

SLOVENSKI NAROD.

Ima vsak dan zvečer izzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Ro li mogoče?

Pisati zadnjo besedo o ljubljanskih demonstracijah, bi bilo prezgodaj! Pravične sodbe o njih je težko dobiti: niti v pleonastičnih razlogih naših sodišč, niti v ozki trdosrčnosti naših državnih pravdnikov! Nekaj pa vemo že danes! Naj je tekla kri, naj se je zemlja sklenila nad Ljubljano in Adamičem, naj se je nateklo iz naših solz morje, — nekaj dobrega so vendar rodili ljubljanski izgredi!

Razpršil se je oblak strankarskih bojov, ki je desetletja visel nad deželo, in temu in onemu se je potegnila mrena z očesa, da so se mu pokazale razmere v čisto drugačni razsvetljavi! Marsikdo se je vprašal, jeli potrebno, da rode politični nazori pri nas najstrupenejšo osebnostno sovraštvo? Jeli koristno, da se branijo politična načela s kolom in da se v politiki ne samo bojujemo, temveč ubijamo?

Temno zavezo težkih oblakov je prešinil solnčni žarek blagodejne, harmonične zavesti, da smo Slovenci, da je uborna slovenska mati rodila enega kot drugega! In vprašali smo se, bi li javnemu blagru na korist ne kazalo, da bi to redko cvetlico, to harmonijo, katera ne pozira nikakih načel, ne obdali s trajnostjo, da bi ne zatonila, komaj da je s svojim zlatom napolnila krajine naše kronovine? Gre se predvsem za to, naše politične boje podjarmiti tisti olikanosti, katera je v navadi povsod pri kulturnih narodih! Gre se za to, da se iz posameznega žarka ustvari stalno solnčno sijanje! Cela dežela je dobila vtisk, da mora iz Lundrove in Adamičeve gomile nekaj vzkliti, kar bodi trajno, kar bodi opomin sedanjemu, pa tudi poznejšemu rodu!

Ta vtisk je treba uglobiti, je treba vsekat v vsako slovensko srce!

Eno je, kar nas tlačí: bo li mogoče? Dvomiti se da o mogočnosti, o potrebi nikdar! Nad vse je namreč jasno, da morajo zastopniki slovenskega naroda skupno nastopiti, če naj se reši življenje temu narodu. Ta skupni nastop izvršiti se mora predvsem v cesarskem Dunaju, v središču naše države! Sedaj po ministrih vse piha proti Ljubljani, proti Slovincem, in nemška birokracija, glavna modrost tiči v tem, da naj se Ljubljana, da naj se Slovenstvo, izstrada. Temu ministrskemu birokratizmu imajo kranjski Nemci več pomena, nego celi slovenski narod. Na Dunaju je torej vsaka bedarija mogoča, in zatorej se morajo ju-

goslovanski poslanci združiti v mogočno falango, da se tem ministrskim birokratom malo povežejo ošabni nosovi. Kako naj se to doseže, o tem naj premišljujeta državno-zborska kluba. Več kot se doseže, tem večje bo naše veselje! Ta in ona osobna občutnost naj ugasne, ta in ona intriga naj poneha; kar se tiče zahtev slovenske narodnosti, pri teh naj nastopa odkritosrčna in lojalna skupnost!

In ravno ljubljanske demonstracije so rodile trenotek, v katerem je mogoče upati na tako skupnost. Trenotek je tu, a dobiti ne sme malenkostnih mož. Glavno bojišče je na Dunaju, nas vseh, ki smo v deželi, pa je sveta dolžnost, da odstranimo vse, kar bi zadrževalo naše državne poslance, da bi tedaj, ko se gre za življenje naroda, ne stali v eni vrsti.

Beseda »kompromis« se čuje te dni po deželi. Eni jo objemajo, drugi se zgražajo nad njo. Ali o kompromisu niti govoriti ni treba, ko ima vendar vsaka stranka svoja bistvena načela, katerim se nikdar odpovedati ne more. Kar je mogoče, to ni kompromis, to je nekaj »modus vivendi«, da obe slovenski stranki ne živita kot pes in mačka, ena tik druge, da se med sabo ne vlačimo po blatu, da pričnejo živeti kakor žive olikani ljudje med sabo. Potem se ne bomo sovražili radi različnega političnega prepričanja, potem bomo se vedno živeli svojim načelom, ali opuščali bomo vse, kar bi nam nič ne koristilo ter imelo le namen, političnega nasprotnika brez vsakega pametnega povoda razdražiti.

Ta »modus vivendi« tiči torej v zraku, in vsi občutimo, da je neobhodni predpogoj, ako hočemo naši državi poslanci pri točkah, katere segajo do mozga Jugoslovanstvu sploh in Slovenstvu posebej, uspešno nastopiti.

Ali tudi istina je, da se ta »modus vivendi« ne bo kar čez noč prikazal. Treba mu je oglediti stezo! V tem pogledu sta naša dnevnika že z najlepšim zgledom stopila pred slovensko javnost. Od demonstracij sem se piše pomirljivo in dostojno. Upamo, da to ne škoduje niti nemu, niti drugemu dnevniku. Da je stvar pametna, da je dobra, to dokazuje jeza, katero imajo nad tem tako Nemci, kakor socialni demokratje. »Rdeči prapor« razliva svoje dovrtpe in obelodani je naznanilo, s katerim naznanja slovenska napredna stranka v Ljubljani svojo zaroko s slovensko ljudsko stranko v Rimu. Ta vodeni dovrti je lahko prenesmo, ker vemo, da se pri celi sedanjosti akciji trudimo le v ta namen, da se

pri prebivalstvu uglobi prepričanje, da brez zgoraj omenjenega »modus vivendi« več izhajati ne moremo!

To prepričanje so ljubljanske demonstracije v življenje postavile, je morda še v povojih, ali okreptiti in živeti mora!

Ravno zatagadelj pa se morajo bodoče deželnozbornske volitve v miru dognati, ker se je drugače bati, da nam pogoltnejo, kar so nam ljubljanske demonstracije dobrega dale.

Pri tem ni treba niti bojazni izrekati, da bode ena stranka opeharjena po drugi. Položaj je tak, da so slovenski ljudski stranki gotovi vsi kmečki mandati v splošni kuriji, naši stranki pa mandati v Ljubljani. Uspeh je torej nedvomljiv. Ali če se vrše volitve s hrupom, se kar čez noč vname tisti ostudni boj, ko slačimo do kože svojega političnega nasprotnika, da staknemo kako pego na njem, da jo nato razblinimo in na vseh voglih razkričimo.

Ako bi se tedaj obe slovenski stranki dogovorili, da naj se deželnozbornske volitve mirno izvrše, tako da se mandati po deželi brez boja prepuste slovenski ljudski stranki, oni v Ljubljani pa istotako brez boja slovenski napredni stranki, bi ta dogovor, če je istinit, z največjo radostjo pozdravljali. Ne kot znamenje kompromisa, temveč kot korak h tisti zdravi dobi, ko bomo Slovenci, in naj si smo različnega političnega mišljenja, čutili se brate pri vsaki priliki, ko je skupno braniti vse tisto, kar mora imeti slovenski narod, če naj živi!

Dr. I. T.

Imena slovenskih krajev.

Pretekli teden smo priobčili pritožbo mestne občine Lož proti dvojčičnim napisom na krajevnih tablah.

Priznati moramo, da se popolnoma pridružujemo izvajanjem te pritožbe.

Tudi mi smo pravnega nazora, da okrajna glavarstva presega svojo delokrog, ako izdajajo take prepovedi, ki posegajo v avtonomne pravice naših občin in deželne odbora, tudi mi zastopamo pravno stališče, da je ukaz c. kr. deželne vlade kranjske z dne 18. oktobra 1892 št. 2092 Pr. v nasprotju z določili osnovnih zakonov, nadalje da govore proti temu zakonu vsi praktični razlogi in da končno ni bil nikdar v splošni veljavi na Kranjskem.

Po našem mnenju je dolžnost deželnega odbora kranjskega in deželne zbornice, da izposluje od c. kr.

deželne vlade, da preklic ta svoj ukaz, s katerim se dela krivico slovenskemu značaju narodno najbolj enotne dežele in se ji brez vsake utemeljenosti pritiska na čelo značaj dvojčičnosti.

Prepričani smo tudi, da bode deželni odbor kranjski in eventualno deželni zbor tudi takoj storil vse potrebne korake, da se bode dosegel preklic zgoraj omenjenega ukaza in s tem vrnil mir naši deželi.

Deželni odbor kranjski, oziroma naš deželni zbor bode pa moral odpraviti še neko drugo veliko krivico, katero se dela slovenskemu narodu.

V mislih imamo one grde skovanke spakedranke, katere so razni birokratje iz preteklih časov atihotapili namesto naših lepih slovenskih domačih imen naših krajev, gor in rek v razne urade (politične, davčne, sodne in druge) in v razne javne knjige, posebno v zemljiško knjigo in kateri poskusi so se začeli v največjem času zopet ponavljati od gotove strani.

V poslednjem oziru naj takoj opozorimo na grde skovanke spakedranke kakor Unterschönan, namost lepe slovenske besede Spodnja Šiška, Assling-Hütte, namesto edino upravičene oznake Sava, Kahlkogel namesto lepega slovenskega izraza Golica itd.

In takim, slovenski avtohtoni narod skrajno zalečim poskusom tujih naseljencev odpirajo na stečaj vrata celo razni uradi, n. pr. poštna uprava in naš uradni častnik, ki čisto poroča kaj o dogodkih iz Spodnje Šiške, Save itd., zraven pa uporablja tuje skovanke spakedranke, Unterschönan, Assling-Hütte.

Takemu, naš narodni čut zalečemu in izjavljajočemu početju se morajo vsi poklicani činitelji postaviti po robu z vso odločnostjo in z najodločnejšimi sredstvi napraviti vsem takim poskusom enkrat za vselej konec.

Naša lepa slovenska zemlja ima kraje, gore in vodovja, samo z lepimi in od pamtveka že obstalimi slovenskimi oznakami in nobenih drugih, niti pri uradih, niti v javnih knjigah.

Kar velja za skovanke spakedranke najnovejšega datuma, velja pa v polnimeri tudi za skovanke spakedranke iz polpreteklega časa, katerih naš priročni narod ni nikdar poznal, nikdar rabil in jih nikdar rabil ne bo.

Pri tem se ne sme prezreti, da so nekatere teh grdih skovank spakedrank tudi »krajno žaljive« za dočim kraj in njegove prebivalce.

Znana je prijazna dolenjska va-

sica z zares lepim imenom Družinska vas.

In kako grdo, nesramno, razžalljivo skovanko spakedranko so naklonili birokratje iz polpreteklih časov pošteni slovenski naselbini!

Ali jo niso prekrstili v »Gesindeldorf«, kakor da bi bili prebivalci iz Družinske vasi sami cigani, sami »okovnjači«, sama sodrga!

Ali vzemimo prijazno Sinjo gorico, katero so predelali v Schweinsbüchel ali prikupno vasico Laže nad Kranjem, kateri so nadeli razžalljivo skovanko spakedranko »Lausach« itd.

Zadostujejo naj dosednji zgledi, ker že ti jasno dokazujejo, da je skrajni čas, da te, slovenski narodni čut vobče in prebivalce prizadetih krajev še posebej žaleče, nesramno in grde skovanke spakedranke izginijo nemudoma iz vseh javnih listin in iz vseh uradnih spisov za vekomaj!

Kar pa velja za skovanke spakedranke ravnokar navedenega žaljivega in nesramnega značaja, velja pa v isti meri tudi za vse druge umetne skovanke spakedranke, katerih ne pozna naš nepokvarjeni slovenski narod.

Ako vzamemo samo najbližjo ljubljansko okolico, najdemo tu uradna nazivanja, katera so neznana našemu narodu, n. pr. Gleinitz za Glince, Waich za Vič, Schwarzdorf za Črno vas, Brunnndorf za Studenec, Birndorf za Hrušico, Grossgupf za Veliki vrh itd.

Vse te umetne skovanke spakedranke morajo doživeti isto usodo kakor »Gesindeldorf« itd. in izginiti za večno.

Potem pa imamo še tretje vrste spakedranke, katere mora doleteti ista usoda kot skovanko spakedranko »Gesindeldorf« in podobne.

Tu imamo v mislih spakedranke Vitschje za Bičje, Tomischel za Tomišelj, Tomatsehevo za Tomačevo, Tscheppe za Čeplje, Tschernutseh za Črnuče, Tschesenza za Česnjico, Suscha za Sušo, Scheje za Žeje itd.

Vse te skovanke spakedranke, najsi že žalijo čast in pošteno ime slovenskega naroda vobče ali pa prebivalcev dotičnega kraja posebej, ali pa samo slovensko uho, morajo izginiti iz vseh uradov in iz vseh javnih knjig, posebno tudi iz zemljske knjige.

Stvar naših občinskih zastopov deželne odbora kranjskega in našega deželne zbornice, da čim prej izposlujejo to z vsemi zakonito dopustnimi sredstvi.

Stvar posameznikov pa je, da po svojih močeh začno na celi črti

LISTEK.

V samotarskem zatišju.

Ko sem na začetku lanskega leta, utrujen po četrstoletnem potovanju, obesil svojo potno torbo na klin ter odložil obligatno svojo mareljo v kot, — sem začel pospravljati svoje samotarske stanovanje, kjer je bil zavladal bohoten, rekel bi »slikovit« nered, odkar se je preselila »na oni svet« moja vrla ženka, ki je bila vzorna, snagoljubna in redogojna gospodinja...

V teku polstoletja, zlasti v nje-ga drugi polovici, ko sem potoval zdržema križem domovine, sem nanosil namreč v svoj dom, kakor kak jazbec pozimski živež v svojo duplino, vsakovrstno šarovito navlako popotnih spominkov.

Tu-le je bil najprvo visok kup zapisnih knjižic, popisanih z različnimi beležkami romantičnih medpotnih doživljajev, veselih in žalostnih dogodkov ter sploh množica velezanimivih znamenitosti, ki sem jih bil naletel nehoti na svojem odisejskem blodenju po raznih jugoslovanskih deželah...

Vse te pisane beležke so se vr-

stile po dotičnih zapisnicah brez vsakršnega kronološkega reda in brez vse smiselne medsebojne zveze. Na začetku svojega potovanja, smatrajoč ga le provizoričnim, kratkotrajnim, si sploh nisem ničesar zapisoval, zanašaje se na svoj izredno dober spomin, ki sega do — drugega leta po mojem rojstvu nazaj.

Sele potem, ko je število mojih popotnih let naraščalo do prvega in drugega desetletja, sem si začel za beleževati tu pa tam kak važnejši dogodek ter si označevati ta ali oni svetlejši popotni trenotek. Vobče sem se kaj malo brigal za dogodke okrog sebe, živeč malomarno in brezbržno »tja v en dan«; ni čudo torej, da so moje popotne beležke toli heterogenega značaja, ker so nabrane le slučajno, brez vsakršnega sistema in reda, po najrazličnejših, daleč razrazen ležečih krajih in ob jako spremenljivih prilikah, o katerih navedem tukaj petero, šestero značilnejših slučajev:

Tu sem si bil zabeležil petero-jezični napis Filafarove gostilne, tu gori pod — Predelom; ondi zopet modre prislovice, ki mi jih je narekoval srbski pesnik Branko Sekulić tam doli v — Velikem Bečkereku. Na graškem Gradu sem si pre-pisal v kameno ploščo razgledne balustrade udolbene številke kilome-

trov, ki ločijo to »najnemškejše avstrijsko mesto« od — Moskve, Bero-lina, Pariza, Neapolja in Carigrada; z nagrobnega spomenika na otoku Visu pa imena onih pomorsčakov, ki so padli v tamkajšnji namorski bitki dne 20. julija leta 1866... In zopet tu doli pod — Učko Goro, med istrskimi Čiribiri sem si zapisal rumunsko - hrvatski »Čače - nostruc« (Očenaš); na — Cankovi pri Radgona pa širokosamoglasniške magjarske litanijske, ki jih je prepeval on-dotni »Školnik« pri Borovnjakovih večernicah...

Iz teh steserih zgledov je pač razvidno dovolj, koli različno in heterogeno gradivo po kraju, času in vsebini sem nabral na svojem četrstoletnem potovanju širom jugoslovanskega ozemlja. Dala bi se iz vseh mojih popotnih zapisov sestaviti obsežna knjižica, ki bi pričala kaj zgovorno o mojih mnogovrstnih, uprav romantičnih doživljajih.

Poleg popotnih beležek sem si bil nabavil raznovrstne zemljevide, kazipote in kraje-pise od Baedekerja, Gsell-Felsa itd. ter kataloge in seznamke z različnih umetniških razstav: v Gradcu, v Zagrebu, v Pragi, na Dunaju, v Trstu, v Solno-gradu, v Monakovem in v Benetkah, — da ne govorim o stalnih razstavah po ostalih mestih v domovini lepih

umetnosti, kjer sem si nakupil kar celo zbirko dotičnih knjižic, seznamkov in albumov ter kritičnih sestavkov, časnikarskih ocenitev itd.

Pravzaprav se na svojem ljudolovskem potovanju nisem preveč obteževal z zemljepisnimi kazipoti in umetniškimi navodili, temveč sem se ravnal na vseh svojih potih večinoma le po takozvanih »zračnih črtah«, izogibaje se razvoženih, ravnih cest in z raznimi barvami zaznamovanih gorskih stez... Hotel sem si namreč ogledati vse neznane mi kraje in znamenite zanimivosti takorekoč izvirno, iz prve roke prirodnice, ne da bi mi jih kdo slikal že vnaprej ter mi o njih sugeriral svoje mnenje in naziranje...

Ko me je nekoč pokojni profesor Simon Rutar v Celovcu vprašal, kje da imam svojo »generalštabno karto«, od Rožne doline na Koroškem, češ, da me opozori na neke »meljine« pri ondotni Bistrici, — sem mu rekel, pokazavi svoj čevljski pod-plat: »Kar tukaj mi zaznamujte, gospod profesor!«

S to paradokso opomnjo sem hotel pač le povedati, da se jaz, nemirni ljudolovec in vihravi tekač s trebuhom za kruhom, zdaj na stare dni ne utegнем ukvarjati s teoretiškim proučevanjem zemljepisja na papirju, temveč da si nabiram do-

moznanske vtiske praktičnim potom, na svojih podplatih. Saj sem si sploh vso svojo »znanost« pridobil le slučajno, takorekoč »en passant«, mimogrede, ali kakor bi rekel Ljutomerčan »pojdočki« na samoučnem potovanju križem domovine.

Tiste papirnate »cicerone«, vodnike in kazipote po raznih mestih in neznanih krajih sem si nakupoval navadno šele ob svojem — odhodu, da so mi rabili potem v primerjanje ogledanih in opisanih znamenitosti. Prepričal sem se bil namreč, da si popotnik pokvari ves prvotni užitek pri motrenju tujih mu krajev in mest ter odličnih razgledov in stavbinskih predmetov, ako je proučeval že cele mesece poprej v dotičnih popisih in ilustracijah! To sem bridko čutil n. pr. v — Benetkah, v Rimu in Neapolju, katerih monumentalne zgradbe in svetovnoznane umetnine sem videl že tolikrat v tisočeri posnetkih in ilustracijah. Ko sem bil prišel naposled na lice mesta teh že pol stoletja zaželenih krajev, pozdravljale so me zgolj poznane, v dušo mi že davno vtisnjene prikazni monumentalnih stavb in njihovih umetniških okraskov, katerih ogledovanje in proučevanje me zdaj ni zanimalo tolikanj, kakor če bi jih bil zagledal in natura prvokrat...

Na svojem tolietnem romanju

neizprosen boj proti vsem tem skovankam spakedrunkam.

Tem potom bodemo pa tudi izvojevali, da bode narodno skoraj najbolj enotna kronovina kranjska izgubila v doglednem času umetno ji usiljeni značaj dvojezičnosti!

Deželnozborske volitve v Istri.

Pulj, 19. novembra.

Zgodovinsko pomembne volitve v Istri so — izjemni veleposestvi in trgovinska zbornica, ki pa nas ne zanimajo — dovršene. — Takrat se je namreč prvič volilo po novem, kompromisnem volilnem redu.

Na hrvatsko-slovenski strani so se te volitve vršile v slogi in jedinstvu, ker onih malenkostnih in izvestnih zgag na kopersčini pač ni vredno prištevati resnim. — Edino le v puljskem okraju kmečkih občin se je dogodila neljuba epizoda. — Narodno delavstvo v Pulju je namreč zaprosilo politično društvo, naj mu prepusti en mandat oziroma enega zastopnika v bodočem deželnem zboru in sicer v šestem puljskem okraju kmečkih občin. — Politično društvo se pa na to prošnjo ni oziralo, temveč kandidiralo na puljsčini sicer zelo sposobnega in tudi simpatičnega ali pri ljudstvu malo priljubljenega kandidata. No, rezultat bi bil kmalu ta, da bi bil mesto oficijelnega izvoljen kandidat narodnega delavstva.

Posledica te — vsaki narodni duši neprijetne — epizode je, da je nastalo med slovensko maso v Pulju neko nesoglasje in nezadovoljstvo nasproti političnemu društvu.

To samo mimogrede, ker danes nečemo razpravljati, kdo je pravzaprav kriv temu neprijetnemu intermezzu.

Ali v ponedeljek se je dogdil v Pulju političen škandal, kateri bo imel in mora imeti za naše smrtne sovraže neljube in občutne posledice. — Kakor znano, sklenjen je bil meseca aprila po dolgih in »mučnih« debatah, kompromis med takratno italijansko večino in slovensko manjšino deželnega zbora in sicer tako, da vdobe Italijani 25 in Slovani 19 poslancev. — Ako tudi to število ne odgovarja faktičnemu razmerju in številu slovenskega prebivalstva, (Istra je namreč nad dvetretjinsko slovenska) so vendar lenaši delegati privolili v ta kompromis, ker so namreč razneklavzulenjgove zagotovile, da se brez Slovanov v deželnem zboru ne more ničesar skleniti in odobriti.

V rečenem kompromisu so bili pa tudi določeni volilni okraji Italijanov in Slovanov z izjavo, da ob volitvah v dotičnih okrajih nasproti tranka ne postavi svojih kandidatov. — Med te slovenske volilne okraje spada tudi tretji volilni okraj puljskega mesta. — Slovani — dobre, poštene (in ako treba i naivne) duše, so se sklenjenega kompromisa tudi pošteno »tapfer« držali in niso v splošni kuriji v Pulju niti v splošni in kmečki kuriji na poreščin, kjer je nad polovico našega ljudstva brez vsakega zastopstva — postavili svojih kandidatov.

Drugače prefrigani in perfidni Italijani. Dokler niso bili izven nevarnosti, so molčali kot potuhnjene slepar, a kakor hitro so končale volitve v splošni in kmečki kuriji, hajd, prelomili so signori na infamen način kompromis in brezramno požrli slovesno obljubo ter postavili

v tretjem t. j. slovanskem volilnem okraju v Pulju svojega kandidata v osebi dalmatinskega renegata in znanega iredentista Franka.

In v ponedeljek — dan volitve — je bil italijanski iredentističen kandidat v za Slované določenem okraju izvoljen s šestimi glasovi večine, vdobil je namreč 189 med tem ko je dobil slovanski kandidat dr. Luginja 183 glasov.

Ta dogodek je napravil posebno na puljsko slovansko inteligenco in rodoljube zelo mučen vtisk. — Ali dobra in zdrava je vendar le ta lekcijska in sicer iz dvojnega vzroka: razdrila je kompromis, ki nam ne bo več vezal rok, in političnemu društvu je odprla prepoštene oči, da bo zanaprej drugače gledalo svojega sovraga!

Italijanska stranka se je tudi v tem slučaju pokazala, kot naša najstrupenejša sovražnica, s katero ni misliti na pošten pakt, pač pa ji napovedati neizprosen boj, dokler ne dosežemo tega, kar nam po našem številu in moči pripada.

Nikakor ne moremo mimo tega dogodka, ne da bi — sine ira et studio — opazili, da je vzrok večine šestih glasov za italijanskega kandidata iskati tudi v pričetku tega dopisa omenjeni epizodi. — Znanih je nam več naših ljudi — katere seveda radi tega nenarodnega čina obsojamo, ki niso šli volit, češ, politično društvo nas prezira in nas ne vpoštevajo, kaj treba, da volimo. — To je sicer jako nerodoljuben čin ako tudi nerazumnih dotičnikov, vendar pa le memento političnemu društvu za nadaljno ravnanje.

Narodna stvar se je bila pričela pred par leti zelo lepo razvijati in razveseljiva je bila slovenska perspektiva v Pulju. — Z zapričeto osebno politiko gotovih ljudi bo pa te naše ideale zelo lahko zapraviti. Zatorej pozor rodoljubi, ker prepričani »oslovo senco« bi znal imeti (oziroma jih že ima) neljube posledice.

Vinarski shod v Novem mestu.

Dne 19. t. m. je priredila novo-meska kmetijska podružnica v hotelu »Pri pošti« vinarski shod. Ker je bil napovedan po tem shodu tudi vinski semenj, je bila udeležba jako dobra. — Vodja kmetijske šole na Grmu, g. Rohrman, pozdravi navzoče kot načelnik kmetijske podružnice. Nato v izbranih besedah razloži poslušalcem korist zadržne organizacije za povzdigo vinske kupčije. V nadaljnjem govoru dokazuje, da vinska kupčija v sedanjih časih pada, ker je pridelka dosti, a malo kupčije. Če je mnogo vina, začne vinogradniki z vinotoči, kakor se je to zgodilo lanske leto. Vinotoči pa niso za vinogradnika, ker nazadnje ni ne vina ne denarja. Vino se mora na drug način spravljati v denar. Ustanavljanje je treba vinske trgovine, ki bi izvažale vino v druge dežele. Treba je napraviti vinarske zadruge, ki bi imele svoje potnike, da bi ti ponujali domača vina po tujih deželah. — G. adjunkt Zdošek govori o izboljšanju prometa z vinom. Poudarja in dokazuje korist vinarskih zadrug in trgovin ter o izvozu vina iz dežele. Seveda, če se hoče dobro prodajati, se mora imeti tudi izvrstno kapljico. To se pa pridobi z umnim kletarstvom. Zato naj vinogradniki obiskujejo kletarske tečaje. Zapro pa naj se vrata tujemu vinu, kakor na pr. sedaj grozi nevarnost z ogrskim

vinom, pivo pa naj vinogradniki konsekvntno bojkotirajo. — Vinski nadzornik g. R. Skalič razlaga koristi izvoza vina v tujino. Na Kranjskem se je pridelalo letos do 300.000 hektolitrov vina, kar pride približno na vsakega prebivalca 100 litrov na leto. Ker torej Dolenjska preveč vina producira, ga mora izvažati. Govornik opozarja kot za izvoz pripravno deželo Češko. Ta ima dvajsetkrat toliko prebivalstva, a veliko manj vina. Čehi so bili z vinom, katerega je razstavila vzorna vinarska klet v Novem mestu, prav zadovoljni. Češki trg se da pridobiti. Seveda se pa mora pošiljati velike množine vina. Zato pa je treba združenja. Za zgled je vipavska dolina, kjer vinarska zadruga jako lepo deluje. Gospod Skalič slednjič svetuje, naj se organizirajo vinogradniki v lokalne odbore, ki se naj sestavijo iz dobrih posestnikov. Ti lokalni odbori naj potem volijo svoje člane, ki se bodo potem skupno z lokalnim odborom v Novem mestu posvetovali. V Prago naj se drugo leto maja meseca pošlje nekaj vina na gospodarsko razstavo. Tudi na veliko razstavo leta 1910. naj se pošlje vino. Za vse to pa je treba združenja. Združiti se je treba, ker to je za dolenjskega vinogradnika edina rešitev! — Kletarski nadzornik gospod Gombač iz Ljubljane pove, da mu je naročil deželni odbornik grof Barbo, naj ga oprusti, da ne pride, ker je zadržan. Naznani, da ima deželni odbor nalogo, delovati kolikor mogoče za vinorejce. Vinska kupčija se bode kmalu povzdignila. Deželni odbor je 18. t. m. dovolil podpore 500 kron za vipavsko vinarsko zadrugo. Ravno tako bode tudi dolenjske vinogradnike podpiral. Že drugi mesec, dne 3. decembra bodo povabljeni vinogradniki v Ljubljano na razgovor. Lokalni odbori se bodo združili v deželno zvezo. Po mnenju govornika je vinska kriza le momentanna. Kajpak je treba ugoditi konzumentom. Dobro vino se lahko proda, a ne sme se prodati po slepi ceni. Dolenjski vinogradnik ne more vina tako prodati, kakor se prodaja istrsko vino, ker tam z vinom nimajo toliko opravila, kakor na Dolenjskem. Nato razloži g. nadzornik, da so vinski semnji koristni in ne kvarijo cene, kakor se je svoje dni pisalo. Prirediti je treba vinske semnje in vinarske shode. — Pazljivo je poslušalo občinstvo predavatelje ter se jim končno hvaležno zahvalilo. Ljudje so navdušeni za zadržno vinsko trgovino in je upati, da bodo kranjski vinorejci lahko kmalu lažje in za boljši kup spravljali vino v denar.

Naša bodočnost.

I.

Od katerih pogojev je odvisna bodočnost slovenskega naroda? Na to vprašanje pride prej ali slej vsak, če zna samostojno misliti in to vprašanje se mu vsili toliko prej, čim bolj zna prepoznati pojave slovenskega nacionalnega življenja in tehati moči, ki so angažirane v našo življenjsko borbo.

Smoter narodnega boja Slovencev je, priboriti vse ono, kar je treba, da bo slovenski narod popolnoma zagotovljen v svoji eksistenci, sam svoj gospodar na lastnih tleh, da si bo mogel po svojih potrebah in koristih urediti kulturne, gospodarske, socialne in politične razmere in z njimi zagotoviti vsakemu Slovencu ugodno in srečno življenje.

Ali dosežemo kdaj ta svoj smoter, na to ne more nihče odgovoriti.

A potegovati in bojevati se za cilj, to je dolžnost vsakega Slovenca.

Ta bodočnost je odvisna od raznovrstnih pogojev. Deloma jih znamoremo sami izpolniti, deloma so odvisni še od drugih faktorjev.

V prvi vrsti je naša bodočnost pač odvisna od celokupnega naroda, torej od slovenske mase, od vrednosti, zdravja, delavnosti, štedljivosti in rodovitnosti te mase na sebi in v primeri z drugimi narodi. Navidezno se to samo ob sebi razume, ali pri nas se dostikrat stvarim, ki se navidezno same ob sebi razumejo, pripisuje premajhen pomen.

Dandanes je masa vse in vse je od nje odvisno. Pomen mase rase od dne do dne. Kdo vlada svet? Mase vojaštva in mase denarja in ljudske mase. Razvoj proti velikim demenzijam se vrši hitro. Države, ki so pred 50 leti premogle kvečjemu armado 600.000 mož, imajo danes armado treh milijonov mož. Pred 50 leti je bil Pariz z enim milijonom prebivalstva največje mesto za Londonom. Danes mora imeti velemesto tri milijone prebivalcev, če se hoče prištevati svetovnim mestom. Pred 25 leti so bile velesile imenovane države prve na svetu, danes so svetovne države prve, in prejšnje velesile nosijo sicer še vedno to ime, pa so vendar postale države drugega reda, vsled česar so države kakor na pr. Španska postale države tretjega in četrtega reda.

Tudi pomen posamičnih narodov se je tako premenil. Veliki narodi so postali še večji in pomembnejši, kakor so bili prej, s tem pa je padel pomen malih narodov in njihov sila, tudi če sicer niso zaostali.

Nemški zgodovinar Treitschke je nekoč zapisal besede: Nemška bodočnost je odvisna od tega, koliko ljudi na svetu bo enkrat nemški govorilo. To velja tudi za nas Slovence, še v dosti večji meri, kakor za katerikoli narod, to je prvi in poglaviti pogoj naše bodočnosti.

Narodi se množijo kaj raznovrstno. V tem oziru je zelo poučno uvaževati statistične podatke, ki so pred nekaj meseci krožili po listih, in sicer kot avtentični. Po tej statistiki je od leta 1800. do leta 1880. angleški jezik pridobil kolosalno veljavo, nerazmerno večjo kakor vsak drugi. Naj nas ne moti, da je statistika upoštevala samo veljavo jezikov kot uradnih, torej oblastvenih jezikov v različnih delih. Po tej statistiki je bila angleščina leta 1800. za 50 milijonov ljudi uradni jezik, l. 1880. pa za 281 milijonov; francosščina leta 1800. za 34 milijonov, leta 1880. pa za 43 milijonov; nemščina leta 1800. za 38 milijonov, leta 1880. pa za 70 milijonov.

Ta statistika priča, da je veljava angleščinev 80 letih kolosalno narasla, veljava nemščine znatno, francosščine pa razmeroma neznatno.

Na razpolaganje imamo tudi statistična prorokovanja, ki jih je sestavil neki nemški znanstvenik. Zanesljiva pač niso, toda poučna. Ta statistik je vzel za podlago svojim računom mnenje, da se bodo posamični narodi v prihodnosti, to je do leta 1980. ravno tako hitro množili, kakor v času od leta 1850. do 1875. Ta temelj računom je seveda napačen, a to nima za nas posebnega pomena, ker se gre le za to, da dobimo približno resnično podobo.

Po računih tega statističnega proroka je bilo:

1. Angležev

1. 1850.	55,816.570
» 1875.	90,563.996
» 1980. pa jih bo	927,000.000

2. Nemcev

1. 1850.	52,904.446
» 1875.	146,470.244
» 1980. pa jih bo	146,000.000

3. Nizozemcev

1. 1850.	7,500.000
» 1875.	9,201.641
» 1980. pa jih bo	20,500.000

4. Škandinavcev

1. 1850.	6,272.500
» 1875.	8,134.000
» 1980. pa jih bo	24,300.000

5. Rusov

1. 1850.	63,009.850
» 1875.	83,790.362
» 1980. pa jih bo	275,000.000

6. Francozov

1. 1850.	34,805.000
» 1875.	36,905.000
» 1980. pa jih bo	47,100.000

Te številke kažejo, kako velikani narodi utegnejo postati Angleži, Rusi in Nemci in kako daleč bodo za njimi zaostali Francozi.

Kar se tiče množitve slovenskih narodov v Avstro-Ogrski in na Balkanu, nimamo zanesljivih statističskih računov za prihodnost. Ljudska štetja, ki so pa jako enostranska in svojevredna, so pokazala, da najbolj rase število Čehov, in sicer znatneje kakor Nemcev. Tudi Poljaki in Malorusi se dobro množijo, čeprav ne tako, kakor Čehi. Za nas Slovence pa so izkazi ljudskih štetev prav žalostno spričevalo.

Uvažujemo popolnoma dejstvo, da je še vsled izseljevanja v Ameriko in na Nemško bilo ob času ljudske štetve mnogo tisoč Slovencev odsotnih od doma, mnogo med njimi tudi za vedno za nas izgubljenih, da so mnogo tisoč v Graden, v Trstu in drugod naseljenih Slovencev vpisali med Nemce in da so zlasti ob meji mnogo nezavednih Slovencev na papirju prekrstili v Nemce. Z izgubami mora vsak narod računati. Toda naše izgube so izredno velike, tako velike, da je zadnja ljudska štetev pokazala, da na številu nismo prav nič narasli in torej v primeri z drugimi narodi nazadovali.

Ako bi pri tem ostalo tudi v prihodnje, bi to za nas lahko postalo tragičnega pomena. Vzemimo za podlago samo zgoraj navedene, četudi pretirano prerokovanje, po katerem se bodo Nemci vobče do l. 1980. pomnožili za kakih 115%. Po tem utegne v Avstriji, kjer je zdaj devet milijonov Nemcev, jih biti kakih dvajset milijonov, Slovencev pa bo ravno toliko, kolikor jih je zdaj. Seveda bi vsled tega moč nemstva velikansko poskočila in ker bi nemstvo tudi še gospodarsko napredovalo, bi nas zamoglo kar zadušiti.

Mislimo, da smo s tem dovolj jasno pokazali velikanski pomen mase za slovenski narod in za njegovo prihodnost. Prva in brez dvoma najvažnejša naloga je storiti kar se da, da bi se slovenska masa čim najbolj množila in v njej razvila in utrdila nar. zavednost. Pravzaprav ne zadostuje niti zavednost, treba je šovinizma in fanatizma.

Sredstva pomnoževanja slovenske mase so različna.

Rodovitnost ne zaostaja pri nas kakor pri Francozih. Sicer se na Slovenskem že najdejo zakonski eksemplari, ki nečesto imeti otrok, kvečjemu dva ali celo samo enega, toda na srečo se pri nas to še ni udomačilo kot navada. Vobče se slovenska žena ne boji izpolnjevati svojo naravno funkcijo in roditi otroke, za kar je na svetu. Kmečka in delavčeva žena je še vedno obnoviteljica slovenske

(Dalje v prilogi.)

križem naših dežel sem nabral tudi mnogo takoiimenovanih — prijateljskih spominkov, zlasti književnih, ki so mi jih bili podarili razni rodoljubi in odličnjaki po dotičnih pokrajinah! Tu navedem le tri, štiri takšna darila:

V Lokavcu pri Ajdovščini mi je bil podaril učitelj Jaromir Volkov »Sv. pismo nove zaveze« v ruščini, v Buzetu doli v Istri pa ondotni dekan Ante Kalac (pesnik Nádán Zorin) »Zbrane hrvatske pesmi Andrija Palmotića«; v Vidmu na Laškem mi je zopet poklonil ondotni semeniški profesor Ivan Trinka (pesnik Zamejski) laško pisani »Življenjepisa Marka Viscontija«; v Karlovcu na Hrvatskem pa mi je profesor Mijo Vamberger podaril kar petero knjig »Sabrane dela« našega Stanka Vraza, v zahvalo, da sem ga dne 27. avgusta leta 1877. privedel na njegov (Vrazov) rojstni dom v Cerovcu.

Ta dragocena darila so mi, poleg mnogih drugih, posvećeni spominki na blažene ure, ki sem jih preživel v gostoljubnih hišah imenovanih prijateljev.

Nadalje sem v dobi štirih desetletij bil nakopičil v samotarskem svojem domu visoko gromado vsakovrstnih pisem, dopisnic in — last not — razglednic iz vseh slojev našega naroda. Najstarejše pismo moje

zaloge mi je pisal nedavno umrli dvorni svetnik Josip Šuman v mesecu sušcu leta 1872. To ljubeznivo pismo, s katerim me je blagi rojak bodril na vztrajnost v samoučenju in vezbanju v pisateljski umetnosti, sem nosil na srečo kakor nekakšen talisman, (poleg ljubeznive izpovedi Stanko Vrazove nečakinja Josipine), kot preprost pomorski znak v namorski bitki pri Visu dne 20. julija l. 1866. — Čer sem ga ohranil neskrupljenega do današnjega dneva!...

Tej pisemski relikviji Šumanovi je sledila, počeniš z 10. februarjem l. 1872. (ko sem stopil prvič s svojimi »pisateljskimi« poskusi na slovestveno polje), nepregledna vrsta pisem in dopisnic ter razglednic, katerih število je do danes naraslo do cele tisočine! S pospravljanjem, urejanjem ter porazvrščevanjem in prečitavanjem te ogromne svoje korespondence sem potratil kar cele tedne in mesece. Porazdelil sem jo v razne skupine, po njihovih pisih ter po njihovi bistveni vsebini: Tu so pisma najstarejših prijateljev, posvetnih in duhovnih, potem slovenskih pisateljev — urednikov počeniš s častiljivim očakom slovenskih književnikov in s: Davorinom Trstnjakom pa vseh ostalih urednikov »Zora«, »Kresa« ter »Dunajskega« in »Ljubljanskega Zvona« do sedanjega njegovega urednika. Nada-

lje pisma raznih naših umetnikov: slikarjev, kiparjev in skladateljev. Poseben oddelek tvorijo pisma znamenitih slovenskih žensk — pisateljic, ki so nam vstale v najnovejši dobi na literarnem polju...

Kakor so vsa ta pisma posamičnih piscev različna po svoji vsebini, takisto je tudi njih število po vsem neenako! V dokaz te številne neenakosti naj služi naslednjih šestero podatkov:

Palmo prvenstva v marljivem ter vztrajnem dopisovanju si je priboril prej omenjeni moj najmilejši prijatelj Mijo, ki mi je od 21. avgusta l. 1876. do danes, torej v teku dvaintridesetih let pisal 268 tesnovrstnih pisem in dopisnic modropremišljene ter velepučljive vsebine. Za njim je bil moj najmarljivejši dopisovatelj pokojni Božidar Flegerič, ki mi je v 70 obširnih pisemov naslikal trnjevo pot svojega nesrečnega življenja. Temu je sledil akademični kipar Alojzij Progar, ki mi je s svojega »Umetniškega potovanja po Italiji« pisal 50 jako preglednih opisov dotičnih umetnikov, ki sem jih jaz priobčil v 21 sestavkih na tem mestu v »Slov. Narod« in »Ljubljanskem Zvonu«. Četrty moj vrli dopisnik je bil svoje dni Anton Kodér, od katerega imam 47 drobnopisanih pisem, dopisnic in razglednic. Peti moj trudoljubivi do-

pisovalec je bil ovekovečeni naš pesnik: Simon Gregorčič. Ta mi je v dobi četrstoletnega občevanja z njim, poleg ustnih izpovedi o mnogokratnih posetih, v 30 pisemih in dopisnicah razodel marsikakšno rano svojega bolnega srca. Te zaupne izjave najplemenitejšega našega pesnika in »svetih mož mučenca« so mi najdragocenejše svetlinje, kar sem jih nabral na težavopolnem romanju križem slovenske domovine! — Vreden doglavljen Gregorčičev prijateljskem dopisovanju je velebliben naš Anton Askerc, ki mi je napisal 19 jedrnatih in pravično priznanih pisem ter me razveselil s 7 veleznanimivimi razglednicami z vseh glavnih postaj njegovih smelih izletov širom Evrope in preko njenih mej. Dotične razglednice mi je naš najposkočnejši izletnik poslal z naslednjih predelov evropskega ter afriškega in azijskega ozemlja.

Dne 13. maja 1893 iz Carigrada, 7. oktobra 1898 iz St. Jerneja na Dolenjskem, 6. januarja 1899 iz Zagreba, 28. avgusta istega leta iz Neapolja, drugi dan 29. avgusta iz Pompejev (2 razglednici), 2. septembra iz Rima, 7. septembra pa iz Florencije. Drugo leto, dne 7. avgusta 1900 zopet iz Rigi - Kulme v Švici, dne 11. septembra 1901 iz Moskve, in zopet drugo leto, 11. julija 1902 iz Tiflisa; nadalje dne 20. avgusta

1903 iz Pariza, šest dni nato, 26. avgusta pa iz — Ike na istrski Rivijeri. V tretjem letu potem, dne 7. marca 1906 iz Kahire v Egiptu, dne 12. septembra 1907 pa vnovič iz Prage in letos s poslednjega svojega izleta na Grško, mi je poslal dve razglednici in sicer: dne 17. aprila 1908 iz Aten, dne 27. istega meseca pa iz Patrasa, na kateri razglednici je, poleg običajnega pozdrava pripisal naslednje štiri verze.

»Slovo od jagnjetine.

Zdravstvujte, ovece in kostruni! Privoščim vam življenje, mir! Namesto mene na Mauro-Vuni Večerja naj grški vas pastir!«

Za to šesterico najmarljivejših mojih dopisovalcev se vrste različni znanci in prijatelji z manjšimi števili pisem in dopisnic. Teh imam v svoji zalogi shranjenih: od Ivana Trinka 18, od Antona Kosa-Cestnikovega ((Spectabilis) 15, od Michaela Novaka (zdej umirovljenega sodnega nadsvetnika) 14, od Jurija Šubića 10, od dr. Josipa Vošnjaka 8, od Josipa Šumana 6 ter od raznih drugih posvetnih in duhovnih dopisnikov po 5, 3, 2 in 1 pismo med katerimi poslednjimi se odlikujeta ljubčevni pismi: od Janka Kersnika od dne 29. junija 1873 in od — Josipa Stritarja od dne 26. oktobra 1875. —

ga naroda in kot taki ji gre največje spoštovanje. Ko je znamenita literatka, veleuhovita madama de Stael vprašala cesarja Napoleona I., katere ženske najbolj spoštuje, ji je rekel: Tiste, ki imajo največ otrok. Sicer je Napoleon s tem hotel zafrkniti madamo de Stael, ki ni imela nobenega otroka, a čisto gotovo je vendar, da je izrekel zlato, neovržno resnico, vredno dalekovidnega državnika. In ta resnica je danes ravno tako v polni meri veljavna, kakor pred sto leti. Najnavadnejša ženska, ki je povila petero otrok, je za slovenski narod veliko večjega pomena, kakor še tako odlična narodna dama, ki nima nič otrok ali samo enega ali dva.

Zakonska plodovitost se ne da prisiliti. Rim in Francija pričata, da se niti z najlepšimi državnimi nagradami ne da ničesar doseči. Posamezniki imajo pač drugo moralo, kakor celokupen narod. Različni socialni politiki, tisti, ki se jih skupno imenuje Malthusove naslednike, priporočajo celo, naj imajo zakonski malo otrok, češ, zapuste jim lahko eventualno precejšnjo premoženje, dočim se pri mnogih otrokih premoženje razbije, če že ni preogromno, in tako zelo pospešuje pauperizem. Tudi različni zdravniki govore, naj žene ne rode mnogo, češ, da ostanejo bolj zdrave ali lepše, in žive dlje, če imajo malo otrok, kar je pa najbrž pretirano. Pa v zvezi temu je smrten greh, storjen na narodu, če se umetno zadržuje plodovitost. Narod potrebuje, da se rodi mnogo otrok, kolikor več, toliko bolje. Še prav posebno velja to za slovenski narod. (Seveda ne sme žena roditi vsako drugo leto, ker sicer ne rodi zdravih otrok). Bodimo torej veseli, da se naš kmet in naš delavec ne brani otrok. Imata jih seveda iz lahkomišelnosti, ker prepuščata skrb kaj rada drugim, a dobro delo je vendar za narod, da se masa naša vsled tega vsaj vzdržuje na tisti stopnji kakor doslej. Če bi slovenski kmet in delavec akceptiral francoski sistem, bi se Slovenci v treh generacijah potopili v nemškem morju.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

Dunaj, 20. novembra. Slovenski klub ima 25. t. m. sejo. Vsi člani se nujno pozivajo, da se gotovo udeležijo izredno važnega posvetovalja. Gre se za fuzijo obeh jugoslovanskih strank.

Praga, 20. novembra. »Den« je prinesel članek iz peresa posl. dr. Kramarja, ki pravi, da se bodo češki poslanci šele posvetovali o tem, kako stališče zavzame glede aneksije in proračunskega provizorija. Pri tem bo za Čehe merodajno: postopanje vlade, postopanje Nemcev glede delavnosti češkega deželnega zbora in splošni politični položaj. — Češki radikalci groze že sedaj z obstrukcijo. To je napovedal danes poslanec Klobač, ko je bil pri dopolnitvi volitvi v Kraljevih Vinohradih z veliko večino izvoljen za državnega poslanca narodni socialist Slama proti Mladochu dr. Körnerju.

Minister dr. Žaček o jezikovnem vprašanju.

Praga, 20. novembra. Minister dr. Žaček je rekel nekemu češkemu časnikarju, da se tudi za Moravsko in Šlezijo morajo izdelati jezikovni zakoni, ako ne obenem z zakonom za Češko, pa polagoma po tem načrtu. Minister je nadalje povedal, da skliče v tej zadevi kmalu

Teh pisem ne naštevam iz nečimurnosti in bahatosti, češ: pogledjte, s kakšnimi odličnjaki sem si dopisoval, nego zato, da konstatujem tudi svojo marljivost v dopisovanju; kajti prej navedena pisma so vendar večinoma le odgovori na prvotne moje dopise in za kakšen tak odgovor je bilo treba pisati in molelovati, zlasti pri »najmarljivejšem« dopisovalcu - prijatelju Mitotu, po tri, štirikrat! —

Vse te podatke sem torej podal pač le v dokaz, da na svojem potovanju nisem tekal zgolj s trebuhom za kruhom ter grabil le nečimurni posvetni mamoni, kakor kakšen židovski krošnjar, temveč, da sem si pridobival v osebnem občevanju z našimi odličnjaki blagohotne mi znanice, prijatelje in — pobratime, v katerih inteligentni družbi sem si nabral bogat zaklad duševne hrane za stare dni svojega nemirnega življenja...

Iz tega imovitega zaklada svojih polstoletnih doživljajev in izkušenj bi rad podaril nekoliko znamenitnejših drobtin predragim svojim rojakom, v smislu dobrohotnega opomina častiljivosti našega očaka: dr. Josipa Vošnjaka, ki mi je pisal dne 7. januarja l. 1907. naslednje vrste:

»Predragi Kretanov! Pridni ste zares! To je bila dobra misel,

češke stranke v parlamentu h konferenci.

Hrvaški sabor se ne skliče.

Budimpešta, 20. novembra. »Az Ujsag« poroča, da se hrvaški sabor letos sploh ne skliče, ne samo zato, ker Rauchovi načrti še niso gotovi, temuč tudi zato, ker bi se s sklicanjem delale ovire mirni rešitvi hrvaško-madžarskega spora.

Dogodki na Balkanu.

Turške varnostne odredbe.

Solun, 20. novembra. Turško vojno ministrstvo namerava poslati deset bataljonov pehote na srbsko mejo. Tudi stotnija ženije odrine iz Soluna v Skoplje, kjer se združijo z ondutnimi tremi stotnijami, nakar odrine ves ženijski polk proti srbski meji.

Oboževanje v Srbiji.

Carigrad, 20. novembra. Srbska odposlanca Novaković in Nenadović sta storila pri velikem vezirju potrebne korake, da se srbski vojni material, ki prispe te dni v Solun, nemoteno pošlje naprej v Srbijo.

Kaj je največja nevarnost na Balkanu?

»Times« pišejo, da so največja nevarnost na Balkanu srbske vstaške čete, ki groze delovati v najbližji bodočnosti. Proti tej nevarnosti so tudi naperjene vse izredne vojaške priprave Avstro-Ogrske.

Predsednik srbske skupščine o aneksiji Bosne in Hercegovine.

Praga, 20. novembra. Poročevalec glasila čeških agrarcev »Venkova« je imel razgovor s predsednikom srbske skupščine Jovanovićem o aneksiji Bosne in Hercegovine. Jovanović je izjavil, da ni res, da hoče imeti vojno za vsako ceno, toda pristopi pa tudi noče, da bi se srbski narod zalil ali bi se godile drugačne krivice. Na vprašanje, ali so Srbi mislili, da Avstro-Ogrska ne bo nikoli anektirala okpiranih dežel, je odgovoril Jovanović, da so Srbi že zdavno poznali namene Avstrije, toda mislili so, da bo Avstrija uvidelela, da ni niti v njenih interesih, uresničiti aneksije brez pritrdila vele-sil. Srbi pa so tudi vedeli, da velesile posebno Rusija, niso zadovoljne s tem projektom. Na vprašanje, ali nima Srbija večjih interesov v Stari Srbiji, kjer vendar leži vsa preteklost srbskega naroda, kakor pa v Bosni, je odgovoril Jovanović: »Bolgarija, ki hoče zavzeti Macedonijo, nas pošilja v Bosno in Hercegovino, Avstrija pa v Staro Srbijo. Mi pa smo mislili na Bosno in Hercegovino, razen Stare Srbije in morda še na več. Hercegovina je srce Srbije.« Na vprašanje: »Vi hočete tedaj Bosno in Hercegovino imeti za Srbijo?« je odgovoril Jovanović: »Ne, mi želimo, naj bi te dve deželi odločevali o svoji usodi. Ako hočemo ondutni Srbi, naj postanejo avstrijski, toda anektirati se ne smejo proti svoji volji. Tudi bosanski Srbi in mohamedani so zahtevali, naj se uredi državnopravno razmerje teh dveh dežel, preden se jima da ustava. To bi bilo tudi za avstrijske Slovence bolje, ker neodvisnost slovenskih držav zagotavlja Slovanom v Avstriji, posebno na Ogrskem, boljše ravnanje.« Na pripombo, da se bo z aneksijo vendar slovenski element v Avstriji ojačil, je odgovoril Jovanović: Ne. Slovenski element se bo iz anektiranih dežel izselil, a na njegovo mesto pridejo Nemci in Mađžari. Mi zahtevamo za Bosno in Hercegovino popolno avtonomijo pod sultanovo suvereniteto.« Glede srbsko-črnogor-

ske-turške zveze je rekel Jovanović, da jo želi, toda raztegnila bi se naj tudi na Bolgarijo in Rumunijo. Parola se mora glasiti: Balkan balkanskim narodom!

Bojkot proti Avstro-Ogrski na Turškem.

Carigrad, 20. novembra. Mladoturški odbor poziva prebivalstvo v Smirni, Jafi itd., naj začne neizprosni bojkot proti avstro-ogrskemu blagu. Bojkot proti avstro-ogrskim ladjam se je pričel v Skadru. Avstro-Ogrski poslanik grof Palavicini izjavi turški vladi, da se bodo pogajanja zaradi aneksije Bosne in Hercegovine nadaljevala le pod pogojem, da se preneha bojkot proti Avstro-Ogrski.

Bolgarsko-turško pogajanje.

Carigrad, 20. novembra. Pogajanja zaradi orijetske železnice se razvijajo normalno.

Kako sodijo o položaju na Francoskem.

Pariz, 20. novembra. Vsled vznemirljivih vesti iz Avstrije in Srbije sodijo v francoskih diplomatskih krogih neugodno o mednarodnem položaju. Vendar upajo, da se Franciji tudi v bodoče posreči sporazumno z Anglijo in Rusijo odločilno vplivati na srbsko vlado.

Izredne vojaške priprave Avstro-Ogrske.

Dunaj, 20. novembra. »Arbeiter- und Zeitung« poroča iz Korneuburga, kjer imajo polno shranjene železniške in brzojavne priprave, da že dva dni z veliko naglico zlagajo tozadevni material v zaboje. Na kolodvoru so vagoni že pripravljeni, istotako na Donavi torovne ladje. Te dni so sklicali 1200 nadomestnih rezervistov in v vseh mestnih poslopih in gostilnah so razpoložljivi prostori napolnjeni z vojaštvom. Splošno se govori, da odrineta že prihodnje dni dva bataljona železniškega in brzojavnega polka z mnogobrojnimi pripravami na srbsko mejo.

»Zeit« poroča, da obdrže pri 15. voju le take nadomestne rezerviste v aktivni službi, ki so le vsled visoko srečkanje številke prišli v nadomestno rezervo mesto v redno vojaško službo. Nadomestne rezerviste, ki so rodbinski očetje ali učitelji, odpuste že 27. t. m. Abnormalne razmere nastopijo potemtakem šele po 27. novembru. Drugi in tretji letnik nadomestnih rezervistov se za sedaj še ne skliče, pač pa je mogoče, da se tretjeletniki niti z 31. decembrom ne odpuste, temuč se še nadalje obdrže v aktivni službi.

Srbske operacije ob meji.

Sarajevo, 20. novembra. Vkljub izjavi srbskega ministrskega predsednika Velimirovičeva je bilo pred dvema dnevmoma videti tik ob Drini pri Bojani Basti srbsko četo kakih 600 do 800 mož. Može so bili oboženi z repetirkami. Razen tega je imela četa s seboj mnogo dinamitnih bomb (?). Tudi regularne čete je Srbija nastavila ob Drini, Savi in Donavi. Iz notranjih delov kraljevine so potisnili štiri na vojno stališče pomnožene polke.

Črna gora nima bojevitih namenov.

Pariz, 20. novembra. Včeraj je prispel v Pariz Jovo Popović kot posebni odposlanec Črne gore. Popović je izjavil, da mora zanikati vest, da ima Črna gora bojevitne namene. Tozadevni pojavi v Črni gori so le odgovor na vojaške priprave v Avstriji.

Balkanske trozveze ne bo.

Belgrad, 20. novembra. Oficialno se zanika vest, da bi se bila

sklenila vojna konvencija med Srbijo in Turčijo. Sicer pa vlada med Srbijo in Turčijo popolna harmonija in prijateljsko razmerje.

Carigrad, 20. novembra. Glasilo mladoturškega odbora piše, da bi se reko popolnoma prezirali turške interese ter izzvati vojno z Avstro-Ogrsko, ako bi kdo mislil na sklepanje konvencije s Črno goro ali Srbijo.

Protestni shod proti aneksiji.

Belgrad, 20. novembra. V Varvaru je bil velik ljudski shod pod geslom: »Proč od Avstrije«. Na shodu je protestiralo več govornikov proti aneksiji. Sprejela in takoj vladi odposlala se je resolucija, v kateri se vlada poziva, naj takoj pretrga vse vezi z največjim sovražnikom Srbije in srbskega naroda v Bosni ter naj odkoraka proti Sarajevu. Nadalje se v resoluciji izjavi, da je sedaj najpripravniji moment, da se reši Bosno in Hercegovino iz avstrijskih suženjskih verig. Medklji: »Vojno Avstriji! Proč od Avstrije! Živela srbska Bosna!«

Anglija sluti nevarnost iz Nemčije

London, 20. novembra. Lord Roberts bo v ponedeljek v gosposki zbornici predlagal sledečo resolucijo: »Obramba Angleške zahteva, da posveti vlada nemudoma vso svojo pozornost poleg močnemu brodogradu tudi ustanovitvi tako številne in močne armade, da si bo tudi najmočnejši sosedni narod premislil, preden se bo približal naši zemlji.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 21. novembra

— Volitve članov v predstojništvo delavske zavarovalnice proti nezgodam za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu. Piše se nam: Kakor je že znano, se bodo vršile volitve članov v predstojništvo, te po naši krivdi v italijanskih rokah se nahajajoče zavarovalnice, v prihodnjem mesecu decembru. Po pravilih te zavarovalnice, če jih niso ti gospodje v kratkem zopet prekrjili svoji stranki v korist, imajo pravico voliti delodajalce razdeljeni v razne kategorije 6 članov in 6 namestnikov in delavci ravno tako 6 članov in 6 namestnikov. Ker nam ne more biti vseeno, kdo nam naše pravice kroji, morale bi se posamezne osebe zavzeti za te volitve in to na način, da bi se v posameznih okrajih pobirale glasovnice, ki morajo biti podpisane od gospodarjev. Pri katerem od podjetnikov se bodo take glasovnice dobile, se izve pri dotičnih okrajnih bolniških blagajnah, ki bi na zahtevo bile morda tako ljubezne in osebne, ki bi to delo prevzele, izdale imenik gospodarjev v dotičnem okraju, ki so člani delavske zavarovalnice. Paziti je potreba pa dobro, če kakšen gospodar ni prejel takih glasovnic, da more še pravočasno reklamirati. Posebno je potreba pa še paziti na število delavcev, katero število je določilo ravnateljstvo te zavarovalnice, da imajo pravico za glasovanje. Lahko se dogodi, da to ravnateljstvo odredi število po svojem okusu in zapiše ali odmeri s tisto dvomljivo mero manjše število, kakor je v resnici delavcev pri kakemu podjetniku. Torej zavedni ljudje v posameznih okrajih na noge, trud ne bo zastoj. Želeti bi bilo, da tudi hrvaške novine v Dalmaciji in Istri store svojo dolžnost, posebno bi bilo pa še dobro, da ponatisnejo to notico vsi slo-

venski časopisi v Kranjski, Goriški, Trstu in Istri. Tega gospodstva v Trstu na naš račun bi bilo čes, da je konec. (Opomba: Potreba bi bilo, da se v Ljubljani najde kak gospod ali druga ugledna oseba, ki bi si te glasovnice dala na svoj naslov poslati in izbrati tudi člane v to predstojništvo).

— Kranjska hranilnica je te dni poslala posebno deputacijo k deželnemu predsedniku bar. Schwarzu zahtevati od njega pomoč zoper ne-prestano dviganje vlog. Uspeha ta korak menda ni imel, kajti v kazini zabavljajo nemškutarji na barona Schwarza, da se kar bliska. Če smo prav poučeni, je deželni predsednik rekel deputaciji, da je itak vse storil in še več kakor je bilo prav, (najbrž je mislil na ponesrečeno Gosi-Kremensko izjavo) in da mu naj deputacija pokaže kak paragraf, po katerem bi mogel »Kranjski hranilnici« pomagati. — No, da ima deželni predsednik baron Schwarz dobro voljo pomagati »Kranjski hranilnici«, o tem ne dvomimo, resnično je pa tudi, da ga ni paragrafa, po katerem bi mogla vlada prepovedati ljudem dviganje njihovih vlog. To bi morali končno vedeti tudi voditelji »Kranjske hranilnice«, čeprav so sicer malo sposobni za izvrševanje svojih poslov. Več kakor je Schwarz storil, se pri najboljši volji ne da storiti. A kazinotje so že tako daleč zbegani, da niti več logično misliti ne znajo in le vpijejo, da so »vogel frei«. Če pojde tako naprej, bo kak specialist za patologijo v kazini lahko še lepe kronice zaslužil.

— Strašna beseda za c. k. vlado je beseda »bojkot«, in če jo vladni možje slišijo in slovenskih ust, so kar iz sebe. Ti vladni možje obsojajo bojkot in se trudijo na vse načine, da bi to gibanje med Slovenci zadušili. Naposled jim tega ni zameriti, kajti vlada bi morala stati nad strankami in nad narodnostnimi prepri, morala bi biti popolnoma objektivna in iz te objektivnosti se da tudi izvajati, da skuša bojkotno gibanje pri vseh narodnostih in stanovih vsaj blažiti, če ga že ne more popolnoma odstraniti. Čudno, prečudno pa je, da se vladni možje na eni strani trudijo na vso moč zadušiti med Slovenci bojkotno gibanje, na drugi strani pa puste, da se njihove soproge aktivno udeležujejo bojkotiranja Slovencev. Lahko bi postregli s celo vrsto imen takih nemških dam, ki so v zadnjem času od svojih dosedanjih slučajno slovenskih zalagateljev zahtevale obračune in jih opustile. Med temi damami so tudi soproge visokih uradnikov, in sicer takih uradnikov, ki se uradoma močno razvneajo zoper bojkotno gibanje med Slovenci. Če mož v uradu druga načela zastopa, kakor jih njegova soproga praktično kaže, potem pač ne sme zahtevati, naj kdo verjame v njegovo objektivnost.

— Gospodarski prevrat na Slovenskem. Očividno je, da se je začelo povsod na Slovenskem, zlasti pa na Kranjskem veliko gibanje, ki meri na popoln preobrat dosedanjih gospodarskih razmer. Uvaževati je pri tem zlasti eno okolnost: da razpolagajo naši nasprotniki z mnogo večjimi denarnimi sredstvi, kakor mi in da so že poskusili ter bodo še skušali svoje slovenske dolžnike spraviti v denarne stiske, če mogoče tudi v škodo in celo na boben. V takih razmerah je potrebno, da so slovenski denarni zavodi pripravljeni za vsak slučaj in zato si štejemo v dolžnost pripraviti tem zavodom, zlasti nekaterim zavodom izven Ljubljane, naj iz ozirov na celokupno narodno

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant. (Dalje.)

Stari mož se je zdaj bridko kesal, da je pustil Brnato hoditi v njegovo hišo in zalezovati Anico. Dolžil se je, da je s svojo brezbriznostjo spravil hčer v nesrečo.

»Na dekleta je paziti. Neizkušene so, ne poznajo ne ljudi, ne sveta in navideznost jih lahko zapelje, ker ne vidijo nikomur v srce. Ah, zdaj vidim, da sem slab, nevreden oče.«

Tako je mislil Vrhovec sam pri sebi in je pri tem popolnoma pozabil, da sedi pred njim in ga ogleduje Marko.

»Kaj vam je, gospod Vrhovec,« je končno vprašal Marko, samo da bi Vrhovec vzbudil iz njegove zamišljenosti. »Ali se vam je kaj neprijetnega primerilo?«

»O — nič, nič,« je hitel zatrjevati Vrhovec, ki ga je Markovo nenadno vprašanje spravilo v vidno zadrego. »Domače skrbni, ljubi gospod Košan. Kdor ima otroke, ima vedno skrbi. Ah, otroci! Nič jim ni mar za bolesti in skrbi, ki jih delajo svojim staršem.«

Marko je uganil, kaj da se je zgodilo in je umel Vrhovecovo potrtost.

»Pravično je pa vendar, da od-

rasli otroci sami in po lastnem sredu odločijo o svoji bodočnosti,« je nekako osorno rekel Marko. »Vsak naj si išče srečo po svojem sredu in se pri tem ne sme ozirati na slučajne kaprice svojih staršev. V takih slučajih mora človek gledati, kaj njemu ugaja, ne kaj ugaja staršem.«

Marko je čutil, da se poraja v njem nekako zanimanje za Aničino usodo. Po volji mu to ni bilo, a naj si je na tihem še tolikrat rekel, da ga Aničina usoda nič ne briga, vendar nastalega čuta ni mogel iztisniti iz svojega srca. Anica se mu je smilila, ker je vedel, da bo nesrečna, čim spozna pravi značaj dr. Brnata.

»Ne smete me napačno umeti, gospod Košan,« je po dolgem mučen molku dejal Vrhovec. »Dr. Brnotu ne očitam ničesar, prav ničesar. Častivreden mož je, razumen, spreten in delaven kakor malokdo. A čuvstvo mi pravi, da moja Anica ni žena za takega moža. Samo instinktivno nimam zaupanja do dr. Brnata, a očitati mu nečem ničesar.«

»Zastran mene bodi kakorkoli,« je hladno odgovoril Marko, ki se mu je stari Vrhovec obenem smilil in zdel smešen. »Gospodični Anici želim vso srečo, saj jo imam še izza mladih let v ljubem spominu.«

»Da, pri vaši materi je bila mnogokrat. Saj veste, da ji je vaša pokojna mati birmo vezala. In kako

rada jo je imela vaša mati. Nekaj dni pred smrtjo sem jo z Anico obiskal. Stisnila je Anico k sebi in poljubljal jo, ji je rekla: »Če bo moj sin vreden dobiti tako ženo, kakor boš ti, vzemi ga Anica in srečen bo.« Ali, oprostite, da vas s tem mučim, saj je tega že deset let in vsi smo na to pozabili.«

Marku je šinil nekako bolesten izraz čez lica in obšla ga je misel, da je pozabilši domovino in živeč v tujini, zamudil svojo pravo srečo.

V sobo je vstopil dr. Brnot in naredil pogovor konec. Na Vrhovecovo povabilo je Marko prisledel na njegov voz in se z njim in z dr. Brnotom peljal do znamenja, kjer se je cesta razdelila. Marko jo je peš krenil proti bližnjemu domu, onadva pa sta se odpeljala na drugo stran proti gradiču, kjer je drhteče dekle čakalo svojega ženina.

»Pogovorite se najprej sami z Anico,« je dejal Vrhovec, vodeč Brnato po stopnicah in peljal ga je mimo glavne sobe, kjer je čakala gospa Vrhovecova na bodočega zeta v stransko sobo, kjer je že dobro ubegala Anica sem in tam, nestrpnost čakaje onega, ki ga je klicalo njeno srce. Anica je stala ravno pred klavirjem, ko se je dr. Brnot prikazal na pragu. Ponosno in samozavestno je vstopil, dočim je Vrhovec ostal na hodniku in za njim zaprl vrata.

da nam predstavljate Gregorčiča v zasebnem življenju. Saj nam je bilo to prav malo znano.«

»Kako pa je z vašimi »Spomini«? Jih ne boste nadaljevali? Zdaj je še čas! Ko vam bodo 7 križi obtežili hrbet, kakor meni, se vam bo ustavljalo peró! Zdaj pa imate svež spomin in spretno peró in vsi čakamo na nadaljevanje. Ne odlašajte!«

In zopet dne 27. aprila lani mi je poslal osiveli naš »psalmist« ta-le opomin:

»Dragi Olčev! Nič več Kretanov, saj zdaj lahko mirno sedite za pečjo in lahko pišete; vendar bi morali dosegniti Metuzalemovo starost, da vse to spišete, kar še nameravate...«

Torej zdaj pridno opisujte svoje »poséte« pri našem Simonu (Gregorčiču), potem pa nadaljujte svoje »Spomine na znamenite može slovenske!«

Zdravstvujte!

Vaš

Dr. Jos. Vošnjak.

Temu očetovskemu opominu in odločnemu pozivu se hočem in moram odzvati z nasledujočimi sestavki!

V Ljubljani, v dan Sv. Levoslava 1908.

Protoslav Kretanov.

korist zdaj ne posojajo denarja v tuje kraje na kake takozvane kavalirske menice, ki jih ponujajo nemški agentje, ker je zdaj potrebno držati denar doma.

Nemščina pač ni v nobeni nevarnosti pri naših sodiščih. To dokazuje sijajno ukaz predsedstva e. kr. deželnega sodišča ljubljanskega z dne 13. novembra 1908. Praes. 427 17/8—20. Za to že skrbita nepotrebni nemški »Volksrat« in neizogibni dr. Eger, ki sta izposlovala tudi gojenje ukaz. Upamo, da bo raz stališe doslednosti in narodne enakopravnosti skoro izšel od istega predsedstva tudi ukaz, ki bo prepovedoval nemški prezentat na slovenskih vlogah, nemške uradne opazke v popolnoma slovenskih spisih in nemške razglase za trde slovenske stranke. Poskrbeli bomo, da se bode o zgoraj navedenem razglasu izpregovorila resna in odločna beseda v našem deželnem zboru.

V ljubljansko tobačno tovarno hoče po vsi sili priti za drugega predstojnika Viljem Steindl, ki je sedaj vodja tobačne režije v Vergoren. Mož je menda že 18 let v Dalmaciji. Da bi mu kazinoče raje pomagali do omenjene službe, je poslal ženo že v Ljubljano in obdava svoja otroka zapisal v šulverajnsko šolo. Znano je, da v tabačnih tovarnah v nemških ali ponemčenih krajih ne trpe nobenega slovenskega uradnika več. V Jihlavi n. pr. so iz tobačne tovarne odstranili vse slovenske uradnike brez izjeme in jih nadomestili s pristnimi Nemci. Ravno tako se je zgodilo tudi drugod. Ali naj bo za nas vse eno, kakke uradnike nameščajo pri nas? Ne in nikdar ne. Opozorjamo torej poslance in občinski svet, naj store primerne korake, da Steindl ne pride v ljubljansko tobačno tovarno. Ker ni prav nič treba, da bi se pomnožil status ljubljanskih kazinotov. Dovolj je slovenskih uradnikov.

Nemški bojkot. Nemški trgovski list »Der Kaufmann« priobčuje v svoji zadnji številki članek, v katerem poziva Nemce na bojkot vsega, kar je slovensko. Med drugim piše: »Nemški trgovci, storite vzprie-teh dokazov slovenske neznanosti, slovenske sovražnosti svojo narodno dolžnost. Povejte vsem slovenskim trdkam, ki pošiljajo k vam agente, povejte vsem slovenskim trgovskim potnikom in naj jih tudi pošiljajo nemške trdkke, da veste o gonji, ki so jo vzpizorili Slovani proti Nemcem, povejte jim, da najodločnejše obsojate to gonjo proti nemškemu obrtništvu! Na dan, nemško trgovstvo! Dolžnost nemškega trgovca je, da podpira in ščiti nemško obrt, nemške trgovske potnike, a nastavljenec čeških trdk naj vrže na plano. Na dan, nemški trgovci! Geslo »Svoji k svojim« se glasi po nemško: »Ein Jeder zu den Seinen!«

Plemeniti nameni »Slovenskega Gospodarja«. V zadnji številki je mariborski »Slovenski Gospodar« prinesel sledečo vest: »Dva liberalna agitatorja nastavi družba sv. Cirila in Metoda za svoja potovalna učitelja. Eden je Ante Beg, urednik ljubljanskega »Slov. Narodac«, drugi Janez Prekoršek, znani agitator celjske narodne stranke.« — S to označbo je imel »Slov. Gospodar« list ljudstvu v pouk in zabavo — plemeniti namene, otežkočiti novo imenovanima potovalnima učiteljema delovanje med ljudstvom ter tako škodovati plemeniti naši šolski družbi. Kak liberalni agitator je n.

Z enim pogledom je premeril svojo nevesto. »Suhljata je in se ne more primerjati gospe Petteg.« Ta misel je najprej obšla dr. Brnota — v naslednjem trenutku je stal pri Anici in ji poljubil roko.

»Anica...« je zašepetal, a v njegovem sreču se ni nič zganilo. Začudil se je sam, da je mogel ostati celo v tem trenutku popolnoma ravnodušen, da je mogel celo v tem trenutku zapaziti samo razliko v telesni obilnosti med svojo nevesto in med svojo metreso — a sramoval se tega ni. Pohlepnost za častmi in močjo je bila v njem zatrla vsa nežnejša čustva.

Anica je trepetala pred njim. Gledala je v tla, in vsa rdeča je bila, kakor prava malomestna nevesta. Pustila je Brnotu roko, da jo je poljubljaj in samo želela, da bi bilo že vsega konec, da bi jo Brnot stisnil k sebi in ji poljubil usta.

»Anica...« je dejal dr. Brnot, »prihajam k vam s privoljenjem vaših staršev kot snubec. Ali me hočete uslišati?«

Po teh besedah je Brnot položil Anici roko okrog pasa, jo lahko privel k sebi in poljubivši jo na usta vprašal:

»Anica — ali bi me mogla ljubiti?«

Komaj slišno, kakor kak vzdih, prihajajo iz trpečega srca, je rekla Anica »da«. Zdelo se ji je, kakor da je nekaka megla med njo in med njenim ženinom, kakor da je na nje-

pr. Ante Beg, o tem pričate menda njegovi knjižici o slovensko-nemški meji na Štajerskem in Koroškem. V svojem novem poklicu pa se bo gotovo še bolj zavedal dolžnosti, da je zanašanje političnega strankarstva v narodno obrambno delo pogubno. Ko bi se bili le vsi rodoljubi držali tega načela, ne bila bi naša obrambna organizacija v posmeh, temuč v — strah našim narodnim sovragom. Ne moremo verjeti, da je prišla ta škodoželjna denunciacija v »Slovenski Gospodar« z vednostjo njegovega glavnega urednika dr. Korošca, katerega smatramo ne glede na strankarstvo še vedno za tako dobrega rodoljuba, da zna ceniti narodne ideale tistega, ki se odpove udobnemu in brezskrbnemu življenju v rodbinskem krogu ter se odloči za naporni poklic narodnega organizatorja v obmejnih krajih, kjer ga ne pričakuje slava, temuč kvečjemu — nemško poleno.

Hrvati za Slovence. Poročali smo že, da je profesor Luka Roič nabral med zagrebškimi rodoljubi in rodoljubkinjami za našo družbo sv. Cirila in Metoda 1050 K. »Hrvatska« piše o tem: »Ko je pred dvema mesecema tekla po ulicah bele Ljubljane plemenita kri naših bratov Slovencev, prevzela je vsakega Hrvata velika bol in žalost. Mi v Zagrebu smo posebno občutili to bol in žalost nad tragično smrtjo naših mladih ljubljancev. K splošni narodni nevolji, ki nas tlačil teh zadnjih 18 mesecev, pridružilo se je še to. Vsi smo čutili dolžnost, da se nekaj stori za brate Slovence, da se jim pokaže bratsko sočustvo. No, v razmerah, pod kakršnimi ječimo, se ni smoglo izkazati tako, kakor smo želeli.« — Nadalje pripoveduje »Hrvatska«, da je med tem prišlo iz Ljubljane od znanega idealnega rodoljuba na prof. Segvića pismo, v katerem slovenski rodoljub nasvetuje, da bi bilo najprimernejše sklicati ljudski shod, na katerem naj vsak udeleženec daruje 10 vin. za slovensko družbo sv. Cirila in Metoda. Zalibog se skupščina ni mogla vršiti. Akeje, kako se izkazati Slovencev, se je lotil prof. Luka Roič, ki je štiri dni pozneje poslal omenjenemu slovenskemu rodoljubi v Ljubljano 1050 K za družbo sv. Cirila in Metoda, mesto venca na oder narodnih žrtve imenovan naš rodoljub se je za tako velikodušen dar zahvalil v navdušenem pismu, v katerem pravi, da je to prekrasen, zgodovinski čin, ki nima veljave le zaradi denarja, temuč ker spaja srca Hrvatov in Slovencev, ker je to uspeh njegovih idealov: sloge in edinstva krvnih in istojezičnih bratov. — Celokupni slovenski narod se resnično raduje nad toliko požrtvovalnostjo ljubljanih nam bratov preko Sotle, posebno ker je ta požrtvovalnost izraz dejanske bratske ljubavi in odkritosrčnega sočustva. Hvaležni pa smo tudi Slovenci svojem idealnemu rodoljubi, razširjavalcu hrvaško-slovenske vzajemnosti.

Železniški uradnik — nasprotnik tujeskega prometa. Pred nekaj časom je prišel v Postojni neki pasazir k blagajni in je vprašal tam poslujočega uradnika L. če se izplača, ogledati si postojnsko jamo. Kaj je postojnska jama, je znanu daleč po svetu. Toda železniškemu uradniku L. v Postojni se je zdelo potrebno reči omenjenemu pasazirju, da je postojnska jama »nur ein Loch mit Steinen«. Pasazir se je začudil, češ, morda le ni tako, ko je jama vendar »berühmt« po vsem svetu. Na to se

no tako težko in s tolikim hrepenjem pričakovano srečo padla rosa. Ko jo je Brnot drugič poljubil, trdno, vroče, pohlepno, jo je spreletel neznan ogenj, in kakor v nezavesti se je naslonila na njegov prsi. Brnot jo je poljubljaj dalje, na njegovem obličju pa je ležal izraz silnega zmagoslavnega zadoščenja.

»Pojdiva k materi,« je končno dejal, čuteč, da ga poljubovanje spravlja iz duševnega ravnovesja, »papa mi je rekel, da naju čaka v salonu.«

Kategorično so se glasile te besede. Anica bi bila rada še ostala sama s svojim ženinom, čakala je sladkih besed, ljubzenskih zagotovil, skupnega sanjarenja, a šla je ne da bi ugovarjala.

Gospa Vrhovčeva je sprejela Brnota in Anico s hrupno radostjo. Bila je tako vajena srečna biti, da si ni mogla misliti, da bi njen otrok ne bil enako srečen. Bila je trdno prepričana, da bo dr. Brnot vzoren soprog in zet in da bo Anica najšrečnejša med ženami.

Pavla je imela boljši vid kakor njena mati. Zapazila je takoj, da Anica ni tako neskončno srečna, kakor bi po njeni sodbi morala biti nevesta, a sodila je, da je to v Aničini naravi. V ostalem pa je častitajoci sestrini v bodočemu svaku bolj kot na ta dva misliha nase, kajti srce njeno se je že oglašalo z vprašanjem: »Od kod pa pride tvoj ženin, iz daljave ali iz bližine.«

je uradnik L. odrezal z besedami: Berühmt schon — aber Sie verlieren nichts, wenn Sie die Grotte nicht sehen. In dostavil je še: Sie fahren nach Graz, dort haben Sie das Lurloch — es ist dasselbe. — Kako pa pride železniški uradnik L. do tega, da odgovarja ljudi naj si ne ogledajo postojnske jame. Vsi faktorji, tudi južna železnica se trudijo, da povzdignejo tujski promet. Železniško ministrstvo vabi tujce, da si ogledajo postojnsko jamo, južna železnica prireja posebne vlake, država, dežele, občine, železnica, vsi žrtvujejo mnogo za tujski promet — potem pa se v Postojni sami znajde železniški uradnik, ki odganja ljudi, naj si mesto postojnske jame ogledajo Lurloch pri Graecu. Tako postopanje je tudi brezobzirno napram prebivalstvu, med katerim ta uradnik živi, kajti prebivalstvo ima največji interes na tem, da obišče jamo kar največ tujcev, dočim jih železniški uradnik L. odganja.

Občinski odbor občine Krške je v svoji seji, dne 19. t. m. sklenil, da najstrožje obsoja dogodke 20. septembra t. l. in da radostno pozdravlja vest, da sta se obe slovenski politični stranki zedinili v skupno delovanje na strogo narodno - gospodarskem polju ter daruje obenem za žrtve 20 K.

Pomanjkanje krme — in Boltatu Pepe. O pomanjkanju krme, o pomožni akciji in o državnem senu, o teh za naše kmetovalce veljavnih stvareh spregovoril je v sobotnem »Slovenec« tudi Boltatu Pepe iz Kudeluga. Seveda se le šali — v zabavo vsem, kojim je pomanjkanje krme deveta briga, — ker med drugim tudi piše: Usa tista mrva, ko ja uma dubl skus »Zveza slovenskih zadržev« je iz ta prauomo sladkmo meleukram putresena in pa de u še pu vrh u vsak bal en jubelumnus tolar. Vsa tista mrva, k ja pa klerekalna »Gospodarska zveza« ukul tala, je prišla naraunost iz Galicije in sa clu u en tak bal ud te zveze najdl enga mrtuga galiciscga juda in de je ena lepa šuma vulou ze clu fršlok zadeu, ke sajh futral iz mrva »Gespudarske zveze«. Seveda je to le šala, ker ne bo ne ena ne druga zveza dala sena s sladkorjem potresti, tudi ne bo nobena dala v bale tolarjev še manj se bo našel v senskih balah mrtev galisič žid, ker nobena zveza ne bode oddala galiskega sena. Vendar pa je prav, da se je oglašil »Boltatu Pepe« in povedal svoje mnenje o senu iz pomožne akcije, katere se vodi in zavlečuje tako, da se dajo zbijati o njej šale.

Sadovi nemškega časopisja — zorevajo. Star naročnik našemu listu nam piše: Mudil sem se te dni po opravkih v Graecu. Sedim v restavrantu pri časi piva. Kar prise-dejo k sosedni mizi trije gospodje. Eden vzame v roko graški »Tagblatt« ter čita iz »Deutsche Stimmen aus Krain« na glas notico, tikajočo se nemške ljubljanske — kazine. Ta notica povzroči, da se počne razgovor o naši slovenski prestolnici. Eden gospodov jame pripovedovati, kako nevarno je v Ljubljani govoriti nemško v — gostilni. Takoj se te insultira, dobiš ničesa, in hočeš nočes pobrati moraš kopita. — In šele na cesti, na ulicah! poreče drugi. Tu naj si upa Nemec glasno spregovoriti v svojem jeziku! Takoj je sirovo nahruljen in — opljuvan (angeflegelt und angespuckt). — Da, celo v gledališču (!) se Nemca ne pusti pri miru — začne tretji —, tudi tu mu ni varno bivati in najbolje je, da se koj zgubi. — Imel sem dovolj. Nemec bi rekel: »Höher geht's nimmer!« Plačam in grem. — Če pa pomislimo, kako nesramno so zadnji čas — no seveda tudi že prej! — lagali »pošteni« nemški časniki o naši ljubljani, potem seve ni ravno čudo, ako se o nji izcimijo taki pogovori. Pa naj le lažejo; laž ima kratke noge.

Dr. pl. Derschatta — Lloydov predsednik? V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da postane bivši minister dr. pl. Derschatta Lloydov predsednik.

Na Marijinem zavodu v Gospe Sveti na Koroškem je dve tretjini gojenk s Kranjskega in Primorskega, kakor poroča »Klagenfurter Zeitung« in po njej »Mir«. Razume se, da so te gojenke s Kranjskega in Primorskega večinoma Slovenke. »Mir« pripominja z ozirom na gori navedeno vest to-le: »V tem slučaju, da govorimo prizanesljivo, se čudi-mo, da slovenski starši s Kranjskega in Primorskega pošiljajo hčere v strogo nemške zavode, kjer je gojenkam, kakor se je nam sporočilo, strogo prepovedano govoriti v kakem drugem jeziku nego nemškem. Ne glede na to, da je ta pouk v nemščini prava muka za slovenska dekleta, bije ta način pouka vsem pedagogičnim načelom v obraz. Zato se prav nič ne čudimo, če prihajajo iz takšnih zavodov prave nemškarice in ker so po večini hčerke premožnih staršev in v pravem oziru vzorne, potegnejo nase v večjih vaseh in tr-

gih vse drugo žensko, ki se prištevaja imenitnejšim in tako se širi po sosednih slovenskih deželah duh nemškutarije.« Podpisujemo »Mirova« izvajanja v celom obsegu ter prosimo koroške rodoljube, naj nam naznajo imena slovenskih gojenk v zavodu v Gospe Sveti, da bomo vedeli, kateri starši so tisti, ki pošiljajo svoje hčere v nemške zavode!

Narednika Zidanšek tukajšnjega 27. domobranskega polka so v noči od srede na četrtek prepeljali v Graec. Zidanšek je, kakor smo že poročali, v preiskavi radi zločina veleizdaje. Denuncirala sta ga dva njegova tovariša. Opozorjamo slovenske državne poslance na ta slučaj, naj mu posvetijo vso svojo pozornost.

Nečuvne razmere poštnih aspirantov v okoliščini tržaškega poštnega ravnateljstva. Ne glede na to, da je iz kurza 1906/7 veliko izpraznilo in dobro kvalifikovanih aspirantov, ki želno čakajo na mesta, sprejema tržaško pošto ravnateljstvo leto za letom na novo nebroj oglašanih aspirantov. Ta metoda je popolnoma neutemeljena iz razlogov, ker ravnateljstvo aspirantov usposobi in je radi tega primorano izprazniti aspirantov podeliti mesto. In to tem prej, ker marsikateri starši so vse storili, da pošljejo svoje hčere v ta kurz v nadi, da jih pozneje podpira. Da pa ravnateljstvo — bi lahko rekli — tako zapeljuje uboge reflektantije, spravi marsikatero ubogo staršo ob vse. Nekoliki prikrivajo pristransko ravnanje in pa svojo protekcijo, po kliču tu in tam kako aspirantovo v službo, in le v takih slučajih da bo ta kratek čas bodisi substituirala, bodisi bila pomožna moč. Ta žalostni modus je treba odpraviti. Prvo leto smo čakale in upale na pravičnost teh funkcionarjev, ker pa vidimo, da so se nastopno leto razmere še zdatno poslabšale, zato prosimo državne poslance, da si na merodajnem mestu nekoliko ogledajo te žalostne razmere in zavzamejo za brezpravne aspirantije.

»Huldigungsfeier« v nemški kazini se je danes dopoldne vršila kadri varstvom tukajšnjih in dunajskih detektivov. Upamo, da se bodo tukajšnji Vsenemci, ki so se danes lice-mersko s praznimi gumbicami klanjali busti cesarjevi, kmalu lahko dičili z zlatimi križci.

Osebnost vesi V zadnji seji občinskega sveta so bili imenovani: mestni inženir g. Matko Prelovšek za nadzornika; upravitelj elektrarne g. Alojzij Ciuha za ravnatelja elektrarne in stavbiški pristav gospod Ciril Kooh za mestnega arhitekta.

O restavraciji Seidla, ki ima v najemu hotel »pri Južnem kolo-dvoru«, se z nemške strani širijo vesti, da je bil rubljen. To pa ni resnica, ker g. Seidl nikomu nič ne dolguje, pač pa je nemški odvetnik dr. Ambrožič poskušal Seidla na podlagi neke že razveljavljene odpovedi nadomesti spraviti iz hotela. Nakana izvirajoča iz nemškega sovražstva se je temeljito izjalovila, in ostane Seidl slej ko prej v dosegljivih prostorih. Najzanimivejši pri vsem tem je, da je dr. Ambrožič bujskal svojo klientinjo pivovarno Fischer v Beljaku, naj se za septembarske dogodke osveti nad Seidlom. Pivovarna pa je svojega odvetnika hočeš — nočes morala desaurirati in priznati, da ji je odvetnik vsilil napačni korak zoper Seidla. Dr. Ambrožič je torej za blamažo bogatejši, s trdko Fischer v Beljaku pa izpregovorimo v kratkem tako resno besedo, da ji bo šumelo po glavi, če nas bo s takimi zastopniki izvajala kakor je Ambrožič. Njeno slabo pivo ni Slovincem prav nič potrebno, masla pa je pri tej trdkki toliko, da bo veselje ga popisovati.

Belgijci še vedno psujejo. V četrtek je v neko ljubljansko gostilno, kamor zahajajo slovenski gostje, prišel z dvema mladeničema narednik Hittl, godbe pešpolka Belgioev in se jako glasno vedel. V pogovoru z onima dvema mladeničema je zabavljajl dez Ljubljano rekoč: »Dieses Saunest, dieses Drecknest«. To so morali poslušati slovenski gostje in le njih potrpečljivost se je zahvaliti in taktnostno namestnice gostilničarja, da ni prišlo do prepira iz katerega bi lahko kdo ve kaj nastalo.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes se poje tretjič muzikalno krasna Straussova opereta »Netopir« z gđ. Šipankovo in gđ. Hadrbolecovo. — Ker so zaradi hripavosti ge. Nordgartove morale odpasti skušnje za opero »Zrinjski«, se poje v terek opereta »Valčkov čar«, v petek pa prvič v sezoni opera »Zrinjski« v novih, dragocenih kostumih kr. zemaljskega kazališča v Zagrebu. — V nedeljo popoldne Meškova »Matia«, zvečer pa velika opera Samson in Dalila.

Snočni koncert Godowskega. Godowskega slava kot pravo čudo klavirskega mojstra ima docela realno

bazo in nikakor ni, kar se tako čisto dogaja, zgolj sad sretne reklame impresarijeve. Dve uri — Godowski je sam izpolnil ves koncertni večer — je z neprekosljivim mojstrstvom zdaj pritajnim, zdaj z vsem ognjem, zdaj z diskretno umerjenostjo, zdaj z bežečo, podoče se urnostjo ubiral taste svojega izbornega, čisto — in polnoglasnega klavirja, h koncu pa je s popolno svežostjo, kakor da je ravnokar šele sedel pred instrument, zapodil tipke v divjo fago, da ni bilo videti, kdaj se jih dotikajo njegovi neutrudljivi, nezmanjšano elastični prsti, in v zahvalo za nevdušljivi aplavz v dodatni posebni točki samo z levico izvajal bežeče akorde, da je bilo slišati, kakor da pred klavirjem ne sedi samo eden, marveč vsaj dva. Godowski je nad vse spreten igralec, ki se mu nikdar ne pripeti nesreča, da bi ubral napačno tipko, in najsi mu prsti bite po klavirju še s tako hitrico. Pravo čudo je tudi, kako obvlada tipke v dinamičnem pogledu, kako mu zdaj zavzame jedva slišno in mehko, zdaj zopet zadone mogočno in polno, da odmeva po vsej dvorani in interesantno je opazovati, kako ravna s pedali. Godovski pa ni samo nadvse spreten igralec, ni samo, dejal bi, nezmotljiv mehanik, temveč dano mu je tudi globoko in, kar treba posebno poudariti, fino čustvovanje in neprekosljiva zmoglost, občutno tudi izražati. Njegovo predavanje je vedno diskretno, drži se strogo kom-ponistovih predpisov in v komponistov umotvor ne vlaga, ne podtika mu lastnih svojvoljnosti — kar znači istinitega mojstra, ki mu prav nič ni treba, iskati nepotrebnih efektov, ker je njegovo diskretno podavanje efektov dovolj. Mirno sedi pred svojim instrumentom in svira z lahkotno eleganco in elegantno lahkoto, igra, kakor da bi se igral. Godowski ni samo sviralec, Godowski je tudi resničen interpret največjih mojstrov glasbe — in da je njegova umetniška mera polna, — je tudi še sam skladatelj. Kot tak je snoči prvič izvajal lastno kontrapunktično parafrazo Straussovega valčka »Wein, Weib und Gesang«, ki jo je oduševljeno občinstvo sprejelo z navdušenim aplavzom. Spored je bil seveda izbran in nekako historičen, ker je izvajal tudi skladbe starejših skladateljev (Rameau, Scarlatti), kar je bilo tem interesantnejše, ker se je tako posebi nudila primera med starejšimi in novejšimi klasiki. Katere točka je ugaljala bolj, je težko reči in je končno za kvalifika-cijo Godowskega umetnosti brez-pomembno. Občinstvo jih je sprejelo vse z oduševljenim aplavzom, ki pa ni bil narejen, marveč je resnično prihajal iz navdušenega vznosenja. — Glasbeni Matici gre najtoplejša zahvala za večer, ki je nas Slovence seznanil z velikim Poljakom. Upamo, da Godowskega nismo čuli poslednjikrat. — Posetnikov je bilo mnogo, posebno dobro zasedeni so bili cenejši prostori. Prireditelji naj si iz tega dejstva posamejno potrebni nauk: če bi bili sprednji sedeži cenejši, bi bilo v sprednjih vrstah tem več sede-žev razprodanih in temvečji bi bil dohodek pri nižjih cenah.

Za slov. dečo dne 2. decembra! Pozivamo vse rodoljubne Slovence in Slovence, naj ob priliki cesarjeve 60-letnice dne 2. decembra darujejo mesto razsvetljave, strelbe in drugih svečanosti mal donesek Ciril Metodovi družbi ali pa za druge narodne namene.

Plačilne listke družbe sv. Cirila in Metoda zahtevaj v vseh gostilnah in kavarah!

Z narodnim kolkom Ciril Metodove družbe kolkujejo vsa pisma, dopisnice in razglednice!

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela te dni krasne spomne, iz Postojnske jame od gospoda Kurnika, kateremu bodi izrečena iskrena zahvala. Kamni iz jame bodo služili kaj dobro pri nazornem pouku v naših šolah.

Ze opetovano se je družba sv. Cirila in Metoda obrnila na rodoljubne slovenske starše, naj jih darujejo družbi igrače, katerih njihovi otroci ne rabijo več, pa so vendar še porabne. Rodoljubni starši, bode te naredili, kolokubni starši, naši deci s tem pri božičnicah! Poglejte doma, morda bi se le kaj dobilo za družbo in za dečo v njenih šolah!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo pri licitaciji »Martino-ve gosti« v »Skalni kleti« pri Celju 30 K. — Živeli posnemovalci!

Družba sv. Cirila in Metoda dobi v najkrajšem času Miklavževe razglednice, katere zlasti našim narodnim trgovcem priporočamo. Za božič in novo leto si preskrbi družba za svoje odjemalce krasne razglednice v bogati izbiri, ki bodo gotovo vsakega zadovoljevale in to v vsakem oziru. Naročila sprejema družba sv. Cirila in Metoda, Ljubljana.

Politično in izobraževalno društvo za Dvorski Okraj v Ljubljani priredi v torek, dne 24. t. m.,

(Dalje v prilogi).

ob 8. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ svoje drugo predavanje, in sicer nadaljeval g. odvetnik dr. Anton Svigec predavanja o „naših državljanstvih pravicah in dolžnostih (državni ustavi)“. Apelujemo na občinstvo, da se teh koristnih, poučnih in poljudnih predavanj udeležuje v mnogobrojnem številu. Vstop je vsakomur prost.

Odsekeve seje pri „Slovenski Matici“. V ponedeljek ima sejo odsek za tehnični slovar, v sredo pa knjižni odsek.

Knjige „Matice Slovenske“ so malore natisnjene in se bodo decembra tiskane z cele razpoložljivi. Ker še skoro 1000 starih članov za letošni poravnali naročnine, prosimo dotične gg. člane, oziroma poverjenike, naj pošljejo čim prej denar, da ne bo kakih neprilic.

Hotelska družba Triglav. Pravila te družbe so še vedno pri ministru, zato se ustanovni občni zbor še ni mogel sklicati. Ker se odobritev pravil vsak dan pričakuje, bo tudi občni zbor takoj, ko jih pripravljajni odbor dobi, sklican. To se daje v pojasnilo na tozadevna vprašanja.

Bolnišča blagajna samostojnih brtnikov v Ljubljani naznauja, da bo tudi to leto razdelila štiri jubilejna darila po 20 kron na dan 2. decembra. Pravico do daril imajo onemogli člani in vdove članov bolniške blagajne mojstrov. Prošnje sprejema do 25. novembra načelnik g. F. Kraigher, Kongresni trg št. 5.

Ljudska galerija v Simon Gregorčičevi čitalnici na Kongresnem trgu. Po mojem okusu najlepši slike te razstave sta krajinska slika Josepha Mallorda Williama Turnerja: Pred Benetkami: iz solnčne megle se izluščajo toli opevane krasotne stavbe beneške, belijo se, bleste, rumene in rde in trepeče skozi nemirno meglico, da postanejo gledalčeve oči vse nemirne, kakor da bi bil sam sredi tega barvenopojnega prizora; in pa Alfred Sisleyeva krajina: voda, na levi z grmovjem poraslo obrežje, zadaj visok ilovnat breg, na nebu vse polno malih oblakov, in na vse to se sipljejo bogati solnčni žarki, da trepeče zrak in da drgetajo valčki voda in je listje kakor vznemirjeno. Težko je, realistične podatke nemirno, solnca polno ozračje, — umestnost, ki jo je stoprav šele iznašel moderni impresionizem, umetniški način, ki pridružuje barveni prizor, kakršni se je za hip pokazal v gotovem zmislu objektivnim očem naravo motrečega slikarja umetnika.

Ljudska kuhinja in Rdeči križ. Društvo „I. dunajska kuhinja“ je s posredovanjem društva „Rdečega križa“ dovolilo, da se njene izvrstne tehnične in organizatorične naprave, izkusijo tudi v tukajšnji dijaški in ljudski kuhinji, kakor se je to že zgodilo v več drugih mestih. V to svrhu je dunajska kuhinja že semkaj poslala na svoje stroške svojo gospodinjjo in pa svoje Manometerkotle in posode za prenašanje jedil. Preizkuševanje teh koristnih naprav, katere se že desetletja rabijo, vršilo se bode v tukajšnji dijaški in ljudski kuhinji od dne 22. do 27. oktobra 25. novembra od 9—11 ure dopoldne. S tem je vsakemu prilika dana, da se prepriča, kakšne velike vrednosti imajo te naprave ne le v potrebi v mirnem času, nego tudi v vojnem času, ker se z njimi izdatno opomore potrebam v bolnicah za silo.

Umrli je v Leonišču danes zjutraj meščanski učitelj na Dunaju g. Josip Ciperle, znan pedagoški pisatelj. Pogreb bo v ponedeljek ob 3. pop. Blag mu spomin!

Apel na ljudomila srca ljubljanskega prebivalstva. Pretresujoč, tragičen prizor se je nudil včeraj popoldan v Resljevi cesti mimoidočemu občinstvu. V veži borna krsta brez najmanjšega nakita, stoječa na dveh kuhinjskih stolicah (!), nobene sveče ob njej — pred krsto pogrebne obrede opravljajoči duhovnik, a v ozadju kopa nedorasle, siromašno opravljene dece, ki je vikala v hrvaškem jeziku: Tata moj, o, tata moj! in jokala, ne, tulila, da se ti je srce trgalo! Povedalo se mi je, da se vrši pogreb za sebnega uradnika Viljama Kisele, ki je umrl po dolgotrajni bolezni, zapustivši vdovo in šestero nedoraslih, nepreskrbljenih otrok v dobi od 6 do 16. let v največji bedi. Celih pet dolzih mesecev je revež zdržema prebival v postelji! Kruta, dolgotrajna bolezen je spravila obitelj v najskrajnejšo siromaštvo. Ni obleke, ni kruha, ni kuriva, a zato kopa dolga! V imenu človečanstva se obračam na ljudomila, zlata srca ljubljanskega prebivalstva s prošnjo, da se usmili zapuštenih sirot in jim priteče na pomoč s tem, da deloma dorašlim otrokom pripomore do kake primerne službe (o dekleta vmes), oziroma, da stradalajoč obitelji pokojnika, ki tudi obleke nima, niti perila, pošlje kako podporo. Nadejam se, da se vsaj moji ožji rojaki mnogobrojno odzovejo tej moji prošnji, ki mi jo narekuje sočutje do negodne, zapuščenega hrvaške siročadi. Vsaj ima bela

Ljubljana usmiljeno srce! — Podpore naj se blagovolji naslovljati na gospo M. Kisele, Resljeva cesta 26, v Ljubljani. — Bis dat, qui cito dat!

Harambaša.
Kje je Bakar? Tega ne vedo uradniki na tukajšnjem kolodvoru v Šiški. Zato so tudi odklonili sprejeti pošiljatev, za katero je bil napisan slovenski vozni list. To je že od sila. Vsak otrok, ki je obiskoval ljudsko šolo, vé, kje je Bakar in da leži ob progi ogrske državne železnice na morju v hrvaškem Primorju, samo uradniki na žiškem kolodvoru tega ne vedo! Zdi se nam, da hočejo nekateri gospodje na državnem kolodvoru v Šiški slovensko občinstvo šikanirati s tem, da nečesto sprejemajo slovensko naslovljenih vozni listov. Pričakujemo, da te šikane enkrat za vselej ponehajo, ker bi bili sicer primarni govoriti drugače. Pripominjamo, da so po zakonu na Hrvaškem dovoljena samo hrvaška imena, zato se za Bakar tudi ne sme rabiti niti nemško, niti madžarsko ime.

Cena goveje živine na večjih živalskih sejah na Kranjskem meseca septembra. Po uradnih podatkih je znašala povprečna cena za 100 kilogramov žive vage na živalskih sejah v političnem okraju Postojna za poldebele vole 58 K, za mršave 50 K in za vole za rejo 52 kron; v političnem okraju Kočevje za pitane vole 72 K, za poldebele 60 kron, za mršave vole in vole za rejo 52 K; v političnem okraju Krško za poldebele vole 62—68 K, za mršave in vole za rejo 58—62 kron; v političnem okraju Kranj za pitane vole 64—66 K, za poldebele 50—58 kron, za mršave 48—54 K in za vole za rejo 40 K; v političnem okraju Litija za pitane vole 70—78 kron, za poldebele 64—71 K, za mršave 56—65 K, ravno tako za vole za rejo; v političnem okraju Logatec za pitane vole 74 K, za poldebele 72 K, za mršave 66 K in za vole za rejo 62—64 K; v političnem okraju Radovljica za pitane vole 66 K, za poldebele 58 K, za mršave 54 K in za vole za rejo 40 K; v političnem okraju Novo mesto za pitane vole 70—72 K, za poldebele 64—66 K, za mršave 58—60 K in za vole za rejo 54—56 K; v političnem okraju Kamnik za poldebele vole 68 K, za mršave in vole za rejo 62 K; v političnem okraju Črnomelj za poldebele vole 60 K in za mršave 40 K.

Zvezdni utrinek, o katerem smo pisali, da se je videl v Kranju, se je videl tudi v Ljubljani, kakor nam piše gospa Fani Nedved. Gospa je videla 12. t. m., ko je šla ob polu 8. zvečer po Selenburgovi ulici. Letel je nad pošto v obliki velike svetle, višnjeve krogle. Za njim se je vlekel dolg rep isker. Letel je nato proti Tivoli.

Za opeklinami je umrla 30 letna zasebnica Helena Žnidaršič iz Trebnjega. Po neprevidnosti je prevrnila gorečo petrolejsko svetilko, da se je opekla s sinom vred do smrti. Otrok je umrl kmalu na to, mati pa dva dni pozneje v tukajšnji bolnišnici.

Potres O potresu, ki je bil včeraj 20. t. m. zjutraj smo dobili naslednja poročila: Muta. V petek dne 20. t. m. smo imeli tukaj ob tri četrt na 5. zjutraj dva precej močna potresna sunka, da so kupice žvenketale v omarah. Tudi prejšnje jutro so nekateri čutili potres, katerega sunka pa ni bil tako močan. — Velenje. Ob 5. zjutraj se je čutil tukaj precej močan, 3—4 sekunde trajajoč potres, združen s podzemeljskim bobnenjem. Tudi posoda na omarah je rožljala. Smer sunka vzhod—zahod. — V Gornjem gradu se je čutil včeraj zjutraj ob 5.10 potresni sunk. Sumenje in vršanje je spremljalo potres. — Rečica v Sav. dolini. Ob 5.20 zjutraj je bil tukaj zelo močan potres. Smer mu je bila od jugozahoda proti severovzhodu. Ljudstvo je bilo zelo prestrašeno ter bežalo iz postelj. — St. Vid-Grobelno. Dne 20. nov. zbudil nas je v spanju močan potres. Tresljaji so bili ob 5.9 zjutraj ter so trajali 10 sekund. Smer jim je bila od jugovzhoda. Slišalo se je podzemsko gromenje. Posledic ni bilo. — Celje. 20. t. m. v jutro ob 5.7 čutili smo tukaj zelo jak podzemski sunk in par manj močnih. Čas tresenja 8 do 10 sekund. Smer horizontalna od juga proti severovzhodu. Škode potres ni učinil. — Zidani most. Danes 20. t. m. zjutraj ob 5.2 je bil tukaj precej močan, dve sekundi trajajoč potresni sunk, spremljan s podzemskim grmenjem. Smer od severa proti jugu. Škode nobene, le hišna oprava je močno zaropotala. — Hrastnik. V petek ob 5. uri in par minut smo čutili dva precej močna potresna sunka v smeri severovzhod—jugozahod. — Dol pri Hrastniku. V petek dne 20. t. m. se je čutil tukaj ob 5. zjutraj 5 sekund trajajoč potres z enim sunkom. Sunk se je čutil od juga proti severu. — Zagorje ob Savi. 20. t. m. se je občutil precej močan potres. Smer od jugovzhoda proti severozapadu. Čulo se je 4—5 sekund podzemeljsko bob-

nenje in koj nato par močnih sunkov trajajočih 5—6 sekund. Škode nobene. Sava. 20. t. m. zjutraj ob 5.10 čutil se je tukaj močan potresni sunk. — Radeče pri Zidanem mostu. 20. t. m. ob 5.5 je bilo pri nas čutili precej močan potresni sunk, tako da se je premikalo in pokalo pohištvo in rožljala steklena posoda.

Potres so čutili predvčeršnjim v Trebnjem in sicer ob 5.43 zjutraj. Sunk je bil navpičen v smeri od jugovzhoda proti severovzhodu. Bil je tako močan, da so okna zaropotala in se pohištvo zamajalo. Tudi včeraj zjutraj ob 5. so čutili v Trebnjem potres, ki je bil nekoliko močnejši od prvega.

Lov. Slovenske lovce opozarjamo na dober in priročen lov lov v Dolškem. Sedaj ga imajo domžalski Tirlovi v zakupu. Občinski odbor se je že v dveh sejah izrekel proti podaljšanju lova, čigar zakup poteče s koncem leta. Vnapij lovci imajo najudobnejšo zvezo po železnici. Ob Savi so race in fazani, petelina imamo tudi. Srne so v hribih, po polju pa mnogo jerebice. Nahaja se tudi sloka v lovu Slovenski lovci, pozor!

Kmetstva in delavska posojilnica v Spodnji Idriji prične v nedeljo dne 29. novembra 1908 poslovati. Ker je vodstvo posojilnice v zanesljivih rokah, bo brez dvoma dosegla najlepše uspehe in postala važen člen gospodarske organizacije.

Mesečni semenj v Kandiji dne 19. t. m. je bil kljub slabemu vremenu jako dobro obiskan. Posebno prašičev se je jako veliko pripeljalo na prodaj. Tudi goveje živine je bilo veliko. Kupčija je pa bila bolj slaba. Kupovat so prišli tudi Italijani, ki so kupovali govejo živino. — Iz domače občine se pa za te semnje ljudje nič ne brigajo. Čudno je to, ko bimoralo vendar domačinom biti za to, da se semnji dobro obiskujejo.

Vreme na Dolenjskem. V začetku tega tedna je bilo po Dolenjskem prav občutno mrzlo, da je v tork zjutraj bila Krka premrzla. Nekateri ledenice so že polnili z ledom, ki je bil debel dobrih pet centimetrov. V sredo je pa začelo deževati, da je sedaj prav neprijetno mrzlo-mokro vreme.

Škrlatica na Dolenjskem. Kakor znano, razsaja v Dobropoljah ta ena najnevarnejših otroških boleznij. Tudi v Novem mestu je zahtevala dve žrtvi, ter se na to preselila v Kandijo. V Kandiji je zbolelo deset, dav osem otrok in sicer dva trgovca Avgusta Laknerja ter šest oficijalu drž. pravdnika Karla Laknerja. Pri prvem sta že ozdravela, pri drugem so pa lažji slučaji, da se ni bati posebne nevarnosti. Da se bolezen ne raznese, je preskrbljeno.

Telovadnemu odseku „Krškega Sokol“ v Sv. Rihu pri Kostanjevici je darovala za telovadno orodje neimenovana narodnjakinja iz Ljubljane 3 K. Hvala! Na zdar!

Medvedi v Auerspergovih gozdovih. Pred kratkim so ustrelili lovi v kočevskih gozdih medveda, dva pa sta jim baje ušla. To izpričuje, da živi v kočevskih gozdovih še več kosmatincev, kar je vsekakor čudno, ako se uvažuje, da so medvedje po vseh zapadnih evropskih državah že malodane docela iztrebljeni, ker jih po zakonu sme povsodi vsakdo streljati kot roparsko zver. Zato smo se čudili, ko so nam dohajala poročila, da se pojavlja v gozdovih okrog Kočevja vedno več medvedov. Odkod bi naj prišli ti medvedje? Poizvedovali smo in izvedeli, da goji knez Auersperg v svojih gozdovih medvede in jim daje po zimi celo hrano. Ti medvedje delajo ljudem ogromno škodo, jim trgajo živino, seveda se za to ne zve v javnosti, ker gozdarji stvar zaduše, plačujoč kmetom odškodnino. Zakon pravi, da sme vsakdo medveda ustreliti, kjerkoli se pojavi, ker je škodljiva roparska zver. S tem je tudi rečeno, da se tudi medvedov ne sme umetno vsigajati in držati v lovskih revirjih. Ali ta določba ne velja tudi za kneza Auersperga? Menimo, da, če smo res pred zakonom vsi enaki. Kočevsko okrajno glavarstvo bi torej v tem slučaju moralo storiti svojo dolžnost. Te dolžnosti dosega ni storilo! Če v gojenju medvedov v kočevskih gozdih ničesar ne ve, je škandal, ker o tem ni informirano. Ako pa je informirano, a ne stori ničesar, kar zakon velevala, je to še večji škandal! Zahtevamo z vsoto odločnostjo, da se zakon uveljavlja ne samo napram kmetom, ampak tudi napram kočevskemu vojvodi knezu Auerspergu. Pravica za vse!

Celjski magistrat je razpustil „Celjske pevsko društvo“. Načelnik celjskega magistrata dr. Ambroschütz je dal zapleniti lepake „Celjskega pevkega društva“ o predstavi „Martina Krpana“, ker so bile na tem plakatu natisnjene slovenske trdvice in ker se je na njih pozivalo Slovence na izvajanje gesla „Svoji k svojim“.

A to mu še ni bilo dosti, osmelil se je tudi izreči — razpust „Celjskega pevkega društva“! Temu velemodnemu ukrepu celjskega mestnega magistrata se morajo smejeti krave, ne pa juristi, saj je vsakomur znano, da ima pravico društva razpuščati samo vlada, no, celjski magistrat pa menda še vendar ni — vlada. Jurist Ambroschütz, grdo ste se blamirali, ko ne veste niti nrprimitivnejših določb, ki se tikajo društev.

Pri občinskih volitvah v Grižah je zmagala narodna stranka v III. razredu z vsemi kandidati, v I. razredu pa z dvema, dočim so v II. razredu zmagali klerikali. Razmerje v občinskem odboru je sedaj to-le: 8 naprednjakov in 10 klerikalcev. Potemtakem zmaga klerikalcev ni tako sijajna, kakor je pisal „Slov. Gospodar“.

Redna lovska sreča. Dne 18. t. m. je posestnik v Rečici gosp. A. Fürst v revirju g. Turniške iz Narezja ustrelil 26 klg teškega divjega kozla. To je prvi slučaj, da so v tem revirju dobili divjega kozla in ustrelil ga je lovec, ki je bil prvič na lovu.

Mestno dekilsko meščansko šolo v Celju so dne 20. novembra zatvorili radi škrlatice.

Materi božji je ukradel štiri zlate prstane v Novi Štifti pri Gornjem gradu neki Bruno Malesch, ki je nato pobegnil iz Gornjega grada.

Občinski svet v Mariboru je sklenil pozvati mariborsko občinstvo, naj za proslavo cesarjevega jubileja ne priredi razsvetljave, marveč naj v ta namen določene zneske podari v dobrodelne namene.

Nemška lopovščina. V Mariboru sta 16 letna Avgust Lehmann in Rudolf Werdounig, prvi zobtehniki, drugi jermenarski vajenec, prišla v stanovanje gdnice Ane Gregoričeve, češ da sta prinesla pismo od stolnega župnika zaradi daru za novo monstranco. Komaj ju je ženska spustila skozi vrata, vrgla sta se nanjo. Eden jo je davil, drugi jo pa držal za noge. Na vpitje žensko sta napadala zbežala, vendar so ju dobili in vtaknili v zapor. Pribegu je Lehmann izgubil dolg nož, Werdounig pa klobuk. Kakor je Werdounig povedal pri zaslišanju, je bil Lehmann provročitelj vsega napada. Spisal je pismo, ki je je dal potem Gregoričevi in pravil Werdounigu, da je ženska bogata, da ima v omari več tisočakov denarja in obilno dragocenosti. Če bi se ustavljala dati denar in zlatino, bi ji zagrozila napadalec, da jo umori. Tak je bil Lehmannov lopovski namen, ki se pa ni ves izvršil. Opomniti je, da je Lehmann hud nemški hajlovec, Werdounig pa nemškutar, kolikor se o takih fantalnih sploh more govoriti v tem oziru o kakem naziranju. Najlepše pa pride zdaj, „Marburger Zeitung“, list mariborskih Vsenemcev, predstavlja vso stvar, kot da sta Lehmann in Werdounig Slovenca in intimna prijatelja slovenskih mariborskih odvetnikov dr. Rosine in dr. Pipuša. Izvaja v svojem pobesnelem sovraštvu do Slovencev, kakšni ljudje da smo Slovenci, da smo vsevprek roparji, tolovaji in morilci! Falotstva pri tem listu smo sicer že vajeni, a tako barabstvo presega že vse meje. Če sta Lehmann in Werdounig kot hajlovec in nemškutar napadla Slovenko, potem se bo pa nam Slovencev očitala podivjanost, tolovajstvo in moritev! Tu se že vse neha! Čudimo se samo mariborskim Slovencev brez razlike strank, da so tako prokleto zanični v narodnem oziru in da se puste tako sramotiti. Sicer vsak razsoden človek ve, da je „Marburger Zeitung“ izmeček časopisja, vendar tako neprestano ostudno pisanje zasluži eksemplaričnega ožigasanja.

Krasna nemščina. V ljutomerskem okraju se je razvil ta-le cvet nemškega uradovanja: Z. 86 An das k. k. Bezirkshauptmannschaft... Die Maria... Grundbesitzerin in... Erschied Hiramtes und giebt an, das sie in Pflerlegung des Kindes Maria... Haben schon seit geburt, bies hat die Zuständige Gemeinde... per Monat 4 Kr. Bezahl Nachdem sind aber von 8 Monat die Pflerlegung Betrage Rückstand zusammen per 32 K Man Bietet die Lobliche k. k. Bezirkshauptmannschaft von diesen Gemeindefeuten den Obigen Betrage Einzubringen. es wird als Beilage vom k. k. Bezirkshauptmannschaft Luttenberg beigeschlossen Ortsgemeinde... am 9. 9. 908. + Maria... Josef... G. Nachdem wird auch Ersucht um gleiche Einm Dokument Für das Kind Übersenden Zurollen. — Ker te kolobojie nihče od cenjenih bralcev ne bo razumel, povemo, česa se tiče. Neka občina plačuje za mladoletnim otrokom mesečno 4 K, a sedaj je pa za več mesecev ostala dolžna. Posilnjenški občinski predstojnik bivališča otrokovega je naredil vlogo na o. kr. okrajno glavarstvo, da se pristojno občino opomni, da poravna zaostali znesek.

V konkurz je prišel Vincenc Vabič, trgovec v Žalcu.

Nemška kultura. V sredo ponoči so Nemci v Mariboru pomazali hiše in table na prodajalnicah slovenskih trgovcev.

Občinski svet v Celovcu je sklenil, da naj na prevečer cesarjevega jubileja ne bo razsvetljave in da naj se s tem prihranjeni zneski darujejo za dobrodelne namene.

Laška nestrpnost v Gorici. „Narodna Prosveta“ je preskrbela na plakatih za predstavi ljubljanskih igralcev v nedeljo in ponedeljek, 22. in 23. t. m., reklamne oglase slovenskih trgovcev po ljubljanskem vzorcu. Ko se je izročilo plakate laškemu plakaterju Travanu, ki je zagrizen Lahon, dasi teče po njegovih žilah slovenska kri, ga je stresla jeza in je vrnil plakate, češ, da takih plakatov on ne razobesi po Gorici, da bi bila to provokacija „laške“ Gorice. Tako sovražijo Lahi razvitek v slovenski trgovini in obrti v Gorici.

Angleški delavec pred gorškimi sodniki. Tomaž Currans je Anglež, ki dela v luki v Trzinu, kjer je zaposlenih večje število delavcev iz Angleške. Rojen je leta 1873. Dne 13. septembra t. l. je bil ta Anglež v Pannan pri Trzinu v gostilni s svojimi tovariši in drugimi delavci. Prišlo je do prepira in pretepa. Ko je prišel mirit orožnik, mu je hotel Currans vzeti puško, in sicer je toliko časa imel opravka s orožnikom, dokler ni prišel na pomoč občinski redar. Radi tega je bil klican Currans pred gorške sodnike. Navzoč je bil pri razpravi tudi angleški podkonzul iz Trsta. Currans je obsojen na 2 meseca ječe z enim postom in trdim ležiščem.

Obsojen laški demonstrant. Med demonstranti ob letošnjih binokstnih praznikih in pozneje povodom kolesarske slavnosti se je odlikoval posebno neki 18letni trgovski pomočnik Anatolij Prencis iz Pulja. Radi demonstracij je že stal enkrat pred sodnijo v Gorici ter bil obsojen in izgnan iz Gorice; sedaj pa se je vršla druga razprava proti njemu, ker je vpil med demonstranti „Fora i ščavi!“ ter svetoval svojim pajdašem, ko je moral iz Gorice, da naj se poslužujejo vseh sredstev proti Slovencev. Prencis je obsojen na tri tedne zapore.

Velikomestna revščina. V Trstu je bil poklican zdravnik k neki bolnici, ki jo je našel v prežalostnem stanju. Ležala je na raztrgani slamnici, v kateri je bila gnila slama. Polna je bila mršesa. Ker je bila ženska že dolgo bolana in je trpela hudo pomanjkanje, je docela onemogla. V sobi bolnice, če se sme podstrešno prebivališče tako imenovati, ni bilo nobenega pohištva, niti stola ne. Zdravnik je dal revico prepeljati v bolnišnico in naznanil mestnemu fizikatu vse, kar je videl.

Obstreljen. V tržaški bolnišnici so prepeljali 58letnega kmeta Antona Urbanca iz Kopra. Obstrelil ga je v noge neki neprevidnež, ki se je igral z nabitim samokresom.

Ponesrečil se je v tržaški svobodni luki premikač Ignacij Mahorčič. Upanje je, da okrevi.

Veliko steklenico amonijaka je spila v Trstu 31 letna zasebnica Ivanka Parfant. Rešili so ji življenje.

„Smrt Slovencev!“ je kričal v Trstu 26 letni občinski uradnik Karel Lupetina. Obsojen je bil na 100 kron denarne globe ali na 10 dni zapore.

Velik ogenj. V Trstu je pogorel velik del tovarne testenin, trdke Maurizio Morpurgo & Co. v ulici Casimiro Donadoni. Zgorelo je I. in II. nadstropje.

Opatijsko-volenska električna železnica. Piše se nam: Pravzaprav bi se moralo zapisati: Opatijsko-volenska nemška zalega, kar je tudi v resnici. Pri tej železnici Slovenci nimajo obstanka pred nemškimi oholedmi, ki se kar kosajo za prvenstvo v zatiranju in izpodirvanju vsega, kar ne smrdi po njih smrdljivi nemški kulturi. Ko je svoječaso podjetnik Münz potreboval dovoljenje za gradnjo te železnice, lizal se je okoli meročajnih oseb in obetal vse mogoče. A sedaj? Sedaj so pa obljube čisto pozabljene, in Münz je vso nemško zalego privlekel k tej železnici. Sprva so res namestili precej Slovencev in Hrvatov, ki so pa zginili drug za drugim vsled pritiskanja raznih zapovedujočih nemških elementov, in zdaj moreš opoldne z lučjo iskati sprevednike in voznike, da bi našel katerega, ki zna tudi slovenski ali hrvaški. Kar se tiče boljših služb pri tej železnici, so za izključno v rokah zagrizenih Nemcev. Gospodje pregledniki, nadsprevedniki itd. pa sploh ne znajo slovensčine ali hrvaščine. Čas bi bil, da se te razmere čimprej spremenijo.

Nemški kričar Kreisel je zopet v Opatiji ter je prevzel „Kuristo“ in tistih par tisoč kron, ki so z njo v zvezi. Slovenski odborniki zdravilišne komisije bodo morali zaropotati, da bo stvar enkrat jasna, čemu vleče ta hajlovec lepo plačo, pri tem

pa grdi vse, kar ni nemškega in dela vodenno vsenemško politiko.

Na čeno je streljal delavec Ivan Nacinovič na Reki. Zadel jo je v željosti in dvakrat na roki. Upati je, da reva okreva.

V Pflbramu so ustanovili jugoslovanski slusatelj rudarske akademije svoj klub „Sloga“. Klub šteje 12 članov, in sicer 6 Slovencev, 4 Hrvatov in 2 Srba. Predsednik je Hrvat Krunoslav Kolarevič, tajnik Ernest Čuček, Slovenec, blagajnik pa Milan Vulović, Srb.

Žalitev naroda in kazni. 30. oktobra t. l. je stopil v Pardubicih na dunajski brzdovlak praški odvetnik dr. Henrik Rychlik s soprogo. Sedela sta v vozu drugega razreda, njima nasproti sta sedela dva trgovska potnika, izmed katerih je eden čital „Bohemio“. Čtivo je moža očividno razburjalo, od jave zelen je rekel proti svojemu tovarišu: „Praga bo zopet imela lep glas!“, čemur je tovariš pritrdil. Mož je nato čital dalje ter dal končno svojim čuvstvom duška v teh le besedah: „Čehi so še azijsko ljudstvo, stoje nizko v kulturi, neprav nam brezpogojno manj vredni.“ Vsi te žalitve celega češkega naroda je dr. Rychlik prosil železniškega sprevidnika, kateremu je cel dogodek priobčil, da brzojavi praškemu policijskemu komisarijatu, da se dožene ime žalila. Sedaj je nemški srditež postal jako ponižen in nemiren in v Pragi je z vsa naglico zapustil vlak in kolodvor, toda odvetnik in njegova žena sta mu sledila za petami. Kakor hitro so prišli v bližino redarja, ga je odvetnik poklical in prosil da povabi Nemca na bližnji komisariat, kar se je tudi zgodilo. Ondi se je mož legitimiral kot Pavel Wiener, privatni uradnik, stanujoč v Pragi. Proti Wienerju se je vložila tožba radi žalitve češkega naroda. (§ 302. k. z.) Kar velja za Čeha, velja tudi za Slovence! Nemci nas ne bodo psovali!

Zanimiva računsko naloga. Zadnji zagrebški list „Kopriva“ prinaša dokaz, da so Rauch, Crnkovič in Mixich res „Servus društvo“, kakor se splošno imenuje v Zagrebu ta trojica. Ako je:

a = 1	i = 11	s = 21
b = 2	j = 12	š = 22
c = 3	k = 13	t = 23
č = 4	l = 14	u = 24
ć = 5	m = 15	v = 25
d = 6	n = 16	w = 26
e = 7	o = 17	z = 27
f = 8	p = 18	ž = 28
g = 9	q = 19	x = 29
h = 10	r = 20	y = 30

Potem je:

$$R + a + u + c + h = 20 + 1 + 24 + 3 + 10 = 58$$
$$C + r + n + k + o + v + i + c + h = 3 + 20 + 16 + 13 + 17 + 25 + 11 + 3 + 10 = 118$$
$$M + i + x + i + c + h = 15 + 11 + 29 + 11 + 3 + 10 = 79$$

Skupaj = 255
Nasproti temu je istotako:
 $S + e + r + v + u + s + d + r + u + š + t + v + o = 21 + 7 + 20 + 25 + 24 + 21 + 6 + 20 + 24 + 22 + 23 + 25 + 17 = 255$

Ker je 255 = 255, sledi iz tega jasno, da so: Rauch, Crnkovič in Mixich = Servus društvo.

Vlom v občinsko blagajno v Gjurjevcu. Nedavno smo kratko poročali, da je v Gjurjevcu pri Belovarju neki Ivan Kušar iz Kranjske vlomil v tamošnjo občinsko blagajno in odnesel 50.000 K. Lopova so prišli iz izročili sodnemu stolu v Belovarju. Marsikoga bode zanimalo, kdo je ta Kušar. Rojen je 1862. leta na Ježici pri Ljubljani in ravno tja pristojen. Če se je kje uresničil pregovor, da „jabolko ne pade daleč od jabolane“, tedaj se je tu. Kušar je nezakonski sin silovitega, svoj čas obžegnane tatu Sierla, vulgo „Dimež“, o katerem je bil pokojni Alešovec spisal gledališko igro, ki je sicer prišla na oder, toda se ni obnesla. Stari Ljubljanci se tega imena gotovo še spominjajo, in tudi starejši ljudje po deželi vedo še mnogo povedati o njem. Bil je zaprt še v ječah na Gradu, odkoder je nekoč celo pobegnil, a so ga pozneje dobili. Bil je pravi strah Vranjski in velikanska nadloga varnostnim oblastim. Kradel je, ropal, lomil, tako, da so se njegovega imena bali, kakor Kartazani Hanibalovega. Prišel je v hišo in dovolj je bilo, da je povedal, da je Dimež, in že so mu ženske nanesele vsega, kar je hotel. Bil je pravi Mussolino. Ropal je večji del pri bogatih, z reveži je pa živel prav na dobri roki. Izkazoval jim je celo dobrote. Zaradi tega pa ga je orožništvo iskalo noč in dan, a zaman. Potikal se je večidel po kamniški okolici, toda nihče ga ni izdal. Bil je pravi romantični ropar in Lah bi o njem gotovo že izdali cele romane. Na drug način, kakor Mussolina, je tega zadela usoda. V tem, ko se je orožništvo za njim potilo, je on mirno spal v bivši Sunkarjevi opekarni na Črnučah. Neko noč pa je opekarna pogorela in z njo je bil

upepeljen tudi „Dimež strah kranjski“. Da preidemo k sinu. Tudi ta ima nad seboj že velike grehe. 29. junija t. l. ga je ljubljanska policija aretirala in dobila pri njem 957 K, katere je moral neke ukrasti, vsled česar so ga oddali sodišču. Iz Ljubljane je izgnan, ravnotako iz kronovin krone Sv. Stefana. Bil je mornar, po dopustu pa se mu ni zljubilo več delati, marveč je kradel. Kaznovan je bil že 13krat in sicer po 5 let, 2 in pol leta, dve leti, 18 mesecev itd. Da se je v svoji, od očeta podedovani stroki, mnogo višje naobrnil, se vidi iz dejstva, ker govori slovensko, hrvatsko, nemško, laško in francosko, v tem ko je bil oče pravi Kranjec. Tudi v stroki sami je znatno napredoval. Dimež, oče njegov, se je zadovoljil s cestnimi ropi, sin pa je došel že do blaginjskega vlomila. No, ukrasti je znal, sbežati pa ne, za kar tudi pričakuje „remuneraoije“ v belovarskih zaporih.

Veleslepar. V zaporih dunajskega deželnega sodišča se nahaja individij, ki je nastopal kot zdravnik dr. Evgen de Blowitz, sin slavnega, v Parizu umrlega korespondenta pri časniku „Times“, Blowitza. Znal si je pridobiti zaupanje pri zdravnikih in časnikarjih, kar je pa izkoriščal v to, da je dobival od njih manjša posojila. Poseben trik njegov je bil, da si je nakazaval čake poljubnih bank, katere ga seveda niso poznale, in si jih dal neposredno eskomptirati, ali pa jih je dajal poljubnim bankam v inkaso, s potrdili pa je potem sleparil v drugih mestih neizkušene ljudi. Dognalo se je, da se je veleslepar izdajal tudi za dr. Evgena de Bayerja, slednjič pa je izpovedal, da je njegovo pravo ime Leopold David Leibowitz, da je rojen 1872. v Sulici na Rumunskem, da je ameriški podanik, oženjen, angleškega vero izpovedanja ter da se je nazadnje zadrževal stalno v Londonu. Od tam je potoval brez žene, Aleksandrijo, Carigrad, Trst in Budimpešto na Dunaj, kjer ga je dohitela usoda. Nadalje pripoveduje, da je od rumunske armade dezertiral in da si je pridobil v Londonu naslov doktorja, v Newcastle ob Tyne pa je bil zaradi nekega delikta kaznovan s 15 mesečno ječo. Iz vsega se sklepa, da je slepar obhobil ves civilizirani svet ter povsod izvrševal razna lopovstva. Gospod dr. je 36 let star, srednje, suhe postave, plavolas, plavih, angleško pristrizanih brk, sivih oči ter nosi naočnik Poleg angleščine, ki jo govori v škotskem-rumunsko-židovskem narečju, — govori tudi vse romanske jezike, nemško pa do zvedno le slabo. Glede na važnost konstatiranja njegove identitete in predživiljenja, ki je, kakor se dosedaj iz vsega razvidi, povsem temno in se zna izkazati v kriminalnem oziru zelo delikatno, se prosijo oni, ki so prišli z velesleparjem v kakoršen si bodi stik, da to nemudoma naznanijo mestni policiji ljubljani.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vištetega torka sledeči spored: Dvoje modelov. (Komično). Psi v službi armade. (Zanimiv naravni posnetek) Za uniformo. (Drama v 15 slikah) Dogodki na Turškem. (Aktualno). Zanimiv naravni posnetek) Fantastne glave. (V barvah). Dirka s samotežnimi vozički. (Jako komično). Priporočamo!

Po svetu odšla je 18letna Marija Pungartnikova iz Motnika še 10. septembra ter se še ne ve zanj, kje hodi. Služila je pri usnjari Majonu na Vranskem. Ko je odšla v svet, je svoji materi pisala, da ji ni treba po nji žalovati ter da se ne vidita nič več. Poslala ji je tudi zadnji pozdrav. No, pa še ni obupati. Izvedelo se je, da je hodila Pungartnikova zadnji čas okoli Trojane z dvema moškima in nabirala milodarov za pogorelo. Sli so v smeri proti Ljubljani. Kjer bi se ti „samaritani“ pokazali, naj se jih izroči prvemu varnostnemu oblastvu.

Orožništvo je izsledilo in aretovalo Antona Poznika, ki je pred kratkem odpeljal svojemu gospodarju v Kamniku voz in konja. Tudi po neverjeno last je dobil njegov gospodar nazaj. Poznik je znan in silovit tat in goljuf in posebno rad simu lira slaboumnost.

Trajno pot bode imela v za konu strežnica P. K. Komaj dva meseca je omožena in že je morala čutiti možovo ljubezno. Ker je mož zahteval, da mu mora prinesiti od svojega zaslužka že naprej, predno je plačo potegnila 1 K in mu tega ni mogla izpolniti, je jo vrgel na tla ter tako pretepeval in s čevlji suval, da jo je telesno poškodoval. Ker se je to zgodilo takoj po medenih tednih, ima žena pričakovati v bodoče z žolčem napolnjene čaše.

Izgubljeno in najdeno. Gdč. Jožefa Treova je izgubila zlato žensko uro z verižico. — Zasebni uradnik g. Fran Puc je izgubil listnico, v kateri je imel orožni list, vizitke in nekaj pisem. — Neki trgovec je izgubil

trgovsko knjigo z sabljiženimi terjatvami.

Uradne vesti. Knjigovodja Anton Bernhard na Savi pri Jesenicah je vsled sodno dognane bedosti postavljen pod kuratelo Antona Pongratza, knjigovodje na Savi. — Pod kuratelo je dalje postavljen Jakob Peklaj, hišar v Dolenji vasi pri Vrhnici in mu je za kuratorja imenovan Fran Seliškar, posestnik istotam. — Pri delatnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je izvršil vpis firme „Agro Merkur, osrednja nakupovalna in prodajalna združba v Ljubljani“, ki je v naprednih rokah.

Demonstracije pred sodiščem,

Po kratkem presledku zopet enkrat „pravi“ slučaj. Pred okrajnim kot kazenskem sodiščem stoji Italijan, ki se je glasom orožniške ovadbe dejansko udeležil septembarskih demonstracij. Dosedaj so bili na vrsti samo Slovenci, kvečjemu je zašel v to „zločinsko“ družbo še kak Hrvat, ali Italijana še ni bilo, in zato se nam je zdelo začudenje obtoženčevega zagovornika popolnoma upravičljivo, ko je zaklical: „Kako pride obtoženec do tega, da bi bil za Slovence zaprt.“

Karel Pussig, pasarski pomočnik pri Ivanu Kregarju v Ljubljani, je rodom iz Gorice, govori le za silo slovenski, takoj, ko odpre usta se mu pozna, „da ga je laska.“ Sodi deželni sodni svetnik Potrat, dr. pravdnistvo zastopa dr. Zupanc, obtoženca pa dr. Šavnik (pisarna dr. Kolkalja).

Orožniška ovadba se glasi: Povodom dne 19. septembra v Ljubljani se dogodečih demonstracij in kravalov je jahala proti 12. uri ponoči kavalerijska patrolja po Dunajski cesti v diru, katere zgoraj imenovani vzlic opominom vedih gospodov častnikov, med njimi stotnika Schauflerja od 17. pešpolka, ni ubogal. Ko je potem zgoraj omenjena patrolja posegla vmes, je Pussig ni ubogal in je ekscediral dalje, vsled česar je bil aretovan in izročen tamkajšnjemu sodišču Ljubljana, dne 20. septembra 1908. Rogar, stražmojster.

Obtoženec se zagovarja, da je stal pred „Figovcem“ na pločniku popolnoma sam in pušil cigareto, ko se je pridrila proti njemu občinstvo razganjajoča dragonska patrolja. Bilo je to ob polu 11. zvečer. Ljudstvo se je umaknilo na dvorišče pri „Figovcu“, njega pa so obkolili dragonci, vihteči sablje. Ko je hotel „skozi konja“, ga je eden dragoncev udaril s sabljo po hrbtu. Potem je zašel nekega častnika zaklicati: „diesen sofort arrestieren“, nakar ga je prijel neki domobranec, potem pa orožnik, ki ga je na povelje „sfort visstieren“, preiskal, in dasiravno ni nič našel pri njem, nikakega kamna ali kaj podobnega, oddal v zapor k sodišču, kjer so ga potem izpustili v ponedeljek, dne 21. septembra.

Priča Andrej Zorc, titularni orožniški postajevodja v Trebnjem, izpove, da je bil obtoženec aretiran, ker je hotel skozi vojaški kordon, ki je zaprl Dunajsko cesto. Ko je prišla dragonska patrolja so vsi ljudje stekli na Figovo dvorišče, le obtoženec je ostal sam in na vsak način hotel skozi kordon. Bilo je tamkaj več častnikov, s katerimi se je obtoženec nekaj prerokal, ker ga niso pustili skozi kordon. Priča je to videl, in večkrat opozarjal obtoženca, da naj odide, a ker je ta le silil skozi kordon, ga je postajevodja Zorc hotel aretirati, a mu je obtoženec ubežal. Prijel ga je nato priča.

Dr. Šavnik: Naravnost se čudim, kako po dveh besedah tako dobro poznate ljudi in se tako natančno spominjate celega dogodka. Menda vendar niste nezmojljivi, ker imate to kapo na glavi!

Sodnik pove priči obtoženčev zagovor in ko pove, da so obtoženca tudi vizitirali, zanika priča to, rekoč obtoženca: Je to trdite, potem se lažete!

Dr. Šavnik: No, no! Morda je pa zamenjava vendarle mogoča, saj bi ne bilo nič čudnega, če bi se kak orožnik enkrat zmotil.

Sodnik: Ali je bilo tedaj tamkaj več ljudi?

Priča: Bilo je več oficirjev. Prej je bilo v njegovi hiši več ljudi, pa s stekli.

Zastopnik držav. pravdnistva: Ali je bilo poleg oficirjev še več ljudi tamkaj? Ali ste pozvali obtoženca, da naj odide?

Priča: D!

Sodnik: Kam pa je hotel obtoženec?

Priča: Skozi kordon, domov! Obtoženec: Hotel, sem proč, da b me ne bili konji pohodili.

Dr. Šavnik poudarja, da se ovadba nikakor ne strinja s izpovedbo priče. Naravnost neverjetno je tudi, da bi se obtoženec ustavljal kavalerijski patrolji.

Priča pove, da je bila kavalerijska patrolja prej tamkaj in daje

bil obtoženec aretiran le zato, ker je hotel skozi kordon.

Alonjij Stoklasa, orožniški postajev. v Logatcu, se spominja obtoženca in izpove: Bilo je to pred „Figovcem“. Imeli smo zapoved, da nikogar ne spustimo skozi kordon na Dunajski cesti. Obtoženec je hotel na vsak način skozi kordon in se najprej prerokal s stotnikom Schauflerjem. Opozoril sem ga najmanj štirikrat, da ne sme naprej.

Sodnik: Kaj vam je rekel? Priča: Kod pa hočem. Rekel sem mu nato, da naj gre po Marije Terezije cesti, ker ga tu ne sem pustiti skozi. Nato me je odrinil in stekel naprej, prijel ga pa je nato Zorc.

Sodnik: Ovadba se glasi popolnoma drugače in pravi, da je bil obtoženec aretiran, ker ni ubogal kavalerijske patrolje.

Priča: To je bilo prej. Dragonska patrolja je prišla kake dve tri minute prej. Ljudje so tedaj zbežali, obtoženec pa je sam ostal tamkaj.

Dr. Šavnik: To vendar ni mogoče, da bi se en človek sam ustavljal kavalerijski patrolji!

Obtoženec: Saj vendar nisem imel bombe, ali revolverja ali pa kamna.

Priča potrdi, da bi se tudi on sam ne bi upal ustaviti kavalerijske patrolje. Aretiran pa je bil obtoženec, ker ni hotel oditi in je vedno silil skozi kordon, dočim je orožništvo imelo od ritmojstra strog nalog, da se ne sme pustiti nikogar naprej, ker so nekateri prišli skozi.

Zastopnik držav. pravdnistva: Ali ste večkrat pozvali, naj se odstrani?

Priča: Dvakrat, trikrat.

Sodnik: Ali je bil kak „auf-lauf“?

Priča na to vprašanje ne ve odgovoriti.

Dr. Šavnik iznova poudarja, da se ovadba ne strinja z izpovedbami današnjih prič. Sicer je pa orožnik sam danes dejal, da so nekateri ljudi pustili skozi kordon in da je vsled tega obtoženec upravičeno mislil, da sme tudi on skozi. Patrolje so pa tedaj takointako vandrale gorinod po vseh ljubljanskih ulicah. Določnejše in natančnejše se ne upa govoriti, ker ne sme.

Sodnik iznova vpraša pričo, če je bil „auf-lauf“, a priča molči.

Zastopnik držav. pravdnistva poudarja, da ima obtoženčev dejanje po izpovedbah prič orožnikov vse znake pregreška rabuke v smislu § 283 k. z. in predlaga, da se zadeva odstopi državnemu pravdnistvu, da uvide proti obtožencu postopanje zaradi navadnega pregreška.

Dr. Šavnik odločno oporeka temu predlogu, češ, da je orožnik sam izpovedal, da je bil obtoženec tedaj sam, da ni bilo drugih ljudi zraven. Saj niti to ni dokazano, kar trdi ovadba, da se je ustavljal kavalerijski patrolji.

Sodnik proglasi sklep. Na predlog javnega obtožitelja se odstopijo spisi državnemu pravdniku...

Dr. Šavnik: In potem zopet nazaj okrajnemu sodišču. Dr. Tavčar je imel res prav, ko je rekel, da se špila komedija.

Orožne novice.

— **K papežu v Rim** sta šla reški župan dr. Vio in državni poslanec tega mesta Zanella, da prosita naj se Reka izloči iz hrvaške škofije v Senju.

— **Umrl je grof Zedtwitz**, član gospodске zbornice v Požunu.

— **Atentat proti Rockefellerju.** Neznani atentatorji so v Adidondu prestavili na železnici izogibalnico, da bi skočil s tira vlak, v katerem se je vozil milijonar Rockefeller. Atentat se je ponesrečil, ker je pred osebnim vlakom vozil tovorni vlak, ki je skočil s tira.

— **Samomor v plamenu.** V Rüdersdorfu pri Berlinu je žena bogatega mlinarja Langa znosila v sobi na kup poročne oblike svojih dveh hčera, ki sta se hoteli poročiti, jih polila s petimi litri petroleja, se ulegla na kup ter užgala. Umrla je med strašnim mukami.

— **Mostarski župan Mustafa efendi Sefić** je odstopil, ker se ne strinja z aneksijo Bosne in Hercegovine.

Razne stvari.

* **Ukraden otok.** V francoskih časopisih je čitati nenavadno vest, da je bil Franciji ukraden neki otok. Zgodilo se je to tako tajno, da se je tatvina razkrila šele čez leto in dan. Pred 60. in 70. leti so imeli povelj-

niki francoskih vojnihi ladij navado, da so proglasili vsak otok, na katerem so med vojnjo našli, a še ni imel lastnika, za francosko last. O tem so enostavno sporčili v Parizu, in stvar je bila gotova. Tako je bil tudi pred pol stoletjem anektiran pust otok v Tihem oceanu, ki ima ime po najditelju Angležu Clippertonu. Vsa-kih deset ali petnajst let je priplul mimo otoka kak francoski parobrod ter je ustrelil iz topa v pozdrav francoskemu posestvu. Ko pa je pred dvema leti priplul zopet neki francoski parobrod mimo Clippertona, so zagledali s parobroda na splošno strmenje na otoku hiše, ljudi in celo majhno trdnjavo s posadko 6 vojakov. Na zahtevo Francozov, da se odstranijo s otoka kot tujci, so oni odgovorili z orojem v roki, da so oni, Mehikanci, anektirali pusti otok, ki ni bil nikogar last. Diplomatičnim potom se je cela stvar kmalu poravnala. Otok je ostal Mehikavom, a ni več pust. Na njem so namreč Mehikanci razkrili bogate zaloge fosfata.

* **Nedolžna revolucionarka.** Nedavno se je odkrila v Petrogradu zelo zanimiva in tragikomična ljubavna afeta. Neka kneginja je dobila pismo, naj takoj položi za revolucionarje 10.000 rubljev, ker bo sicer umorjena. Pisec jo je pozval, naj odgovori pod šifro „ognjeni meč“. Kneginja je izročila pismo policiji, ki ji je svetovala, naj odgovori, a policija bo prežala, kdo pride na pošto po pismo. In res se je oglasila kmalu na pošti mlada dama vprašujoč po pismu „ognjeni meč“. Detektivski so damo prišli, ki se je legitimirala kot znana grofica. Seveda so jo imeli za revolucionarko ter jo zapli. Kmalu pa se je stvar pojasnila. Grofica je imela ljubavno razmerje z nekim lakejem ter si dopisovala z njim pod omejenim šifro. Lakej se je seveda hvalil s svojo ljubico, nakar so tovariši pisali ono grozljivo pismo kneginji, da spravijo tem potom stvar na dan. Razkrinkana grofica je seveda takoj pobegnila iz Petrograda.

* **Kako bo konec sveta?** To vprašanje je stavljal neki angleški list znamenitim učenjakom. Oliver Lodge je odgovoril kratko, a menda edino pametno, da mu ni znano. Loz Avenbury je mnenja, da pade zemlja v solnce. Prof. Garwood je mnenja, da je mogoče vesoljni potop, ki ga opisuje sledeče: Razvoj zemeljske skorje je odvisen od dveh činiteljev; eden je potres, ki zemljo vznemirja ter dela na njej višine, drugi faktor pa je, da se zemlja shladeva. Kadar se bo zemljaska skorja vsled ohlajenja tako utrdila in skrčila, da ne bo mogla več voda prodirati v zemljo, ne bodo se delali več griči in gore in tudi potresov ne bo več. Zemlja se bo vsled tega znižala do pod morske nižine, nakar jo bodo morja poplavela. Fizik Ramsay ne vidi konca sveta v kakem prirodnem pojavu, temuč je mnenja, da bodo ljudje vsled razmnoževanja pomrli gladu. Wilam Hugins, sloveči astronom, zastopa mnenje, da more propasti zemlja istotako vsled velike vročine, kakor vsled velikega mraza. Posebno verjetno se mu zdi, da trči solnce skupaj s katero zvezdo.

* **Hito pomagal.** „Dragi prijatelj, posodi mi 30 gld., pozabil sem ves denar doma.“ „Tu imaš 20 krajcarjev in pelji se urno domov po denar.“

* **Novodobna kuhinja.** „Kako se imenuje to socije, Rezika?“ Kuharica: „Tega ne vem, kajti kar obiskuje naša gospodična gimnazijo, ima vsaka reč latinsko ime... po prej je bila to špinača!“

* **Kako se ohranijo izložbena okna prozorna.** Splošna tožba je, da v zimskem času se pokrijejo izložbena okna s soparico tako, da občinstvo ne more opazovati izloženih predmetov. Da se to prepreči, se svetuje, naj se izložbeno okno nalahko obriše s platneno cunj, katero je namočiti v glicerinu. Tošča glicerina namreč zabrani, da se delajo soparne kapljice na steklu.

* **Kako so vladarji zalovali za Napoleonom.** Lord Castlereagh je prinesel takrat že popolnoma zapitemu kralju Jurju IV. vest, da je Napoleon Bonaparte umrl na otoku Sv. Helena s sledečimi besedami: „Veličanstvo, izgubili ste svojega najhujšega sovražnika!“ Pijani kralj je razumel, da govori lord o njegovi ženi Karolini Brunšviški, in je veselo vzkliznil: „Moja žena je mrtva!“ Ko so mu potem stvar pojasnili, je postal zopet melanholičen.

* **Nove preiskave o pijanosti** priobčuje fiziolog E. Reiss v neki znanstveni reviji. Imel je priliko, preiskovati pijance, ki so jih bili pripeljali za en dan ali več dni v bolnišnico. Opazoval je vsega skupaj 72 slučajev v teku devetih mesecev. Njegovi poizkusi so bili radi tega posebno težavni, ker so bili odvisni večji del od dobre volje pacientov. Reiss je dajal pijancem navadne računске naloge in je dognal, da jih je 18 odstotkov v pijanosti napačno multipliciralo (množilo); v treznosti

Organizacija uradništva slovenskih denarnih zavodov.

Na povabilo poklicanih sklicateljev se je zbralo sredi v hotelu »Ilirija« okrog 100 uradnikov ljubljanskih slovenskih denarnih in drugih zavodov — tudi dame-uradnice so bile vključene plesu v »Narodnem domu« v prav lepem številu navzočih.

Zastopano — in sicer v častnem številu — je bilo uradništvo sledečih slovenskih denarnih zavodov: »Kreditna banka«, »Mestna hranilnica«, »Zveza slovenskih zadrug«, »Zadruga zveza«, »Kmetiška posojilnica«, »Ljudska posojilnica«, »Vzajemno podporno društvo«, »Trgovsko obrtna zadruga«, »Splošno kreditno društvo« itd.

Sestanek je otvoril v imenu sklicateljev g. dr. Lavš od »Kreditne banke«, ki, izražajoč svoje veselje nad tako obilno udeležbo, pozdravi vse navzoče in pojasni namen sestanka, t. j. da se uradništvo slovenskih denarnih zavodov posvetuje o tem, ali je organizacija uradništva slovenskih denarnih zavodov potrebna in mogoča in kakšna naj bi bila taka organizacija.

Preide se na volitev predsednika in se na predlog g. Peruzzijskega izvoli predsednikom gosp. dr. Lavš, kateri povabi navzoče, da odkrito izrazijo svoje mnenje o namestni organizaciji.

Vodja »Zveze slovenskih zadrug«, g. Rožman, predlaga, da najprej sklicatelji razvijejo svoje ideje o organizaciji, nakar se bodo že oglašili drugi s svojimi pripombami in predlogi.

Predsednik g. dr. Lavš razlaga nato program društva, ki je lahko popolnoma samostojno ali pa se pridruži dunajskemu osrednjemu društvu, ki šteje že nad 5500 članov in v katerem imajo uradniki čeških denarnih zavodov svojo sekcijo, kateri bi se morebiti naše društvo moglo pridružiti.

Kontrolor »Mestne hranilnice«, g. Trstenjak, v temeramentnem govoru razvije svoje mnenje, iz katerega se je posnela tudi žalibog resnična pikra resnica, da se v vrste uradništva slovenskih denarnih zavodov tudi silijo ljudje, ki nimajo potrebne zmožnosti in ki so itak že drugje plačani.

Govornik poudarja gospodarsko in narodno važnost društva in predlaga, da se osnuje popolnoma samostojno društvo za ves slovenski jug, ker Dunaj in Nemci nam ne bodo šli nikdar na roke.

G. Rožman predlaga, da se o predlogu g. Trstenjaka izjavijo zastopniki vseh zastopanih denarnih zavodov — in se zastopniki vseh zastopanih denarnih zavodov izrečejo za predlog g. Trstenjaka.

G. Trstenjak nato podrobneje pojasni svoj predlog in svoj načrt, kakršno naj bo nameravano novo društvo.

G. dr. Lavš pojasnjuje osrednje društvo na Dunaju.

G. Rožman v daljšem, odobranem govoru pojasni položaj uradništva in omeni razno, kar bi se dalo v prid uradništvu izboljšati, ne da bi se s tem obremenilo zavode.

Dotakne se posebno penzijskega zakona, ki nam nudi pravo beračijo in vendar nalaga nam in našim delodajalcem obetna bremena.

Tudi z narodnega stališča se ne moremo sprijazniti s tem zakonom, ker so nas slovenske uradnike razkosali na dva dela, kojih eden je prikoval na nemški Gradec, a drugi na Trst — a naše narodno središče, bela slovenska Ljubljana se je prezrla.

Govornik priporoča, da se ustanovi za avstrijski slovenski jug lasten nadomestni penzijski zavod.

G. Krofta, uradnik »Kreditne banke« opozarja na »Ustredno banko českých spořitelnu«, ki je ustanovila nadomestni penzijski zavod.

Gosp. Rožman omenja, da Čehe ljubimo kot svoje brate, a vendar nam vevajo lastne gospodarske koristi, da se postavimo na svoje lastne noge in si osnujemo svoj nadomestni penzijski zavod — ako bi pa to res ne bilo mogoče, se gotovo prej poslužimo češkega nadomestnega penzijskega zavoda, kakor državne.

Omenja tudi nadomestni penzijski zavod, katerega snuje »Splošna zadruga zveza« na Dunaju za zadrugne uradnike.

Nato se določi pripravljalni odbor, v katerem so zastopani vsi slovenski denarni in slični zavodi v Ljubljani, kojemu se je naložila dolžnost, da sestavi pravila in se posebno peča s penzijskim vprašanjem.

ru mnogo lepih in primernih navodil, katera se bodo, kakor je g. predsednik, zaključevaje sestanek, poudarjal, gotovo v polni meri upoštevala.

Kavarna!

V Spodnji Šiški se bode dala s 1. sušcem 1909 lepa, povsem na novo in moderno opremljena kavarna z vsemi drugimi prostori in vrtem

v najem.

Natančnejša pojasnila daja gosp. Viktor Bolaffio, veletrgovina z vinom in žganjem v Sp. Šiški.

47 Ključavničarstvo Ign. Fasching-a vdova

Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša. Izvratno in solidno delo. Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Lepo prsi

v dveh mesecih povzročijo PILULE ORIENTALES edine, ki prsi razvijejo, utrdijo, obnove in dajo ženskemu stasu graciozno zalitost, ne da bi škodilo zdravju. Zajemeno brez arzenika. Priznano od zdravniških učenjakov. Absolutna tajnost. Skatljica z navodilom K 645 franko. J. Ratič, lekarnar, Pariz. Zaloga v Buda-Pešti Josip pl. Tork, lekarnar Király-utca 12, v Pragi Fr. Vitek & Comp. 2256-12

SUKNA

In modno blago za obleke priporoča firma Karel Kocian tvornica za sukno v Humpolcu na češkem. 28 Vzorci franko. Tvorniške cene.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrovani katalog s preko 3000 slikami vseh vrst niklastih, srebrnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlatnine in srebrnine, glasbil, jeklenega in usnjatega blaga, kadilnih priprav itd. po izvirnih 3705-12 tvorniških cenah.

Niklasta ura remontoarka K 350
Sistem Roskopf pat. 4—
Švicarska izvirna Roskopf pat. 5—
Registr. Adler Roskopf niklasta remontoarka na sidro 7—
Goldinasta remontoarka s kolešjem »Luna« in dvojnimi pokrovi 9—
Srebrna remontoarka s kolešjem »Gloria« odprto 840
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokrovi 1250
Srebrna oklopna verižica z obročkom na vzmet, 15 gr teže 260
Ruska tulska niklasta remontoarka s kolešjem »Luna« K 1050, ura s kukavico K 850, budilnica K 290, kuhinjska ura K 3—, schwarzwaldska ura K 250.

Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure Ivan Konrad, c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko.

NOXIN

Najboljše mazilo za čevlje.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah. Zaloga pri R. A. Kregarju v Ljubljani Sv. Petra cesta 2.

AVEGUST REPIČ sodar 47 Ljubljana, Kolesarske ulice 16 (v Travnem) izdeluje prodaja in popravlja vsakovrstne sode po najnižjih cenah.

Najcenejše solnčnike in dežnike domačega izdelka priporoča JOSIP VIDMAR Ljubljana Pred škofovo 19, Stari trg 4, Prešernove ulice 4.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov. Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6. Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Plesarstva mojstva c. kr. drž. in a. kr. priv. jez. Zvez. Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinoleja itd.

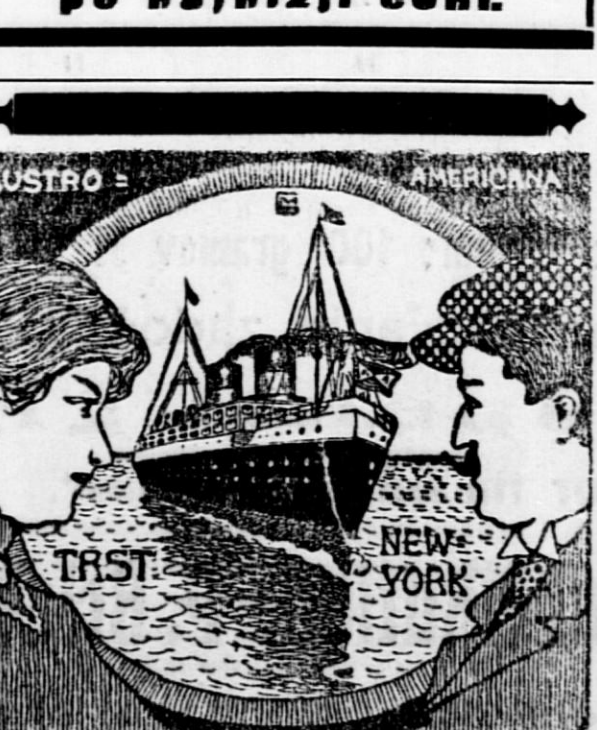
Posebno priporočava slav. občinstvu najnevejša, najboljše in neprocnljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom »Rapidol«.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko Ljubljana, Stari trg 11. priporoča

klobuke cilindre, čepice itd. najnevejša šagone po najnižji ceni.

Potniki v Ameriko. Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivosti potovati naj se obrnejo na Simona Kmetelca v Ljubljani Kolovarske ulice 26. Zanesljiva pojasnila daje se brezplačno.

Gostilna

s koncesijo Kramer v Ljubljani, Dolencova cesta št. 5 se da v najem (zakup) s dnem 1. februarja 1909 ali pa tudi takoj. Poizvedbe v odvetniški pisarni dr. Frana Poček v Ljubljani, Stari trg št. 30. 3960-5

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoni. 47

Najbolje za zobe.

Odlikovana Prva kr. tvornica klavirjev Ljubljana

Millserjeve ulice 5 Bilza Gradščica Rudolf A. Warbinek

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoligaine

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 47

Največja tvornica na jugu Avstrije.

Prepričajte se da morete najcenejše in najboljše blago dobi samo pri firmi František Mejdor. trojna izbirna uštin. onl. (češko) Barhenti, damaski, gradli, kanafasi, kretoni, zefiri itd. vse po najnižjih cenah. Zahtevajte povsod Novo platno z narod. znak. Komad 23 m za 16 K — franko. 3904-4

stanovanja

vsake vrste z eno, dvema ali večimi sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah v Predovičem Selu poleg Ljubljane. 937 37 Več se izve pri Eliji Predoviču na Ambrozevem trgu 7, Ljubljana.

Plaitte po vzorce! BARHENTOV, FLANEL, MODNEGA BLAGA platna, damasta, kanfasa itd., vse novo, ki jih franko pošilja znamenita uvozna trdnica V. J. Havlíček a br. Podebrady 311-2 (Kraljevina Češka.) Zavoj s 40 m raznih ostankov pralnega blaga letnega in zimskega pošiljam za 18 kron franko po povzetju.

Ceno posteljno perje zajamčeno novo in brez prahu, kilo svega perja, puljenega K 1-40 in boljše K 2-40; kilo polbelega perja, puljenega K 4—, kilo boljše belega perja, puljenega K 6—, prina belega perja, kakor puh K 8—, kilo vlepima napoli puha, belega K 10—; kilo napo maha, svega K 520, kilo puha svega K 6—, in K 8—, kilo puha svega K 10—, kilo prsnega puha K 12—, Narejene postelje iz gostonitega rdečega, višnjavega, rumenega ali belega inleja (nankinga), pernice, velikost 170x116 cm z 2 zgornjimi, te dve 80x58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim, čistim, košalim in stanovitim perjem K 16—, napoli maha K 2 K, maha K 24—, pernica sama K 9—, 12—, 14—, 16—, 18—, 20—, 22—, 24—, 26—, 28—, 30—, 32—, 34—, 36—, 38—, 40—, 42—, 44—, 46—, 48—, 50—, 52—, 54—, 56—, 58—, 60—, 62—, 64—, 66—, 68—, 70—, 72—, 74—, 76—, 78—, 80—, 82—, 84—, 86—, 88—, 90—, 92—, 94—, 96—, 98—, 100—, 102—, 104—, 106—, 108—, 110—, 112—, 114—, 116—, 118—, 120—, 122—, 124—, 126—, 128—, 130—, 132—, 134—, 136—, 138—, 140—, 142—, 144—, 146—, 148—, 150—, 152—, 154—, 156—, 158—, 160—, 162—, 164—, 166—, 168—, 170—, 172—, 174—, 176—, 178—, 180—, 182—, 184—, 186—, 188—, 190—, 192—, 194—, 196—, 198—, 200—, 202—, 204—, 206—, 208—, 210—, 212—, 214—, 216—, 218—, 220—, 222—, 224—, 226—, 228—, 230—, 232—, 234—, 236—, 238—, 240—, 242—, 244—, 246—, 248—, 250—, 252—, 254—, 256—, 258—, 260—, 262—, 264—, 266—, 268—, 270—, 272—, 274—, 276—, 278—, 280—, 282—, 284—, 286—, 288—, 290—, 292—, 294—, 296—, 298—, 300—, 302—, 304—, 306—, 308—, 310—, 312—, 314—, 316—, 318—, 320—, 322—, 324—, 326—, 328—, 330—, 332—, 334—, 336—, 338—, 340—, 342—, 344—, 346—, 348—, 350—, 352—, 354—, 356—, 358—, 360—, 362—, 364—, 366—, 368—, 370—, 372—, 374—, 376—, 378—, 380—, 382—, 384—, 386—, 388—, 390—, 392—, 394—, 396—, 398—, 400—, 402—, 404—, 406—, 408—, 410—, 412—, 414—, 416—, 418—, 420—, 422—, 424—, 426—, 428—, 430—, 432—, 434—, 436—, 438—, 440—, 442—, 444—, 446—, 448—, 450—, 452—, 454—, 456—, 458—, 460—, 462—, 464—, 466—, 468—, 470—, 472—, 474—, 476—, 478—, 480—, 482—, 484—, 486—, 488—, 490—, 492—, 494—, 496—, 498—, 500—, 502—, 504—, 506—, 508—, 510—, 512—, 514—, 516—, 518—, 520—, 522—, 524—, 526—, 528—, 530—, 532—, 534—, 536—, 538—, 540—, 542—, 544—, 546—, 548—, 550—, 552—, 554—, 556—, 558—, 560—, 562—, 564—, 566—, 568—, 570—, 572—, 574—, 576—, 578—, 580—, 582—, 584—, 586—, 588—, 590—, 592—, 594—, 596—, 598—, 600—, 602—, 604—, 606—, 608—, 610—, 612—, 614—, 616—, 618—, 620—, 622—, 624—, 626—, 628—, 630—, 632—, 634—, 636—, 638—, 640—, 642—, 644—, 646—, 648—, 650—, 652—, 654—, 656—, 658—, 660—, 662—, 664—, 666—, 668—, 670—, 672—, 674—, 676—, 678—, 680—, 682—, 684—, 686—, 688—, 690—, 692—, 694—, 696—, 698—, 700—, 702—, 704—, 706—, 708—, 710—, 712—, 714—, 716—, 718—, 720—, 722—, 724—, 726—, 728—, 730—, 732—, 734—, 736—, 738—, 740—, 742—, 744—, 746—, 748—, 750—, 752—, 754—, 756—, 758—, 760—, 762—, 764—, 766—, 768—, 770—, 772—, 774—, 776—, 778—, 780—, 782—, 784—, 786—, 788—, 790—, 792—, 794—, 796—, 798—, 800—, 802—, 804—, 806—, 808—, 810—, 812—, 814—, 816—, 818—, 820—, 822—, 824—, 826—, 828—, 830—, 832—, 834—, 836—, 838—, 840—, 842—, 844—, 846—, 848—, 850—, 852—, 854—, 856—, 858—, 860—, 862—, 864—, 866—, 868—, 870—, 872—, 874—, 876—, 878—, 880—, 882—, 884—, 886—, 888—, 890—, 892—, 894—, 896—, 898—, 900—, 902—, 904—, 906—, 908—, 910—, 912—, 914—, 916—, 918—, 920—, 922—, 924—, 926—, 928—, 930—, 932—, 934—, 936—, 938—, 940—, 942—, 944—, 946—, 948—, 950—, 952—, 954—, 956—, 958—, 960—, 962—, 964—, 966—, 968—, 970—, 972—, 974—, 976—, 978—, 980—, 982—, 984—, 986—, 988—, 990—, 992—, 994—, 996—, 998—, 1000—, 1002—, 1004—, 1006—, 1008—, 1010—, 1012—, 1014—, 1016—, 1018—, 1020—, 1022—, 1024—, 1026—, 1028—, 1030—, 1032—, 1034—, 1036—, 1038—, 1040—, 1042—, 1044—, 1046—, 1048—, 1050—, 1052—, 1054—, 1056—, 1058—, 1060—, 1062—, 1064—, 1066—, 1068—, 1070—, 1072—, 1074—, 1076—, 1078—, 1080—, 1082—, 1084—, 1086—, 1088—, 1090—, 1092—, 1094—, 1096—, 1098—, 1100—, 1102—, 1104—, 1106—, 1108—, 1110—, 1112—, 1114—, 1116—, 1118—, 1120—, 1122—, 1124—, 1126—, 1128—, 1130—, 1132—, 1134—, 1136—, 1138—, 1140—, 1142—, 1144—, 1146—, 1148—, 1150—, 1152—, 1154—, 1156—, 1158—, 1160—, 1162—, 1164—, 1166—, 1168—, 1170—, 1172—, 1174—, 1176—, 1178—, 1180—, 1182—, 1184—, 1186—, 1188—, 1190—, 1192—, 1194—, 1196—, 1198—, 1200—, 1202—, 1204—, 1206—, 1208—, 1210—, 1212—, 1214—, 1216—, 1218—, 1220—, 1222—, 1224—, 1226—, 1228—, 1230—, 1232—, 1234—, 1236—, 1238—, 1240—, 1242—, 1244—, 1246—, 1248—, 1250—, 1252—, 1254—, 1256—, 1258—, 1260—, 1262—, 1264—, 1266—, 1268—, 1270—, 1272—, 1274—, 1276—, 1278—, 1280—, 1282—, 1284—, 1286—, 1288—, 1290—, 1292—, 1294—, 1296—, 1298—, 1300—, 1302—, 1304—, 1306—, 1308—, 1310—, 1312—, 1314—, 1316—, 1318—, 1320—, 1322—, 1324—, 1326—, 1328—, 1330—, 1332—, 1334—, 1336—, 1338—, 1340—, 1342—, 1344—, 1346—, 1348—, 1350—, 1352—, 1354—, 1356—, 1358—, 1360—, 1362—, 1364—, 1366—, 1368—, 1370—, 1372—, 1374—, 1376—, 1378—, 1380—, 1382—, 1384—, 1386—, 1388—, 1390—, 1392—, 1394—, 1396—, 1398—, 1400—, 1402—, 1404—, 1406—, 1408—, 1410—, 1412—, 1414—, 1416—, 1418—, 1420—, 1422—, 1424—, 1426—, 1428—, 1430—, 1432—, 1434—, 1436—, 1438—, 1440—, 1442—, 1444—, 1446—, 1448—, 1450—, 1452—, 1454—, 1456—, 1458—, 1460—, 1462—, 1464—, 1466—, 1468—, 1470—, 1472—, 1474—, 1476—, 1478—, 1480—, 1482—, 1484—, 1486—, 1488—, 1490—, 1492—, 1494—, 1496—, 1498—, 1500—, 1502—, 1504—, 1506—, 1508—, 1510—, 1512—, 1514—, 1516—, 1518—, 1520—, 1522—, 1524—, 1526—, 1528—, 1530—, 1532—, 1534—, 1536—, 1538—, 1540—, 1542—, 1544—, 1546—, 1548—, 1550—, 1552—, 1554—, 1556—, 1558—, 1560—, 1562—, 1564—, 1566—, 1568—, 1570—, 1572—, 1574—, 1576—, 1578—, 1580—, 1582—, 1584—, 1586—, 1588—, 1590—, 1592—, 1594—, 1596—, 1598—, 1600—, 1602—, 1604—, 1606—, 1608—, 1610—, 1612—, 1614—, 1616—, 1618—, 1620—, 1622—, 1624—, 1626—, 1628—, 1630—, 1632—, 1634—, 1636—, 1638—, 1640—, 1642—, 1644—, 1646—, 1648—, 1650—, 1652—, 1654—, 1656—, 1658—, 1660—, 1662—, 1664—, 1666—, 1668—, 1670—, 1672—, 1674—, 1676—, 1678—, 1680—, 1682—, 1684—, 1686—, 1688—, 1690—, 1692—, 1694—, 1696—, 1698—, 1700—, 1702—, 1704—, 1706—, 1708—, 1710—, 1712—, 1714—, 1716—, 1718—, 1720—, 1722—, 1724—, 1726—, 1728—, 1730—, 1732—, 1734—, 1736—, 1738—, 1740—, 1742—, 1744—, 1746—, 1748—, 1750—, 1752—, 1754—, 1756—, 1758—, 1760—, 1762—, 1764—, 1766—, 1768—, 1770—, 1772—, 1774—, 1776—, 1778—, 1780—, 1782—, 1784—, 1786—, 1788—, 1790—, 1792—, 1794—, 1796—, 1798—, 1800—, 1802—, 1804—, 1806—, 1808—, 1810—, 1812—, 1814—, 1816—, 1818—, 1820—, 1822—, 1824—, 1826—, 1828—, 1830—, 1832—, 1834—, 1836—, 1838—, 1840—, 1842—, 1844—, 1846—, 1848—, 1850—, 1852—, 1854—, 1856—, 1858—, 1860—, 1862—, 1864—, 1866—, 1868—, 1870—, 1872—, 18

Plüss-Stauffer-jev klej
neprekoosljiv za lepjenje
strnih predmetov.

Naprodaj ima **Fran Kollmann** v
Ljubljani. 3989-2

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt

8664-112

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice šte. 6.

Brzojavlj: Lachnik-Ljubljana.

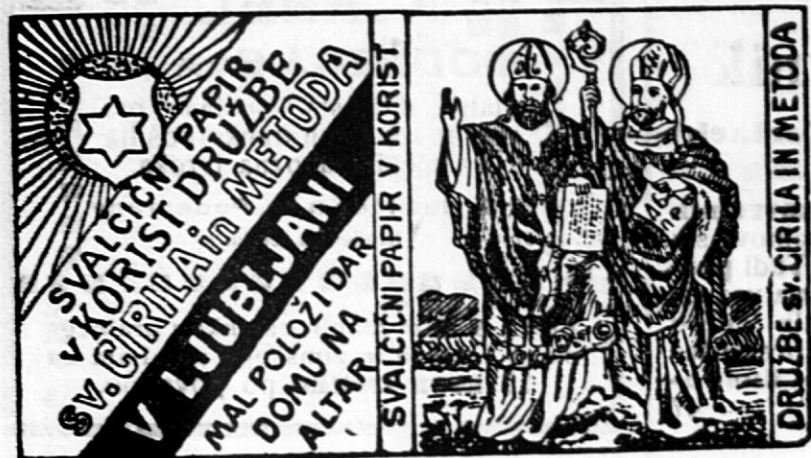
Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tyrdke **FRATELLI BRANCA** v MILANO

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

NOVOST!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Uprašanja naj se naslavljaajo na Ivana Bonača v Ljubljani.

NOVOST!

Puške:

Lancaster od . . . K 26.-
Flobert " " " 8.-
Pištola " " " 2.-
Samokres " " " 5.-

naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik
franko. **F. Dušek, Opočno 76**
ob državni železnici, Česko. 3615-7

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najboljše
priznane. Pri-
snane tudi kot
najboljši in naj-
varnejši izdelki. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
dr. Geniki in proračuni na razpolago.
Največ katalog franko proti doposlani
izpolnjeni karti. 2241 22

fabrika za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
P.O. Box 18 Gorenje Avstrijsko.

**Stock
Cognac
Medicinal**

Pristni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.

**Camis & Stock
Barkovlje.**

Edina parna žgelnica
konjaka pod državno
kontrollo. 3819-5

V Ameriko in Kanado

najpripravnije, najcenejše
in najzanesljivejše prevaža

Cunard Line.

Odhod iz domačega pri-
stanišča Trsta:

Slavonia, 1. decembra 1908.

Pannonia, 5. januarja 1909.

Pannonia, 23. februarja 1909.

Iz Liverpoola: 770-39

Luftanla (največji in najlepši parnik
sveta) dne 5. decembra 1908, 16.
januarja, 6. februarja, 27. feb-
ruarja in 20. marca 1909.

Mauretania, 2. januarja, 23. janu-
arja, 13. februarja in 6. marca.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlasek

v LJUBLJANI, Slomškovo ulico šte. 25,
sokol cerkve Sv. Jurja.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

— priporoča svoje —

— Specialiteta: —

izbornno pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon šte. 187.

757-39

Pošiljatve na dom sprejema restavratore gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

PEROLIN

oblastveno varovana besedna znamka, patent dobljen in
prijavljen v skoro vseh kulturnih državah. D. R. G. M.

**Najboljši in najcenejši
razkuževalec zraka**

Sčisti v hipu vsak slabi zrak.

Pritiska dim k tlom in uniči vse bolezenske kali.

V rabi pri najvišji gospodi, v gledališčih, varietejih, hotelih, kavarnah, restavrantih,
šolah, javnih uradih, pisarnah in pri tisočih zasebnih ljudi. Reference iz vseh
mogočih krogov so v originalu na razpolago. Za vsak razkuževalec se jamči
5 let in zastoj popravlja.

Cene:

Razkuževalec zraka: I.	K 8.-
" " Ia.	" 12.-
" " II.	" 20.-
" " III.	" 35.-
" " IV.	" 50.-

Esenca za razkuževalec Perolin: 100 gramov K 9.- 1/4 litra K 20.- 1/2 litra K 40.-, 1 liter K. 80.-.

Za razkuževanje zadošča 10 gramov na 1 do 2 litra vode.

Prospekti gratis in franko.

Pozor na ime „Perolin“. — Pred ponaredbami se svari.

The Perolin Fabrikation, P. Brick, Dunaj, XX. Petraschgasse 4-6

Telefon
šte. 21205.

Aparati in Perolinova esenca so pristni samo, ako so označeni s polno firmo
in besedno znamko „PEROLIN“.

Naprodaj povsod, kjer ne, se obrnite naravnost na tvornico.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča
M. GELBHAUS 4877-62
inženir in zaprisojeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

O. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkrijujoči dobroti kakor
tudi svoje priznane izvrstno kupo.
Priporočila in spričevala
vseh uradov in najsveteljih svetk so na razpolago.
Centralni urad: 2887-14
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Naznanilo.

V Moriju, ki je i po množini in po kakovosti eno večjih in gotovo
najdonosnejše središče vinoreje v Trentinu, se je ustanovila

zadružna klet

pri kateri so udeleženi mali in veliki vinorejci najboljših krajev.
Ta zadruga ima edini namen ščititi vinorejce proti pogostemu zniževanju cen sirovin in izključuje vsako operacijo, ki bi merila na špekulacijo.
Zaradi tega je zadruga v prijetnem položaju, da more nuditi vino neprekosljive kakovosti in brez strahu pred kako konkurenco.
Podpisana Zadružna klet išče tudi sposobnega zastopnika za prodajo svojih proizvodov na Tirolskem, Solnograškem, Štajerskem in Koroškem.
Ponudbe s pogoji naj se pošilja, o na spodnji naslov. 4092-2

Zadružna klet, Mori.

(Cantina Cooperativa, Mori.)

Petrolejska žarna luč 'Eugeos'

Priznana najboljši petrolejski gorilec. Liter petro
leja za 16 ur, 90 sveč moči, pritrđi se takoj lahko
na vsako svetiljko.

Kompletni gorilec K 9.—.

Petrolejske peči 3438-9

Matador & Akaria

so najboljše in najcenejše kurivo. Popolnoma brez
duha. Prospekti zastopj. Zastopniki se iščejo.
Na deželo po povzetju.

Telefon št. 21.190.

Telefon št. 21.190.

Družba za Graetzinovo luč z o. z. Dunaj II, Stephaniestrasse 12.

H. Vopálka, Praga, Perštyn

češki prirojevalni zavod in razpošiljanje sukna

priporoča

sukna, modno blago, lođne vseh vrst za gospode in dame, sukna
barvna, praznična, biljarđna itd., pliš, astrahan, persian, krimer,
itd., flanele, klobučevino, cajn in mančestre, 4034-2

plaščki s kapucami, nepremočljive, za gospode, dame in otroke,
vrhne sukne za gospode in haveloki sokolski,

francosko blago za telovnike, storjeni telovniki.

Obleke po poslani meri se izgotavljajo po najnovejšem kroju.

Vzorci na zahtevo. Pošiljajte na izbiro. Znani ceneni in dobri nakup.

„Domači prijatelj“
lastni tovar-
niški list
V letnik.
Zahtevajte na
ogled.

Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovko žitno kavo, pošiljano po pošti 5 kg zavitek za K	4 50
Vydrovo otroško moko, 1 kg. za	2 40
Vydrove juhne konzerve (grahovo, gobovo, lečno, rižovo in rezančno) 1/2 kg (20-25 porcij) za	1 50
Vydrov juhi prídadek 1/2 kg steklenica	3.—
Vydrov malinov grog, 1 steklenica	2.—
Vydrove oblate, maslenice (svetovnoznane) skatlja 25 kosov	2.—
Vydrove oblate „Dessert delicat“ z meden. kremom 50	3.—
Vydrov „Delicatesse“, sadn. okusa in s čokolado 50	2 50
Vydrov „Buhotin“, dišava za pecivo, 1/4 kg steklenica (zadostuje ravno za 25 kg moko)	1.—
Vydrove šumeče bombone „Ambo“ ali pa „sidrom“ v štanjolu, skatlja 50 kosov	2.—
Vydrovo gorčico (ženj), po francoskem in kremškem načinu 1/4 kg	—80
Vydrova tovarna hranil Praga VIII.	3900-4

Odlikovan z zlato kolajno v Pa-
rizu 1904 in z zlato kolajno in
križcem v Londonu leta 1895

Ant. Presker

krojač, 47

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča

svoje velike zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice in
plaščev za gospo, nepremočljivih
havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovrtačke itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.
Postržem točno.

Pekarija slačičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

L. MIKUŠ
tovarniški list
Ljubljana, Mestni trg.

Poštne hranilnice št. 48.086.

Telefon št. 137.

Glavna posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 3/4 % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka. 12 47

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi
na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem,
obrnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje
priporoča domača trdka

Josip Škerlj

spediter, Kongresni trg št. 16.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Telefon št. 262.

Liebigov mesni izvleček

izboljša juhe, omake, zelenjavo i. t. d.

OXO-buljon

tekoča, takoj pitna.

1 1/2 do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 25 47

Največja zaloga

pohištva

za spalno in jedilno sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
medreol na vzmeti,
Zimnat medreol,
otreški vozički itd.

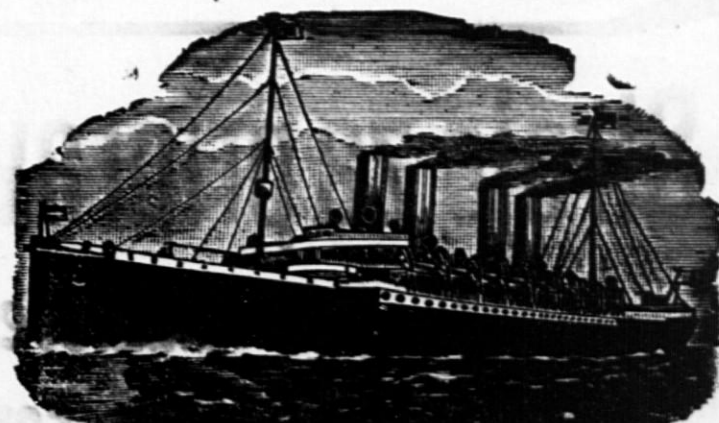

Najboljše cene.

Najsolidnejše blago.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančno, samostojni poduk in veljavne vozne listke za parnike „gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani na edini točki pri

EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obdružni gestilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota. —
Vsa pejasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Kalifornijo. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3270-11

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta.
kakor: Braziljo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

3996-2

„LE GRIFFON“ Cigaretni papir — cigaretna stročnice
Dobivajo se povsod. — Glavna zaloga:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predlberg 5.

Ustanovljeno 1362. Telefon 584.

RUDOLF GEBURTH
c. in kr. dvorni strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, ogel Burggasse.

Največja in najboljše zaloga vseh vrst 2912-14
kurilnih peči preprosto in elegantno opremljenih in posebno najfinejše v ognju
emajlirane peči z nikliranim kovanjem.
Trajnostne peči za kurjavo s premogom. — Regulirne
polnilne peči od 15 kron naprej. — Ognjišča, štedilniki in
strojna ognjišča vseh velikosti. — Najboljše plinovne peči
in kamini, črni in emajlirani. — Železne peči s pečalci
za kurjenje dveh ali treh sob.
patentni vstavki za glinaste peči. — Sušilni
aparati.
Trajnostne etažne peči za peko.

Novo! Efekino!
Oblastveno varovano. Registriran vzorec.
Briljantno
angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine, s 6 pozlač. angelci, 30 cm
visoko. Nezlomljivi vrh za božič. drevo. Kras bo-
žičnega drevesca. Garantira se za funkcijoniranje.
Gorki srak treh prazničnih svet. vrtil gonilno kolo, najje
pritrdjen najboljšan jekleni betički pa udarjajo na troje zvoncev
in blagovozno, srebrnasto zvonjenje zadoni, mlado in staro
prestavljajo v božično blaženost. Kos stane s kartonom in novo-
dijom vred **1 K 5 vln.** 3750 5
3 kosi K 4- 9 kosov K 10-50 Po povzetju
4 " 5-20 12 " 13-50 20 h več
6 " 7-50 24 " 26-50 30 h več
Št. 2. Ravnotisto angel. zvonilo za božično
drevesce, izvršeno v elegantni in posebno fino po-
niklano, s sukanimi stebri za zvonice in troni prekrasno
zaredni srebrni lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane
svetle prekrasno odsevajo, kos s kartonom in navodilom vred
22 kron.
3 kosi K 5-50 9 kosov K 15-50 Po
4 " 7-25 12 " 20-25 20 h več
6 kosov K 10-50 24 " 39-50 30 h več
Kdor naroči več nego en kos gorajšnjih zvonil, dobi 10 sortira-
nih, umetniško izvršenih razglednic med njimi božične in noveletne karte, ki stanejo povsod po 10-12 h.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizike! Naslavljajte naročbe pravčasno na naslov:
c. in kr. dv. dobav. Jan Konrad v Mostu št. 1870 na Češkem.
Zahtevajte moj glavni katalog s 3000 slikami, ki, vam ga takoj pošljem zastonj in poštne prosto.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 4
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 41-47
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških
strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boch s Krup-
povimi cevmi za brezdimni smodnik.
Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo
Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne prosto.

Stroje za pripravljanje krme
slamareznice, krhalnike
za repo, drobilnike,
parilnike za krmo, peči s
kotli, črepalnice za
gnojnico

izdelujejo in dobavljajo po najnovejši in preizkušeni konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.
tvornice za kmetijske stroje, železolivnice in parne fužine.
Dunaj II., Taborstrasse št. 71.
Katalogi gratis in franko. Zastopniki in preprodajalci so iščejo.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po niski ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. — Pri sunanjih
naročil naj se blagoveli vzorec vpi-
sati. 47

Zastoj razpošiljam
moj ilustrirani cenovnik.
Ure, razno zlatnino
in srebrnino
prodajam po zelo znanih cenah.
FRANC KEBER
urar
in trgovina zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za zimo!!!
Krasne novosti za ženske
volnene obleke.
Vzorna
zaloga moškega sukna
Za neveste prav ugoden nakup.
Imam svežo z najboljšimi tvornicami
in bom lahko svojim cenj. odjemalcem
najbolje postregel. — Najzanesljivejša
trgovina, ker strežijo domači ljudje.
„Pri Cirilu in Metodu“
v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.
Nasproti loteriji.

JOSIP STUPICA
Jermesar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
kakor tudi krasno opremljeno
kočije, druge vozove in
najrazličnejšo vprežno
opravo
katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
šrine kakor tudi že obrabljene
vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
ulice št. 5.
Atelje za ortopedične aparate in
bandaže.
galvanoplatiranje z električno silo.
Izdelovatelj kirurških medicins-
kih instrumentov in vseh potreb-
ščin za bolnike.

Kdor Kdor
je bolan na želodcu, črevih, nima teka,
in nagiblje k hujšanju, naj rabi že več let
preizkušeno **želodčno sol**
lekarnarja **Schaumanna** v Stockerau.
za uravnavo in vzdržanje dobre prebave
rabi Schaumannove
pastilje želodčne soli
bo neprimerjajoči uspeh zapazil v dobrem
počutju. 4001-20
odstrani takoj preobilo že-
lodčno kislino in pospešuje
prebavo. Škatlica stane K 150.

prilagoditve za
želodce

Želodčna sol
Pastilje želodčne soli
pripravne in prijetne, so natančno odmerjene in učinkujejo kakor želodčna sol. Omarica
s 3 fiolami po 10 pastilj želodčne soli K 150. — Po pošti pošilja najmanj 2 škatljici
po povzetju
lekarnar **SCHAUMANN** v Stockerau.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga
Red Star Line
Reda zvezda *
Na naših parnikih **Finland, Kroonland,**
Vaderland, Zeeland in **Samland** ki oskrbu-
jejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, iz-
borna hrana, vljudna postrežba in spalnice po
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
popoldne. 20-47
Naši parniki vozijo tudi na mesec po več-
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tlačarju“.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranilnih vlog: nad 29 milijon. K.	Rezervni zaklad: nad 900.000 kron.
--	---------------------------------------

Mestna
hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4%
ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapi-
talu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica
iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega re-
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Da je varnost vlog popolna,
svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico
tudi sodišča denar maloletnih otrok in va-
rovancev. 3499-16
Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.
anilne knjižice se sprejemajo kot
go ov denar, ne da bi se prekinilo
njih obrestovanje.

a samo 6 od sto. Seštevalo in odšte-
lo je napačno: v pijanosti 48
otokov, v treznosti samo 22 odstot-
kov. Predložil je Reiss pijancem tudi
šabe, sicer nepopolne, a take, da bi
il trezen človek takoj uganil, kaj
predstavljajo. Od pijancev polovica
teh slik ni znala razločiti. Spomin je
rečini pijancev čisto odpovedal; ko
se iztreznili, se niso mogli spomni-
ti, kako so prišli v bolnišnico, in tu-
di eksperimentov se niso spominjali,
ki jih je delal z njimi Reiss. V sploš-
nem prihaja Reiss do zaključka, da
je vsako zastrupljenje z alkoholom
enako več ali manj težkemu dušev-
nemu obolenju.

* **Vpliv sadja na zobe.** Popotniki
po južnih deželah često ne morejo do-
volj prehaliti krasnega zobjanja, ki
da so ga opazovali med domačini in
ki da je tam splošno prikazen in ne,
kakor pri nas, nekaj redkega. Iz ve-
čine so edini v tem, da imajo ti lju-
dje zato lepe zobe, ker se preprosto
hranijo in ker jedo veliko sadja. Tu-
di pri nas imajo ljudje, ki jedo dosti
sadja, dobre zobe in to iz več vzro-
kov: prvi ima sadje snovi v sebi, ki
delajo dobre, močne zobe in drugi
sadje izvrstno čisti zobe s svojo ki-
sline. Tudi zelišča in korenaste zele-
njave dobro učinkujejo na zobe.
Vsled svojih redilnih soli je sadje
največjega pomena za produciranje
dobrega zobnega materiala, a narav-
nost čudovito sredstvo je za čiščenje
in desinficiranje zob. Ako uživamo
jabolko ali hruško ali grozd, prihaja
sveža, kipeča življenjska moč, ki se
pretaka po stanih sadih in ki jo je
solnčna toplota v njih takorekoč za-
mas naložila, z vsemi zobni, celo z
najbolj skritimi koti in kotički v do-
tiko, očisti in osnaži zob in prežene
boleznijo povzročujoče bakterije. Kar
pa ne podleže temu prvemu napadu,
to se umakne alkalni kislini, ki se
nahaja v sadju. Ta kislina zamore
celo debele plasti čisto na zob se u-
dajočega zobnega kamena — apne-
nasta masa, ki nastane, ako imajo
dotični zobje premalo opravila — s
časom raztopiti. Da pa te kisline zo-
ba samega ne pokvarijo, zato skrbi
v zobni substanci se nahajajoči nat-
ron, ki ima lastnost, da kisline veže,
to se pravi dela neškodljive. Tudi je
poskrbela narava že s sila fino raz-
delitvijo kisline po sadu, da bi ta
ne postala usodopolna zobem. Samo
to, kar smo se odvadili naravnega
načina življenja, je vzrok, ako kisl-
no sadja v prvem hipu, oziroma v pr-
vem času kure neprijetno občutimo.
Ako pa tudi sicer katerikrat, kakor
na primer pri uživanju nezrelega
sadja, kislina prehudo draži zobe, te-
daj se že tudi javi nežna sluznica
ust in predno še so zobje v nevarno-
sti, izloči ta sluznica slino, ki jih za-
varuje. Kar se tiče redilne vrednosti
sadja, moramo omeniti, da je le majh-
na. Jabolka imajo mnogo železa v
sebi, radi česar delajo dobro kri. Ja-
bolka jesti zvečer, predno gremo
spat, je posebno zdravo, ker čistijo
ledvice. Majhnim in otrokom, bol-
nim in slabotnim je boljše dajati ku-
hanega sadja nego sirovega.

* **Delovanje srca.** Po računu ne-
kega francoskega prirodoslovca je
srce 0.15 m visoka in 0.10 m široka
sesalca, ki v normalnem stanju, — če
se računa na eno minuto 70 (udar-
cev) utripov — napravi v eni uri
4200, v dnevu 100.800, v letu
36.792.000 in 70 letih 2.575.440.000
udarec. Povprečno pride iz srca pri
vsakem utripu 100 gramov krvi v
krvotok; to je v eni minuti 8 litrov,
v eni uri 420 litrov, in v enem dnevu
10 ton in 80 litrov. Vsake 2 do 3 mi-
nute dospe kri do srca. Z živo ener-
gijo, s katero srce deluje, bi se lahko
46 ton 1 m visoko vzdignilo. Ta mali
stroj, ki neumorno ne in dan deluje,
odda v 70 letih več nego 250.000 m³
krvi.

* **Koliko je učitelj?** Število
učiteljev, ki sodelujejo pri vzgoji
mladine, je dokaj naraslo. V knjigi
»Zensko gibanje« so navedene tele
števke: Avstrija 20.000, Ogrska
5968, Švica 3600, Angleška 66.300,
Irška 7000, Danska 1800, Švedska
2649, Norveška 2354, Rusija 22.400,
Francija 49.400, Italija 31.800, Por-
tugalska 22.000, Združene države
76.348. Ako upoštevamo v omenjenih
državah število učiteljev, tedaj se
nam pokaže kaj zanimiva slika o
razmerju med ženskimi in moškimi
odgojevalci. V Avstriji ima ženski
spol 28 odstotkov vseh učiteljskih
oseb, v Švici 26, na Angleškem 71,
na Irskem 53, na Danskem 28, na
Švedskem 25, na Norveškem 69 (v
mestih), 26 (na deželi), na Portugal-
skem 88, v Združenih državah 92, v
Nemčiji 15.

* **Mošje na Dunaju.** Dunajski
župan dr. Lueger obljubil je bosan-
ski deputaciji, ki se je prišla pred
nekaj dnevi pokloniti cesarju, da bo-
de v mestnem svetu dunajskem sta-
vil predlog, da naj se na Dunaju
zgradi mošje. S tem je pokazal žu-
pan, da hoče biti pravičen drugi ve-
ri. Pričakujemo sedaj od njega, da se
njegova pravičnost ne bude omeje-
vala a samo na vero, temveč se raz-

tegnila tudi na narodnost. Znana je
širok sveta bridka resnica, da na
Dunaju na tisoče in tisoče čeških
otrok nima svojih narodnih šol in da
se jo sedaj ravno dunajski mestni
zastop branil z vsemi kripilji, da bi
se tem tisočem in tisočem čeških
otrok naklonil pouk v njihovem ma-
terinskem jeziku. Ker se je sedaj
dunajski župan zavzel celo za mosle-
misko vero, pričakujemo za trdno
od njega, da bode dal tudi dunajskim
Čehom češke šole, če ne iz drugega
nagiba, pa vsaj iz hvaležnosti, ker
se ima njegova stranka za svoje ve-
likanske uspehe največ zahvaliti du-
najskim Čehom, ki so bili vedno
vneti pristaši Luegerjeve stranke in
so to pokazali tudi na vseh voliščih.

* **Pravda iz srednjega veka**
— končana avgusta 1908. Pred za-
grebskim sodiščem se je avgusta
mesecar letos končala pravda, ki se
je začela pred kakimi petsto leti.
Zadnje sodišče se je pečalo z njo »sa-
mo« 42 let. Šlo je za posestvo med
plemenitaši in kmeti. Kmetje hrva-
ške občine Brdovec so trdili, da so
jih plemenitaši spravili ob zemljo in
ko so leta 1866. vnovič vložili tožbo
v postavitev v prejšnji stan, naperili
so jo proti dedičem barona Levina
Raucha, grofa Gjura Jelačića, proti
baronu Vladu Vranyczanyju, Ada-
mu Stefanoviču, Maksu Mayerju in
še 15 drugim veleposestnikom, ki so
bili nekdanji patrimonijalni gospo-
darji brdovski in bližnjih občin. Ko
so bila pred dobrimi 300 leti posest-
va, ki so zdaj razdeljena med 20 last-
nikov, združena v eni roki, in sicer
ogrškega plemiča Franca Tachyja,
so prosili kmetje pogosto na vse stra-
ni, celo na cesarski dvorni tabor na
Dunaju so se obrnili. Ker pa ni bilo
konca pravde za posestva, so posegli
kmetje po samopomoči. Okoli 10.000
hrvaških in slovenskih kmetov je
prišlo v Brdovec, kjer so pregnali
plemenitaše in posedli zemljo. Toda
pregnani plemiči so zbrali vojsko,
prišlo je do prave bitke med njimi in
kmeti, v katerem boju so kmetje
podlegli. 300 let torej so ostali plemi-
nitaši lastniki zemlje. Pred 42 leti so
se pa spomnili brdovski kmetje, da
preprij njih prednikov za zemljo še
vedno ni končan, najeli so odveta, ki
je po preštudiranju stoletja starih
aktov in protokolov ponovil tožbo
kot urbijski proces. Stvar se je vle-
kla 42 let, kar je kmete tako razbu-
rilo, da so letos julija pri sodišču ta-
ko »urgirali« razsodbo, da je bilo tre-
ba poklicati dve kompaniji vojaštva
na pomoč. Končno je izšla razsodba,
da se kmetom pripozna par sto ora-
lov travnikov, gozde pa obdrže to-
ženci.

* **Prdrzen rop.** V podružnico
komercialne banke v Novi Pešti so
prišli pri belem dnevu štirje z revol-
verji oboroženi roparji. Poprej so
porezali telefonske žice, izhode pa so
zastražili sodrugi. Uradnikom so za-
klicali: »roke kvišku!« ter enega
uradnika, ki ni takoj ubogal so ustrel-
ili. Nato so pozvali ravnatelja, naj
jim izroči ves denar. Prestrašeni
ravnatelj jim je izročil 48.000 K. Ro-
parji so nato uradnike zaklenili v so-
be ter se odpeljali z avtomobilom.

* **Otroški humor.** Neki angleški
list je v svojem listku prinesel več
primerov o otroškem humorju. Neki
učitelj je vprašal v šoli deklico, s
čim je potolkel židovski junak Sam-
son Filistejce. Deklica se ni mogla
na noben način spomniti na to. Da
bi ji pomagal, je pokazal učitelj na
svojo doljno čeljust in vprašal: »No,
kaj je to?« Na to je odgovoril ve-
razred soglasno: »To je oslovsko če-
ljust!« — Neki siromašni deček, ki
je živel pri svojem skopem stricu,
je opazil nekega dne lovskega psa, ki
je bil izredno mršav. »Ubogi pes,« je
vzdihnil, »gotovo mora tudi ta žive-
ti pri svojem stricu!« — Zelo duhovi-
ta je bila opazka hčerke nekega pro-
testantskega pastora, ko ji je oče
rekel, da mu njegove pridige nareku-
je sam dragi Bog. »Da, toda zakaj
pa moraš, če ti dragi Bog narekuje
pridige, toliko črtavati in popravl-
ljati?« je vprašal otrok. — Neki po-
litik je tolmačil svojemu sinu, kaj
je to tiran: to je čovek, ki sili druge,
da kaj delajo, kar on hoče, a ne gle-
da na njih želje. »Tako«, je dejal
malček, »potem sta pa ti in mama
oba tirana.«

* **Poroka 13letne deklice.** V Te-
mešvaru se je nedavno omožila 13-
letna Barbara Kokelan, hči odtod-
nega obrtnika z mesarskim pomočni-
kom Fassbinderjem, ki je 22 let
star. Za dovoljenje je moral prositi
pravosodno ministrstvo, ker je dekli-
ca še premlada. Ker so zdravniki
konstatirali, da je deklica izredno
lepo razvita in sposobna za zakon, je
dobil dovoljenje za moštven.

* **Zvita buča.** Kakor je bilo že
čitati v »Slovenskem Narodu«, je vo-
jaška oblast zopet upeljala v Bosni
in Hercegovini enajst »takozvanih
»štrafunskih« oddelkov. — Bilo je
leta 1883, ko so »štrafunski« delali red
in mir po skalovitih predalih kršne
Hercegovine. Na posebno nevarnih
krajih je imel njihov poveljnik več

plačanih zaupnikov (konfidentov).
Eden teh konfidentov je imel v str-
mih gorah svoje posestvo in ker je
bila paša na »planini« zastoj, je
imel tudi več glav goveje živine in
par sto ovac! Nekega dne mu pone-
sreči precej velik in dobro rejen vol,
zlomivši si nogo. Vola sicer zakolje
— ali kam s toliko množino svežega
mesa? — Preprosta, a vendar zvita
buča misli, pa jo ugane. Raki je
bilo doma dovolj, cigaretnega duha-
na in kruha tudi — bister studene-
je bil v bližini — samo ljudi manj-
ka, da bi použili meso zaklanega vo-
la! Kaj ko bi slučajno prišli tu sem
»štrafuni«, oni imajo mnogo denar-
ja; saj dobi vsak »štrafunac« po en
forint na dan! Ali sami nečijo priti,
treba jih je napotiti! Pa ti gre naš
»junak« doli v grad B., da sporoči
zaupno poveljniku vznemirjujo-
čo vest, da se klati v njega okolici
predrzna tolpa »eški« roparjev ter
da ga mislijo napasti!! — Drugi dan
na vse zgodaj pridejo od treh strani
oddelki »štrafunov« na njegovo po-
sestvo ter se utaborijo tamkaj za tri
dni. Ker so vajaki rajše jedli sveže
meso, nego seboj prinese konserve
— je zviti konfident dobro prodal
vse meso, rakijo in fini ercegovski
duhan — a o roparjih ni bilo ne slu-
ha ni duha!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dementi vznemirljivih vesti iz Her-
cegovine.

Mostar, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Iz najverodostoj-
nejšega vira smo izvedeli, da dosedaj
niso še nobene vstaške čete prekora-
čile bosansko - hercegovinske meje,
vsled tega tudi doslej še ni moglo
priti do nobenega spopada med temi
četami in avstro - ogrsko vojsko.
Prav tako je treba tudi z vsvo odloč-
nostjo dementirati vest, da bi bil na
sandžaški meji ustreljen kdorkoli
bodi si Srb ali mohamedanec ali da
bi bilo kakršnokoli javno ali privat-
no poslopje raztreljeno v zrak.

Vojsne priprave v Črni gori in Srbiji.

Mostar, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Izvestitelji iz Črne
gore poročajo, da je tam vse priprav-
ljeno za vojno, vendar pa sedaj še ni
organiziranih čet za napadanje. Ob
meji ob prelazih in prehodih v Her-
cegovino stoje močne straže in kor-
doni, ki zabranjujejo vsakomur pre-
hod iz Hercegovine v Črno goro. Tu-
di Srbija se pripravlja na vojno z
največjo naglostjo. Mobilizacija je
takorekoč že izvedena in organizirane
so že tudi čete, ki imajo nalogo
vdrati preko meje. Toda dosedaj še
ni bilo opaziti na meji nobene akcije
teh čet. Vobče se lahko reče, da vla-
da sedaj tako na meji, kakor v no-
tranjosti Hercegovine popoln mir.
Kako dolgo se bo ta položaj vzdržal,
seveda ni moči prorokovati.

Ukaz turškega paše v Plevlju.

Plevlje, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Tukajšnji paša je
dobil direktno naročilo iz Stambula,
naj ukaže vsem podrejenim organ-
om, da se imajo napraviti avstrijs-
skim vojaškim in civilnim organom
in oblastvom na bosanski meji vesti
kolikor mogoče prijazno in uslužno
ter jim iti v vsakem oziru na roke.
Med tukajšnjimi turškimi častniki
in uradniki vlada prepričanje, da se
ni bati, da bi prišlo do vojne med
Turčijo in Avstrijo.

Turčija se oborožuje v Sandžaku.

Plevlje, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Turčija je pre-
skrbela z orožjem vse mohamedan-
sko prebivalstvo v sandžaku. Vojaški
dostojanstveniki namreč z vse res-
nostjo računajo s tem, da bosta Srbija
in Črnagora v kritičnem slučaju
skušali zasesti Sandžak. Te dni pri-
de v Plevlje artiljerija in 6 polkov
pelote. Ti oddelki se nameste ob srb-
ski in črnogorski meji.

Razpoloženje Srbov v Sandžaku.

Plevlje, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Srbi v tukajšnjem
okrožju so v zadnjem času silno po-
biti ter zro s skrbjo in strahom v bo-
dočnost. Turki in turške oblasti jim
več ne zaupajo in dajo strogo pazi-
nanje. Vsi srbški voditelji se nahaja-
jo pod najstrožjim nadzorstvom.

»Štrafuni«.

Mostar, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Vlada je pred
kratkim napovedala, da se zopet
osnujejo nekdanji vojaški »leteči
korci« (Streifcorps, od tega beseda
»štrafuni«). Ta organizacija se je že
uvreda in ti kori delujejo že z isto
uspešnostjo, kakor nekdanj, v neve-
sinjskem, trebinjskem in čajniškem
okolišu.

Demonstracije proti portugalskemu
kralju.

Oporto, 21. novembra. Pri pri-
hodu kralja Manuela so bile tu veli-
ke protidinastične demonstracije.
Policija je aretovala več oseb, ki jih
pa je kasneje izpustila iz zapor.

Pašić na povratku v Belgrad.

Petrograd, 21. novembra. Srb-
ski politik Nikola Pašić je danes za-
pustil Petrograd in se odpravil pre-
ko Romunske v Belgrad.

Shod čeških poslancev.

Praga, 21. novembra. Češki po-
slanci vseh strank so sklicani na
konferenco, ki bo na Dunaju dne
25. t. m.

Praški občinski svet povabljen v
Pariz.

Praga, 21. novembra. Mestni ob-
činski svet je dobil od mestne repre-
zentance v Parizu povabilo, naj po-
seti Pariz in se udeleži slavnosti na
čast švedskemu kralju.

Predsednik najvišjega vojaškega
sodišča umrl.

Dunaj, 21. novembra. Predsednik
najvišjega vojaškega sodišča Viljem
Desović je danes umrl. Rojen je
bil l. 1845 na Hrvaškem.

Pobratimstvo med Turki in Črno-
gorci

Cetinje, 21. novembra. (Poseb-
brz. »Slov. Nar.«) Več turških čast-
nikov iz Skadra je posejlo Cetinje,
da utrdi prijateljstvo s tukajšnjimi
črnogorskimi oficirji. Njim na čast
so Črnogorci piredili v »Narodnem
domu« sijen basket. Črnogorski
častniki bodo v kratkem vrnili obisk
turškim oficirjem v Skadra.

Češki namestnik na Dunaju.

Dunaj, 21. novembra. Včeraj
zvečer se je pripeljal semkaj češki
namestnik grof Cudenhove in je imel
zvečer konferenco z baronom Biener-
thom predno je odšel v Pešto. Danes
dopolodne je konfiriral z vodjo nauč-
nega ministrstva Kančro.

Ministrski predsednik Bienerth v
Pešti.

Budimpešta, 21. novembra. Bar-
on Bienerth je danes jutraj prišel
semkaj. Dopolodne je imel v parla-
mentu dolgo konferenco z ministr-
skim predsednikom dr. Wekerlejem.
Kasneje je obiskal ministra Jekel-
falussyja in Josipovicha. Poljedelski
minister Daranyi je obiskal barona
Bienertha v hotelu. Ob 6. zvečer pri-
redi dr. Wekerle na čast baronu
Bienerthu banket, ki se ga udeležijo
vsi člani vlade.

Ogrsko hrvaški državni zbor.

Budimpešta 21. novembra. V
današnji seji poslanske zbornice je
govoril hrvaški delegat Franc Su-
pilo. V svojem govoru je branil hr-
vaško srbsko koalicijo pred očitani,
da konspirira z velikosrbsko propa-
gand, naglašal, da je ta propaganda
samo izrodek fantazije voluua Na-
suliča ter ostro kritiziral postopanje
sodnih organov v Srbiji, ki so zaprti
radi »velezdaje«.

Pojasnilo.*

»Jesenice novice« v »Slovenou«
(31. okt. t. l.) in »Glasovi z Jesenic«
v »Slov. Narodu« (14. nov. t. l.) bavijo
se z novo lekarno, katera se z dovo-
ljenjem o. kr. dež. vlade ustanovi
na Jesenicah in trde, da jo otvorim
v prostirih, kjer je prej stanoval
dr. pl. Wolff.

Resnici na ljubo izjavljam, da
otvorim lekarno na Jesenicah v
bližini kolodvora in ne na Savi,
kakor se je poročalo v teh dnevnikih.
V Ljubljani, 20. novembra 1908.

Ph. Mr. & Ernest Koželj.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izjava.*

Ker se še vedno širijo po Ljub-
ljani neosnovane govorice, da
pripadam k nemški stranki in pod-
piram nemška društva, izjavljam, da
je bila in e moja trgovina slovenska
da še nisem nikdar podpiral nobe-
nega nemškega društva in izgojujem
svojo družino odločno slovensko
narodno, saj pošiljam svojo hčerko
v najbolj slovensko šolo v »Mladiko«.

V Ljubljani, 19. novembra 1908.

J. WIDER 4208

umetni in kupčijski vrtnar.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izjava.*

Z ozirom na to, da se med slo-
venskim občin-tvom širijo napačne
vesti o narodnem značaju moje trgo-
vine, izjavljam, da je bila in ostane
tudi za naprej ta trdnica narodna.
Nikdar nisem dale niti beliča za
nemške namene in sem prišla v Süd-
markin »Wegweiser« prav po ne-
dolžnem bres svoje vednosti. Prosim
tedaj, da me slovensko občinstvo prej
ko slej podpira.

V Ljubljani, 20. listopada 1908.

Julija Štor

Predernove ulice 5.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvo našega lista so poslali :

Za družbo sv. Cirila in Metoda :

G. Al. Domicelj, trg. v Zagorju pri Št.
Petru 6 K, katere je nabrala družba iz
Il. Bistrice in Zagorja. — G. Rado Jereb,
substitut za notarsko mesto v Kostanje-
vici 15 K, kot poravnava iz dveh ka-
zenskih zadev. — Ga. Jadviga Šarc 2 K,
kot dobljeno stavo z gospicio Zagorjevo
iz Markovca. — Na Lebnovi svatbi v
Kamnici bilo nabranih 6 74 K. — Otroci
jeseniškega otroškega vrta 10 K v pro-
slavo cesarjevega jubileja. — Novomeški
salonski orkester nabral na koncertu
46 K. Skupaj 85 74 K. Živeli!

Za ranjenice 20. septembra :

Pri odhodnici g. Štor, nabrali štirje
»električni« 2 70 K. — Strelski klub pri
Rihtarju na Karlovski cesti po g. R. K.
6 K, katere je dobil za na dražbi pro-
danih sodček od rusov. — Družba iz Il.
Bistrice in Zagorja na Pivki nabrala pri
g. A. Domicelju v Zagorju 19 20 K. —
G. Pavlina Žagar v Markovcu 5 K. —
G. Viktor Dolenc v Razdrtu 4 K. Sku-
paj 36 90 K. — Srčna hvala! — Živeli!

29 izkaz za spomenik in žrtve

20. septembra 1908. Dne 16. 17. in
18. novembra 1908 došli so podpisane-
mu blagajniku »Združenega narodnega odbora«
slednji prispevki: Dr. Valentin Kušar,
profesor v Ljubljani za žrtve brez razlike
10 K, c. kr. finančni oddelek v Zapotoku
pri Kanalu na Primorskem v prid ljub-
ljanskim žrtvam pri igri »balinc« nabrane
4 K, Rado Medić, iz nabrežine za žrtve
brez razlike 11 K, (darovali Tomaž Gru-
den iz Nabrežine 5 K in ob priliki
obenege zbora pevskega društva »Nabre-
žina« pevci 6 K), Feodor Matvejevič Šif-
tar, ruski državni svetnik in nadzornik
ruskega plemiškega seminarja v Kalugi
na Ruskem za spomenik narodnim žrtvam
2 K, upravništvo »Gorenjca« v Kranju v
listu izkazana prispevka za žrtve in spo-
menik 2 K, mestno županstvo v Kranju
na Kranjskem za spomenik in ranjenice
300 K, Fran Berjak in tovariši v Ljub-
ljani nabrali na kaznih za izgovorjene
nemške besede za žrtve brez razlike 3 70
kron, primarj dr. Ivan Jenko v Ljubljani,
prepuščajoč odboru razdelitev, za žrtve
brez razlike in za spomenik 50 K, Karel
Pakiž iz Podgore pri Sodražici, repu-
ščajajoč odboru razpolago, med veselimi
gosti v Pakiževi gostilni v Podgorici na-
branih 8 64 K, omizje strojnikov v ljub-
ljanski restavraciji pri »Štruklju« nabralo
za spomenik in žrtve 9 70 K, skupaj
401 04 K. Vsem darovalcem izrekam v
imenu »Združenega narodnega odbora«
svojo najsrčnejšo zahvalo. H kratu pa
pr. sim novih prispevkov, ker je potreba
velika. Opozarjam posebno na dejstvo, da
sta se morala usodnega dne 20. septembra
1908 težko poškodovana Josip Simončič
in Martin Štrukelj vrniti zopet v oskrbo
deželne bolnice. V Ljubljani dne 19. no-
vembra 1908. Dr. Alojzij Kokalj s. r.
blagajnik.

Dijaška kuhinja v Kranju izka-
zuje od 1. septembra do 11. novem-
bra t. l. sledeče darove in prispevke:
I. Gorjanc-Bizjak 20 K (po dr. Ku-
šarju), Bolča, porto, tobak, Solčava,
daruje družba prava 2 K 28 vin,
mestna občina Škofja Loka 50 K,
kazenska poravnava M. Benedik -
Mana Benedik 10 K (po adj. Antlo-
ga), Jelena Pavšar 50 K, O. Dev,
adjunkt v Škofji Loki iz neke kazen-
ske zadeve 10 K, Bar³ 20 K, kaz. po-
ravnava Kosec M. - Markič J. 10
kron (po adj. Antloga), profesorski
kolegij za oktober 11 K, Fr. Sušter-
šič, posestnik in gostilničar na Klan-
cu 3 K (po prof. Pirnatu), Bog.
Krenner iz Ljubljane 10 K, meščani
za več mesecev 557 K 20 vin., drž. in
dež. poslanec Jos. Pogačnik 20 K,
ker je bila sklicana odborova seja
»Dijaške kuhinje« v Podbrezje, žup-
nik Jernej Ramovš v Poljanah 50 K,
dr. Kar. Šavnik in dr. Janko Šavnik
10 K mesto venca na krsto svojega
ribiškega učitelja Fr. Steinbaura,
kaz. zadeva I. Sajovic - Mar. Kopic
25 K (po dr. Kušarju), Ter. Florian
4 K, mesto venca na krsto Fr. Stein-
baura, kaz. zad. Zavri-Gasperlin 30
kron (po dr. Štempiharju), prof. dr.
M. Potočnik v Lescah 5 K, profesor-
ski kolegij za november 11 K, me-
ščani 30 K 60 vin., Fr. Jezeršek, go-
stilničar v Kranju 4 K, kaz. zad. I.
Vilfan-I. Kern 20 K (po dr. Štempi-
harju) in izletniki pri Čemšenikar-
jevem studencu 3 K 50 vin. — V
šolskem letu 1908./09. je bilo spreje-
tih 71 podpirancev, katerim se je
razdelilo od 3. oktobra do 7. novem-
bra 2657 kosil in 2636 večerij, skupaj
plačalo 1059 K 65 vin. (kosilo po 25
vin., večerja po 15 vin.). Da ne bo
odbor primoran zaradi pomanjkanja
gmotnih sredstev odsloditi več po-
trebnih prosilcev, vljudno prosi vse
prijatelje revne mladine, da se je
spominjajo pri raznih prilikah z iz-
datnimi podporami, katere naj po-
šiljajo odboru »Dijaške kuhinje« v
Kranju.

**Slovenci in Slovenke! Ne zahtite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Za prebivalce mest, uradnike i t. d. Prot. teškotam prebavljanja in vsem naslednjim mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnobno potrebno do zdravila pristni „Moll-ov Seidits prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseti je izrecno zahtevati MOLL-ov prašek, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 8 33-16

Kašljajoče opozarjamo na inserat o Thymomel Scilla, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki.

Dostikrat se naleti, da je za kakšno rano treba poiskati ali priporočiti dobro mazilo. Za to prav primerno in preizkušeno sredstvo, ki deluje antiseptično, hladi in lajša bolečine, je po vsej monarhiji predobro znano praško domače mazilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker mazilo, tudi več let spravljeno, ne izgubi učinka in se tudi ne izpremeni, bi je za nepriznane slučaje morali imeti pripravljeno povsod. — Glej inserat. a

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrčajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarnice v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“ nadomestilo za „Pain Exeller s sidrom“ prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 140 in K 2. — steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skatli in jo je spoznati po znanem sidru.

Triumf ogrskega šampanjca. Po desetletnih bojih se je ogrskemu šampanjcu vendar posrečilo, zunanje šampanjce izpodrinuti ako ne popolnoma, pa vsaj z najlepšimi: upi za bodočnost Temu zmagovalnemu izprevidu na čelu koraka budapeštanska tovarna za šampanjce Louis François, katere šampanjce Transylvania sec. je svetovni trg priznal za odlične

33 milijarde hranijo tresorji nemške državne banke in so zanje naročili samo ključnice „Protektor Litvin, Danaj VIII/3 in so dokazano te ključnice najbolj varne proti ognju in vlom. Tudi te firme asbestna vrata „Protektor“ smatrajo za najbolj proti ognju varna vrata sedanosti.

P. n. gg. kadicem. Zanimalo bo naše čitalce, da so po vsem svetu priljubljene cigaretnice stročnice Jakobi Antinotina La Fleure avstrijski izdelek odličnega pomena kar konstatiramo tem rajši, ker nismo nič več primorani, denar za cigaretnice stročnice pošiljati zunaj države. Več da našej inzerat.

Edino risten je samo THIERRYJEV BALZAM z zeleno NUNO kot varstveno znamko. Razpošiljam najmanj 12/3 ali 6/1 ali pat. potov. rodb. steklenico za 6 K. Zavojnina nastoj. Thierryjevo centifolijsko mazilo Razpošiljam najmanj 3 steklenice K 90 Zavoja. Zastoj Povod priznani kot najboljši domači zdravili proti slabostim želodca, gorčici, eretm, pokodkam, ranam itd. — Naslov za naročitev in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angeli varhu v Pregradi pri R. gatu. 1359-32 Zaloge v vseh lekarnah.

Proti zobobolu in gnilobi zob izorno deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodoma 1 K. Bl gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani. Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšje sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno omenite, ker je res hvale vredno. Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1906. Dož. lekarna Mil. Lousteka v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1 poleg novegrajenega Fran. Jožefovega im. mostu. 25 47

Lekarnarja Julija Schannmanna sol za železce je pridobil tekom več kakor 80 let najboljši glas kot dietetično sredstvo, kar dokazujejo nebrojna priznanja. Vpliva točno in zanesljivo pri različnih nerodnostih prebavljanja, pri želečnih nadlogah, pri napravljanju kisline, pri vzpehavanju itd. tako da je kot izprčano domače zdravilo jako razširjena in čislana. Da ako izorno vpliva, zato se ima zahvaliti racionalni sestavi. Za pripravo in priporočljivo rabo izdeluje g. lekarnar Schannmann pol-g železčne soli tudi pastilje železčne soli, ki so natančno odmerjene in po učinku železčni soli popolnoma enake. Cena za oba izdelka kakor doslej K 1.50 za steklenico.

Umri so v Ljubljani.

V deželni bolnici:
Dne 18. novembra: Julija Niefergall, zasebnica, 47 let. Vencel Novak, sprevoznikov sin, 13 mesecev.
Dne 14. novembra: Helena Höfle, ml. narjave hči, 15 mesecev. — Fran Rode, delavec, 8 let. — Anton Slapničar, delavec, 35 let.
Dne 16. novembra: Ivan Gorjanc, gostac, 56 let.
Dne 17. novembra: Josip Kompare, kurilčev sin, 3 leta.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 21. novembra 1908.
Termin
Pšenica za april 1909 . . . za 50 kg K 13—
Rž za 50 kg K 10 95
Koruza za maj za 50 kg K 7 59
Oves za april za 50 kg K 8 18

Efektiv.
10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306. Srednji aerani tlak 756 mm

novem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
20.	9. zv.	734.8	24	sl. zahod	oblačno
21.	7. zv.	733.3	22	sl. jzhod	sneg
	2. pop.	734.2	00	slab jug	oblačno

Srednja večerajša temperatura 21, norm. 26 Padavina v 24 urah 33 mm

+
Ana Ciperle roj. Vidmar naznanja v lastnem in v imenu svojega sina Josipa vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je njen iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, gospod
Josip Ciperle
meščanski učitelj na Dunaju
po dolgem, mučnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob polu 8. zjutraj v 51. letu starosti zaspal v Gospodu.
Pogreb bo v ponedeljek, 23. novembra ob 3. iz Leončiča na pokopališče pri Sv. Križu. 4272
Sv. zadušne maše se bodo služile v farni cerkvi pri Sv. Petru.
Ljubljana, 21. novembra 1908.
Namesto vsakega posebnega naznanila.

+
Sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjamo žalostno vest, da je naša stara mati, gospa
Frančiška Uršič
v 85. letu starosti, dne 19. nov. ob 3. popoldne, po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 21. t. m. ob 1/3. pop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.
Sv. Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi sv. Štefana dne 26. novembra t. l.
Predrago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.
Vipava, 19. novembra 1908.
Žalujejo ostali.

Pri otročjih boleznih potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega vplivanja svojega na
GISSHÜBLER
katero radi zapisujejo pri železcevi kislini, škrofolnih, krvoli, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarjih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübl- Slatini.) 129-2
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassinu-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Milko Krapeš
urur in trgovec z slatino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. 4169-1

L. Remic
trgovec s specerijskim blagom, Ljubljana, Škofje ulice št. 15. 4161-1

Berjak & Šober
specerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2. 4178-1

Franc Gradišar
kleparski mojster, Ljubljana, Tržaška cesta št. 2. 4165-1

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. 4162-1

Franja Snaj
trgovina z mešanim blagom, Ljubljana, Prešernove ulice št. 2. 4163-1

K. A. Kregar 4164-1
trgovina usnja in čevlarskih potrebščin, Sv. Petra cesta št. 2.

Franc Kukman
čevlarski mojster, Ljubljana, Dunajska cesta št. 14. 4166-1

Brata Eberl 4167-1
črkoslikarja, tovarna barv in lakov, M. klošičeve ulice št. 4.

Josipina in Peter Košak
restavracija 4168-1
Prešernove ulice (poleg pošte).

Simon Praprotnik
stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za led, Jenkove ulice št. 7. 4170-1

Engelbert Franchetti
brivec in prodajalec parfumov, Sodnijske ulice št. 2. 4171-1

Lavrenčič & Domicelj
n. sl. Karel Megl 4172-1
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Josip Cvetežnik
sobni slikar 4174-1
Karlovska cesta št. 2.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg. 4175-1

Luka Vilhar
urur
Kopitarjeve ulice št. 4 pri cesar Franc Jožefa mostu. 4177-1

Ivan Ogrin
stavbnik 4179-1
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Ivan Zamljen
čevljar 4180-1
Kongresni trg št. 13.

J. Wider 4181-1
trgovski in umetni vrtnar
Selenburgove ulice št. 3.

Götl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatastvo in izdelava modernih okvirjev 4182-1
Turjaški trg št. 1.

Fr. Sark
trgovina s specerijskim blagom, deželnimi pridelki in izvoz sadja na moko 4183-1
Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7. 4184-1

Toni Jager
trgovina ročnih del 4185-1
Židovske ulice št. 5.

Vaso Petričič
trgovina z galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21. 4239-1

Anton Šarc 4244-1
Perilo, Sv. Petra cesta št. 8
Likalnica, Kolodvorske ulice št. 8

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2. 4245-1

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in na drobno 4246-1
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Stanko Kelšin
brivec 4186-1
Kopitarjeve ulice št. 1.

Fran Mally
trgovina z usnjem 4187-1
Resljeva cesta št. 2.

Fr. Mally & dr.
parna opekarna 4188-1
Resljeva cesta št. 2

Knjigovoznica 4189-1
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Julij Sikutrič
brivec in lasničar 1490-1
Marije Terezije cesta št. 11.

Ivan Kastelic
brivec 419-1
Florijanske ulice št. 25.

„Pri nizki ceni“
Žargi 4194-1
Sv. Petra cesta št. 2.

M. Drenik
telovadska obleka in sokolske potrebščine, Kongresni trg. 4193-1

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana 4192-1
Mestni trg (poleg rotovža).

Ivan Černe
tapetnik in dekorater, zastopnik I. kranjske mizarke zadrge 4216-1
Dunajska cesta št. 28.

Manufakturna trgovina
„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarijeve ulice št. 1. 4217-1

J. Paulin
Nova ulica št. 3.
Glavna zaloga najboljšega briketa, premoga in drva. 4219-1

Josip Lončar 4220-1
trgovec z moko in mešanim blagom
Florijanske ulice št. 7.

A. Sušnik 4221-1
trgovina specerije, železnine in raznih barv. — Zaloška cesta št. 21.

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana. 4222-1

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode
Sv. Petra cesta št. 35. 4224-1

Ljudska posojilnica
Ljubljana 4225-1
Miklošičeva cesta št. 8.

Simon Treo
stavbnik 4227-1
Sv. Petra cesta št. 28.

Karolina Treo
najstarejša zaloga obuval
Pogačarjev trg št. 1. 4228-1

Josip Škerlj
spedijsko podjetje 4231-1
Kongresni trg št. 16.

Ljudevit Černe
zlatar in trgovec z urami
Wolfave ulice št. 3. 4232-1

Janko Češnik
„pri Češniku“ 4233-1
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarijeve ulice.

Gričar & Mejač
trgovina z izgotovljeno obleko
Prešernove ulice št. 9. 4234-1

Iv. Bonač
kat. tonažna tovarna, trgovina s papirjem in knjigovoznica 4235-1
Ljubljana, Selenburgove ulice.

Veronika Kenda
trgovina s papirjem 4236-1
Dunajska cesta št. 20.

Kenda Veronika
zaloga igrač 4237-1
Dunajska cesta št. 20.

Slana Ivan
krojaški mojster 4248-1
Sv. Petra nasip št. 67.

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig ter pisarniških potrebščin
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Dovgan 4248-1
mizarški mojster in zaloga pohištva
Dunajska cesta št. 19.

Kregar Ivan
zastopnik tovarne za kineško in alpaka-srebro Bachmann 4249-1
Elizabetna cesta št. 3.

Kregar Ivan
izdelovalec cerkvenega orodja in posode ter električnih svetilk 4250-1
Elizabetna cesta št. 3.

Alojzij Vodnik
kamnosek 4251-1
Kolodvorske ulice.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solničnikov
Pred škofijo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4. 4252-1

Ivan Marchotti
zaloga usnja 4257-1
Sv. Petra cesta št. 30

Jakob Babnik
vodovodni instalater 4259-1
Poljanska cesta št. 3.

Alfonz Breznik
trgovina in izposojevalnica klavirjev
Gradišče št. 11. 4262-1

Katoliška bukvarna
knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5 (poleg stolne cerkve) 4173-1

Prodajalna
Katol. tiskovnega društva
(H. Ničman)
Kopitarjeve ulice št. 2.

Avguštin Zajec
restavracija 4263-1
Sodnijske ulice št. 6.

Ig. Kessler
manufakturna trgovina
Pogačarjev trg št. 3. 4266-1

Fr. Stupica
trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in cementom 4265-1
Marije Terezije cesta št. 1 (poleg Figovca).

A. Žibert
zaloga čevljev domačega izdelka, zimске potrebščine itd. 4264-1
Prešernove ulice.

Česka 4271-1
budejeviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

V. H. Rohrmann
trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki in izvoz sadja na debelo
Sv. Petra cesta št. 28. 4270-1

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj“ v steklenicah. Izvirna napojnitev. 4269-1

Glavna zaloga za južne dežele
češke delniške pivovarne
v Čeških Budejovicah
Sv. Petra nasip št. 27. 4268-1

M. Pakič
prvi kranjski lesni, kosariški in rešetarski obrt — Sanke. 4267-1
Pogačarjev trg.

Alojzij Trink
mizarški mojster 4273-1
Linhartove ulice št. 8.

Ravnokar je izšla
Stara devica
povest, spisal K. Oblak.
Cena 60 v., s pošto 70 v.
„Stara devica“ je ljubezniva in zanimiva povest iz malomestnega življenja na Slovenskem. Kdor jo vzame v roke, jo bo čital s veseljem.
Dobiva se
v „Narodni knjigarni“
v Ljubljani.

Ova trgovska pomočnika želita službe

mestu ali na deželi. Prvi k špecerijski ali eventualno kot potovalec, in drugi k železninski ali špecerijski stroki, ta je vojaščine prost.

Vstop je mogoč 1. decembra.

Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

4905-1

Zadružnega uradnika

sprejme Posojilnica v Šoštanju na Stajerskem. Pismene ali ustne prošnje je podati g. notarju Vinu Kolčku v Šoštanju, ki daje pojasnila glede pogojev. Nastop službe lahko takoj. Ravnateljstvo posojilnice v Šoštanju.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. NIGRIN je z zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. Napredaj povsod. 3746-6 ST. FERNOLENDT, Dunaj, o. in kr. dvor. dobavitelj.

Starinarji izključeni. Uradno dovoljena še 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služb G. FLUX Gosposke ulice št. 6 4199 priporoča in namešča le najboljše službe iskajoče vsake vrste kakor privatno, trgovsko in gostilniško osebje za Ljubljano in zunanje. Potrdila tukaj. Vestna in karkoli možno hitro postrežba zagotovljena. Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor. Prositi se za natančni naslov.

Prilika za nakup!

Prekrasna žepna ura z verižico samo K 3'50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrogljem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebrneno verižico, natančno ludočo za samo 3 K 3'50. Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, vleprimo švic ura s pozlač. verižico za 5 K 1'00. 3letno pismeno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja.

S. KOHANE, izvoz ur Krakov št. 358. Nabroj zahvalnih pism in nešteto ponarob. Za neugajoče denar nazaj. 4204

Brodkovski odvetnik

je ne le veleznanim roman, in kot tak jako zabaven, nego tudi velikega narodnozgojevalnega pomena, ker nam predloži silno nemško nevarnost v narodnem in v gospodarskem življenju.

Cena K11 50, s pošto 1'60.

Dobiva se v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Pozor! Pozor! Kavarina „Leon“

V Ljubljani 299 46 na Starem trgu št. 30 je vsaki dan uso noč odprta. Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in elek. o o trični klavir. o o Z odličnim spoštovanjem Leo in Fani Pogačnik.

Babica Ana Trtnik roj. Kapele

ki je bila tekom 12 let v službi kot šolska babica pod vodstvom g. prof. dr. pl. Valente, naznanja, da stanuje sedaj na 3789-6

Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča velenjenim rodbinam, zagotavljajoč vsekdar najskrbnejšo postrežbo.

Pošne pošiljke dvakrat na dan.

Trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna

4080-7 Ljubljana FR. KHAM Ljubljana

nasproi hotela „Union“

priporoča razen vsega drugega blaga tudi:

Slovanske specialitete likerja

kontuszowka, jarzebiak, jarzebinka itd.

Usak petek sveže morske ribe.

Brzjavi: Kham, Ljubljana.

O. kr. avstrijske državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. žel., Trst. o. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.
7:07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
2:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Prihod v Ljubljano juž. žel.:

6:56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržiča.
8:34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4:13 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržiča.
6:50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednjeevropskem času.)

G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

A. Hermann veležganjarna za

slivovko

in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko

priporoča svoje specialitete v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovec in dročniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim nadzorstvom žgejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na žganjarno v Varaždinu ali pa na

glavnega zastopnika Jos. Zidarja v Ljubljani. 3445-7

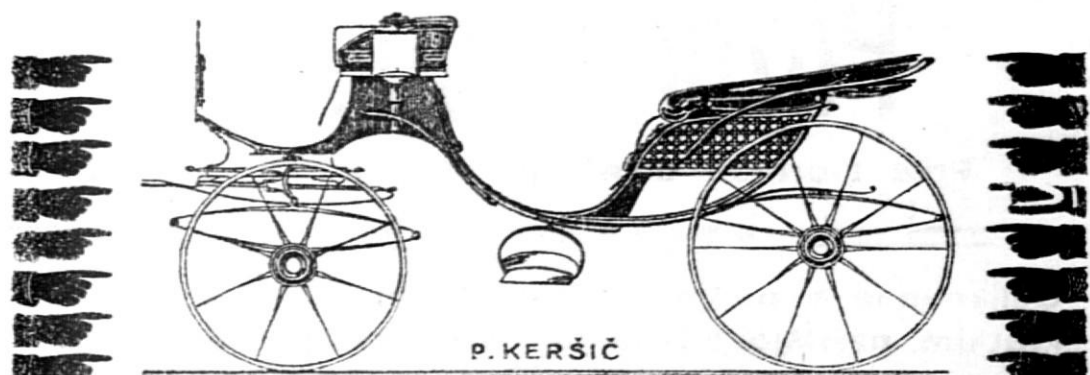
Prva kranjska tovarna z električno in parno močjo za izdelovanje različnih voz

priporoča svoje bogato založo.

Naročila in popravila se izvršujejo točno in po primerni nizki ceni.

4256-1

Lastnik: Peter Keršič, Spod. Šiška.

P. KERŠIČ

Po nedolžnem

trpi marsikateri bolnik in prestaja večkrat tiranske bolečine, ker je že različna zdravila, kopeli, masaže, zdravljenja in druge zdravilne metode rabil brez uspeha in misli, da zanj ni več pomoči in da je obsojen, nositi svoj živ dan ta brezupni položaj. Da se v tem pogledu jako motite, o tem vas pouči naša 64 strani obsežna, ilustrovan

brezplačna knjiiga

Priporočamo zatorej vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih muči nervoznost, nevrastenija, revmatizem, bolezen v krizu in v glavi, slabost srca, ohromelost in sploh slabost vseh vrst, da pošljejo z dolžni kupon na naš naslov, nakar mu takoj pošljemo svojo zgoraj omenjeno brošuro gratis in franko.

Elektroterapevtska ordinacija

na Dunaju, I., Schwangasse 1, s/2, I. nadstr.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na Elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju, Schwangasse 1, s/2, I. nadstr.

Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: _____ Naslov: _____

DUNAJ ima za razsvetljavo

„GRAETZIN“

40 do 60% prihranitev plina

proti stoječi plinovi žarilni luči za razsvetljavo v prostorih in zunan.

Samo pristen in polnovreden z zakonito varstveno znamko

„GRAETZIN“.

Primerne božične darilo.

Najboljša prenosna

petrolejska kurilna peč

„MATADOR“

z regulirno gorilno ploščo in avtomatičnim ugaševalnikom.

Brez saj! Brez dima!

Varčno intenzivno kurjenje.

Dobiva se v treh velikostih 20", 30" in 60". Cenovnik št. 71 zastoj. Zastopniki se iščejo.

Graetzlinova luč, dr. z o. z. Dunaj II/3, Stephanstrasse 12.

4241-1

Divje race

pošljem po poštne povzetje majhne 1 K komad, velike 1.60 K komad. F. Paulin, Topolna, Hrvaška. 4210

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pisem in drugih tiskovin ohrabi cene v tej stroki izvešban uradnik.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Dobro urejena

trgovina

s čevlji na zelo ugodnem prostoru se prodaja pod jako ugodnimi pogoji.

Kje, pove upravnistvo „Sloven-skega Naroda“.

4159-4

Gostilničar na račun

kateri ima biti obenem potnik za vino, se sprejme v mojo staroznano gostilno „pri Lozarju“ v Ljubljani. Žena mora biti dobra kuharica in spretna gostilničarka.

Oziral se bode le na onega zglasitelja, kateri se peča izključno samo z gostilno, da je v vinski stroki več in da ima veselje in razum za potništvu. Zglasiti se je osebno.

Nastop je meseca februarja 1909 in zahtevana kavcija 800 K. 4255-1

Karel Lenče

trgovca z vinom na Laverci pri Ljubljani.

MANDELJEVI OTROBI
Z VUOLČNIM DUHOM NAJBOLEŠE SREDSTVO
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO. DUNAJ

Zahvala.

Ob prebriski izgubi nepozabne soproje oziroma matere, tašče in stare matere

Matilde Rudescheve

izrekamo tem potom za tolažilno sočutje vsem preserčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, gg. uradnikom vseh tukajšnjih uradov, vsem slav. društvom za prečastno spremstvo, slavnemu pevskemu društvu za ganljivo petje, slav. občinstvu, ki se je udeležilo v tako velikem številu spreveda in vobče vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč, ter tako dejansko pokazali ljubezen in spoštovanje nepozabni.

V Ribnici, meseca listopada 1908.

Rodbina dr. Teodor Rudescheva.

4242

Petrolejski žarilni gorilci

KRONOS

dajo takoj žarilno luč (okoli 80-140 sveč) svetiljavi. — Rabi samo za okoli 1/4-2 vinarja petroleja na uro.

Lahko opravljamo.

Cene: Popolna stropna žarilna svetiljka na zračni prepri K 25.—, kompletne namizne svetiljke K 15.—, kompletne gorilce K 9.—.

Žarila in gorilci za vse vrste plina.

Prodajalci popust. Cenovniki zastoj.

Avstrijska eksportna družba

za plinovo žarilno luč z o. z.

Dunaj, V., Ramperstorfergasse št. 66. 4207-1

10 ka 1

sredi mesta, obstoječ iz vsaj enega večjega prostora na ulice in iz 2-3 drugih prostorov.

Ponudbe pod „tako“ na uprav. „Slov. Naroda“.

4144-3

Šivilja

otroških oblek

na Opekarski cesti št. 15, se pri-poroča cenjenim damam. 4129-3

Briketi „Paulus“

najboljši šlezjski premog, prešan v kocke, 8000 kalorij kurilne moči. Kurjenje sob in štedilnikov preprosto kakor z navadnim pre-mogom, samo da nagelje, bolje in dalj trajajoče. 4223-1

Premog „Bohemia“

kosovnik in orehovnik najboljših vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in zbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence. Pošilja se točno tudi izven Ljubljane, briketi brez opažanja. Priporoča samozalogar

Jos. Paulin

glavna zaloga premoga v Ljubljani
Nove ulice št. 3.

Edina slovenska trdnja

v Ljubljani

za napeljavno vodovodov, kopeli, stranišč, školjk

in vseh v to stroko spadajočih del v mestu in na deželi. 4260-1

Jakob Babnik

v Ljubljani

Poljanska cesta št. 3.

Cene solidne, točna postrežba.

Gostilna

„Pri Bohemku“ na Glincih

s novo urejenimi prostori, acetijsko razsvetljavo in lepim vrtnom s konce-sijo vred se odda zaradi boljši-takej ali pozneje v nasjem.

Istotam se odda tudi

prodajalnice, več stanovanj in delavnica.

Več se izve na Glincih št. 37 pri Ljubljani. 4078-8

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolneno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10.—,

K 12.—, K 14.—, K 16.—, K 18.—, K 20.—, K 22.—, K 24.—, K 26.—, K 28.—, K 30.—, K 32.—, K 34.—, K 36.—, K 38.—, K 40.—, K 42.—, K 44.—, K 46.—, K 48.—, K 50.—, K 52.—, K 54.—, K 56.—, K 58.—, K 60.—, K 62.—, K 64.—, K 66.—, K 68.—, K 70.—, K 72.—, K 74.—, K 76.—, K 78.—, K 80.—, K 82.—, K 84.—, K 86.—, K 88.—, K 90.—, K 92.—, K 94.—, K 96.—, K 98.—, K 100.—.

Benedikt Sachs, Lobes 913.

4009 pri Plazju na Čemskem. 3

Fran Zorec

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 21

trgovina z moko in mešanim blagom

podružnica na Sv. Martina cesti 23.

Zaloga potrebščin za šivilje.

Priporoča se velen občinstvu za obilen obisk obeh trgovin, zagotavljač najnižje cene in najtočnejšo postrežbo. 4247-1

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šopkov, vencev i. t. d.

Okusno delo in zmerno ceno. 47

:: Zunanja naročila točno. ::

! Prodajalci !

dobro

!! kupce !!

ali pa sodelujejo

za kupitje ali zemljišča vsake vrste tukaj ali na deželi po najhitrejšem in najdiskretnem potu. Obratujte se zaupno in izključno samo na

4201

administracije

I. zemljiška uprava

„I. Realitäten-Verwaltung“

Dunaj, VIII., Albertgasse 30.

Pravzapravo, strogo pošteno in vseskozi strokovno podjetje. Za-

htevajte brezplačnega obiska na-

šega zastopnika tukaj ali na deželi zaradi ogledanja ali dometitve.

Na stotine kupcev prodajamovanih.

Ključavničar

zmožen opravljati stroje, se sprejme

takoj.

Kje, pove upravnistvo „Sloven-skega Naroda“.

4258-1

Železostrugar in ključavničar

23 let star, zmožen slovenščine in nemščine, išče primerno službo v mestu ali na deželi. Vstop takoj

Ponudbe pod „št. 23“ na uprav. „Slov. Naroda“.

4127-3

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko)

Največja proizvodnja priznana najboljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbra-nih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvanti-tativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekavske mojstre neprecenljive vrednosti. 3939-3

Zastopstva in zaloga: V Ljubljani, Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tri-dentu, Zadru, Spiljetu, Ercegovcu, Kotoru, Sarajevu in Palju.

Brzjaviti: Valjčni mlin, Kranj.

Rjube brez šiva

2 m 25 cm dolge, 150 cm široke, zajam-čeno platno, 1 kos K 270.

Tucat damasta za brisače, 50 x 110, čisto platno K 8.—

Tkanina, 23 m, 82 cm široka, pripravna za

vsako telesno in posteljno perilo K 11.50

45 metrov posteljnega blaga, oksford, flanela, ocfir K 17.—.

Po povzetju pošilja

BERTOLD HOCHBERG, tkalnica, KOSTELEČ ČERVENÝ, Češko. 4196-1

kožuhovino podloženi

kratki sako, mestni in potni kožuhi po vsaki ceni kakor tudi konfekcijo za gospode, dame, dečke, deklice in otroke priporoča v največji izbiri

„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

Pozor kapitalisti!

Prva trgovina dišečega mila in vonjav v Trstu je

naprodaj.

Odlikovana s petimi zlatimi kolajnami in je dobila pred kratkim najvišje priznanje trgovskega ministra avstrijskega. Zaslužek zagotovljen okoli 40.000 kron na leto.

Pojasnita samo resnim reflektantom pri

4229-1

Giuseppe de Grandis, Caffè Tommaso, Trst.

Podpisana si usojam slav. občinstvu vljudo naznaniti, da sem

otvorila na

4253-1

Sv. Petra cesti št. 31

prodajalno raznih pletenin in ženskih potrebščin.

Sprejema in izvršuje tudi vsake vrste pletenje, kakor tudi podpletanje starih nogavic in vsa v to stroko spadajoča dela. Delo točno, solidno in po niski ceni.

Slavno občinstvo prosim, da me blagovoli podpirati.

Z velespoštovanjem

Ivanka Miklavčič, izdelovalka pletenin.

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

P. Zajec Ljubljana
Stari trg 26

priloga
svoj dobro urejeni
:: optični zavod ::
kakor razna očala,
ščitnice daljnogleda
toplomerje, vrta-
merje itd. — Očala in
ščitnice se napravijo na-
tančno po zdravniškem
receptu. 47

Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
ur

iki za optično blago in separati ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco. zlatnine in srebrnine.

TONI JAGER
specialna trgovina finih ročnih del
v Ljubljani
v Židovskih ulicah števil 5.
Montiranje. - Predtiskarija.
Tamburiranje. - Plisiranje.

Cenjenim odjemalcem
v Ljubljani in na deželi
se priporoča
slovenska špecerijska trgovina
na debelo in drobno
M. Spreitzer,
Ljubljana Stari trg (pri Plavcu).

H. Suttner
urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
Mestni trg, nasproti rotovža Ljubljana Mestni trg, nasproti rotovža
priporoča

svojo veliko zalogo
vseh prvih in najboljših
vrst pravih švicarskih
:: zlatih in srebrnih ::
žepnih ur najboljših
večih znamk Schaff-
hausen, Glashütte,
Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov,
okraskov, zaponk, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni;
pristno srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov
iz kina srebra.

Vedno največja izbira najnovejših salonskih ur, ter specialitete
stenskih ur s kukavico, budilk in drugih. 3549 14
Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastonj in poštne prosto.
Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Hupfelda Phonola.

Kdor si izbere Phonolo, dobi
najpopolnejši klavirski igralni
instrument. Je edini svoje
vrste, ki ustreza vsem muzi-
kalnim zahtevam brez izjeme.
Nobena nota, nobena nuanca
se ne izgubi, vsak poudarek,
celo sredi akorda se lahko
izvrši. Prepojeno z duhom in-
didualnosti prvih klavirskih
umetnikov, se igranje z umet-
niškimi
notnimi zviki
pokaže čim kakor največ-
jega umetniškega pomena
in veselja nad lastnim
igranjem, ki se lahko ur-
vna popolnoma po lastnem nazi-
ranju. Zadržite iznajdena Pho-
nola, „S. ledant“ za
samostojno poudarjanje katerega glasu, tudi med akordom.

Ludvik Hupfeld, d. d. Dunaj, VI. Mariahilferstr. 5/7.
Generalna reprezentanca za klavirje Gretchen Steinweg.
Prebogata zaloga najpopolnejših pian, klavirjev in harmonijev po vseh cenah
3704 - 3 napredaj in naposodo.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 47
Fred škočijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

August Agnola
Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilnik,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarja in
likanje sukna
na par
JOS. REICH
Poljanski nasip
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Selenburgove ulice števil 3
Postrežba ročna. Solidno ceno.

Važno za Važno!
razporedilo, vzgoje in kulinarije.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, zamikanje, zelišča, ovetja,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, ro-
stline in posušene moko se otroke,
dišave, mila in sapljah vse toaletne
predmete fotografiramo aparate
in potrebščine, kirurške obve-
stne vsake vrste, sredstva za desni
tekočje, voski in paste za tla itd.
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjake. Zaloga svežih ml-
sarskih vod in solj za kopel
10-2811. cena, odobni študij.
Za vsake vrste
zlatne, srebrne, črne, zelenke, soli,
zvojnica soli, soliter, enojan, kolmož,
umirino apno itd. Vnanja naročila
vredno in solidno.
gerija 38

Anton Kanc
Židovska ulica št. 1.
Klasično in najnovejši modeli ruma
soliter (to's) večje korenine in
zlatne soliter ted ted

Slavnemu občinstvu se prijazno priporoča
Alojzij Žvan
krojač v Ljubljani
Sedmijske ulice št. 4.
Naj ga gospodje blagovole s cenjenimi naročili podpirati, ker se bode
potrudil s dobrim blagom in krojem ter nizkimi cenami vsakega
zadovoljiti.
Z vsem spoštovanjem
Alojzij Žvan
krojač.
3554-8

Svoji k svojim!
Prišel sem več vagonov svojega 4001-3
domačega, pristnega vina iz lastnih
sromelijskih vinogradov
kjer je letos zrastle prav izvrstna kapljica.
Priporočam p. n. odjemalcem in tudi drugim narodnjakom
svoje domače vino po nizkih cenah.
Prodajam tudi vinski kis, liter po 26 vinarjev.
KAREL GREGORIČ
posestnik vinogradov v Sromijah pri Brezicah in veletrežo
z vinom v Ljubljani, Kongresni trg št. 4 I. nadstropje.

MLEKARSKA ZVEZA
v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 32
priporoča povodom bližajočih se praznikov
kuhano maslo iz čajnega suro-
vega masla,
surovo maslo in sir
domačega izdelka.
Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa v celih hlebih
po 10-30 kg težkih. Cena najnižja. 3881-8

* Slovenci Slovincem *
Zelo važno za trgovce in obrtnike
Ker imam še precejšnjo zalogo
reklamnih koledarjev za leto 1909
in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, zahtevajte
vzorce katere radevolje pošljem na ogled.
Cene so brez konkurence
tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati
komad po 15 vin.
Vsem Slovincem se priporoča
Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.
Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Zajtrkovalna soba **Tvrda** :: Vinarna ::
T. MENCINGER
Sv. Petra cesta 37 Ljubljana Resljeva cesta 3
priporoča razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo
vsakovrstnih vedno svežih delikates kakor:
šampanjca, konjaka, likerjev, najfinjšega
jamajskega ruma, čaja, dalje vsakovrstnih
najfinjših vin v steklenicah kakor tudi
mesa in konzerv vseh vrst in znamk. —
Najfinjše aizer olje. 3582-8
Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.
Vsak dan sveže dunajske klobasice.
Vsak petek sveže morske ribe.

M. DRENİK

Kongresni trg.

3458-9

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj, predtiskarija itd. Velika zaloga telovadske obleke!

I. Wanek

krznar in izdelovatelj čepic

3647-13

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 21

priloga sl. občinstvu svojo bogato zalogo najfinjših kožušev, klobukov, lastno izdelovanje čepic vseh vrst ter velika zaloga raznovrstnih kož. St. vojašnice se opozarja na bogato izbiro kap in vseh drugih vojaških potrebščin.

Prezema vsa v svojo stroko spadajoča popravila proti najnižji ceni ter kupuje kože divjačine po najvišjih dnevnih cenah.

Postrežba točna, cene solidne.

Na revmatizmu in na protinu trpečim rad brezplačno pis-
meno sporočim, kako sem popolnoma
odzdravel od svojega trdovratnega muke-
polnega trpljenja.

239/ 11

Karel Bader, Monakovo,
Kurfirstenstrasse 40 a.

Krasne
BLUZE
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
in otroške obleke
priloga po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bader
STARI TRG št. 28.

Svoji k svojim!

3527-8

Lud. Černe

zlatar, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfsove ulice 3.

Izborna zaloga
briljantnega blaga, zlatnine,
srebrnine in raznih ur.

Lastna delavnica
za popravila in nova dela.
Cene najnižje. Solidna postrežba.

Svoji k svojim!

Pozor! Slovenske dame! Pozor!
Elegantne klobuke
za dame in za otroke
2821 80 priloga
A. Vivod-Mozetič
v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trgovina ter salon za damske klobuke.
Filijska v Kranju, Glavni trg.

Gričar & Mejač
Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in deklice.
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg 11
priloga največjo zalogo krasnih
nagrobniških vencev
1 m 3600-11
trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvrš-
ujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Za dušljivi kašelj
in druge vrste oslovskega kašlja pri o-
trokih in odraslih se po zdravniških po-
ročilih dobro obnaša kot dragocen in uči-
kovit izdelek
Thymomel Scillae.
Prosimo, vprašajte zdravnika.
Steklenica 2-20 K, po pošti trako, če se
pošlje denar naprej 2-20 K. 3 stekl., če se
pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
539 c. in kr. dvorni dobavitelj.
Praga III., šte. 202.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.
Pazite na ime
izdelka, izdelo-
valca in var-
stveno znamko.

Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priloga
IVAN SOKLIČ.
Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja cik. železnice.

A. Teutgeb
edini rokavičar in bandažist
v Ljubljani, Pod Trančo šte. 1.
priloga svojo veliko zalogo zimskih podložnic, lovskih
volnatih in usnatih glave rokavic vsake barve in
vsake dolžnosti za dame. 4240-1
Priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih kilnih pasov,
obveze, podslomb, životnih in trebušnih povojev, guma-
stih nogavic, veliko zalogo irigatorjev za ženske in
vse pritiskline ter vse druge gumaste reči itd
Tu se tudi snajajo rokavice.

Zimske obleke, zimske suknje,
kožuhi, (dolgi in kratki),
salonske obleke, pelerine i. dr.
za gospode in dečke v velikanski izbiri.
Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.
Zaloga oblek A. KUNC
Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.
Pod Narodno kavarano. 858-78

Fotografski umetni zavod
Avg. Berthold
Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.
Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečevanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.
Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. 3663-8

Češko
(ne nemško)
budjeviško svetlo pivo
in
temni granat
prodaja
v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
glavna zaloga za Kranjsko
v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 26,
kjer smo ustanovili tudi
Češko budjeviško pivnico
kakor že pred več leti jako renomirano pivnico
v Zagrebu. 3671-3

Speditijska in komisijska družba
BALKAN
d. z. o. j. v Trstu, Riva Grumula 14
Telef. 21-60. Žiro-račun pri Jadranski banki v Trstu. Brzjavni: Balkansped. 4091-2
sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje nanje
predurje pod najpovoljnejšimi pogoji, daje carinska posojila in ocarinjuje
blago, prekrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsako-
vrstnega blaga po nalogu in na račun svojih odjemalcev najkulantneje.
Preskrbuje vsakovrstne pošiljke na vse kraje hitro in točno, obavlja
vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila
tako in brezplačno.